

ΘΕΜΑ

Σύννεφα στην οικονομία των ΗΠΑ

Σελ. 12

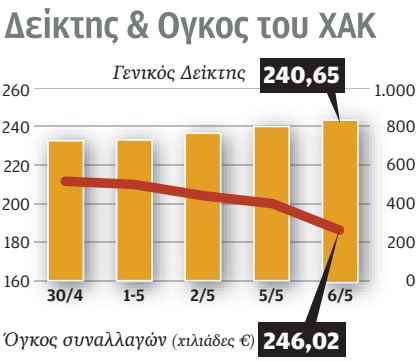

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Συρρίκνωση ΑΕΠ, αβεβαιότητα, υψηλός πληθωρισμός

ΤΟ ΔΟΓΜΑ

Όταν για όλα στην οικονομία φταιει η κυβέρνηση Μπάιντεν

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΙΝΤΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ Ή ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΤΕΧΝΟ ΣΑΣ.

«ΧΡΥΣΟ» ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Δουλεύει επτά ημέρες το 32,3% των Ελλήνων

Πρωταθλητές και στην απασχόληση το Σαββατοκύριακο αναδεικνύονται οι Έλληνες, με τα στοιχεία της Eurostat να δείχνουν πως ένας στους τρεις εργαζόμενους στη χώρα (32,3%) εργάζεται επτά ημέρες την εβδομάδα, είτε γιατί το απαιτεί το επάγγελμά του είτε γιατί είναι απαραίτητο προκειμένου να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του. Σελ. 14

ΙΡΑΝΔΙΑ
ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Σελ. 10

ΕΥΡΩΖΩΝΗ
ΚΕΡΑΙΖΟΥΝ ΕΛΑΦΟΣ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ

Σελ. 11

Ψήφος εμπιστοσύνης στις τράπεζες

Συνεχίζονται οι θετικές αξιολογήσεις από τους διεθνείς οίκους - Σημαντικά οφέλη για την κυπριακή οικονομία

Συνεχίζονται οι αναβαθμίσεις των κυπριακών τραπεζών από τους οίκους αξιολόγησης. Τα οφέλη για τις τράπεζες αλλά και την οικονομία γενικότερα είναι πολλά και σημαντικά. Μόλις χθες η Τράπεζα Κύπρου έλαβε μία εκ νέου

αναβάθμιση, αυτή τη φορά από τον Οίκο Moody's, βάζοντάς την στη βαθμίδα A3 όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις των καταθέσεων. Τις αναβαθμίσεις των κυπριακών τραπεζών, όπως πέτυχε χθες η Τράπεζα

Κύπρου, αλλά και τον Μάρτιν η Ελληνική Τράπεζα από τον συγκεκριμένο οίκο αξιολόγησης, η επενδυτική κοινότητα τις βλέπει με πιο θετικό μάτι. Αυτό εξαργυρώνεται σε μεγαλύτερη πρόσβαση επενδύτων, σε χαμηλότερο

κόστος δανεισμού από τις αγορές, διευκολύνονται τα «roadshows» τους για να φέρουν θεσμικούς επενδυτές και αναβαθμίζεται η εμπιστοσύνη. Στο «ακουστικό» για νέες αξιολογήσεις τον Μάη, από τους οίκους αξιολόγησης

βρίσκεται η Κύπρος. Στις 16 του Μάη θα αναλάβει να αξιολογήσει το αξιόχρεο της χώρας ο Οίκος Standard and Poor's (S&P), ενώ μία εβδομάδα αργότερα, στις 23 του Μάη, θα προχωρήσουν οι Moody's και οι Fitch. Σελ. 4

Τεράστιος τζίρος από ανθρωποειδή ρομπότ

Τα ανθρωποειδή ρομπότ έκλεψαν την παράσταση στο πρόσφατο σαλόνι αυτοκινήτου της Σαγκάης. Στα επόμενα χρόνια, όμως, ο τζίρος της βιομηχανίας των ρομπότ θα ξεπεράσει αυτόν της αυτοκινητοβιομηχανίας. Σύμφωνα με τη Morgan Stanley, έως το 2050, ένα δισεκατομμύριο ανθρωποειδή ρομπότ θα αναπτυχθούν παγκοσμίως, με τα ετήσια έσοδα του κλάδου να αγγίζουν τα 4,7 τρις. δολάρια. Σελ. 9

«MINI ΣΥΝΤΑΞΗ» ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Διαλείμματα εργασίας λόγω στρες

Για τους περισσότερους εργαζόμενους η αποταμίευση αρκετών χρημάτων, ώστε να μη δουλεύουν, είναι μακρινό όνειρο. Στις ΗΠΑ όλο και πιο πολλοί κάνουν διαλείμματα μιντών

από τη δουλειά, επενδύοντας σε άλλα κομμάτια της ζωής τους. Η τάση της «μίνι σύνταξης» προσελκύει πολλούς οι οποίοι κλονίζονται από το έντονο στρες. Σελ. 11

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Δυναμικό παρών Κύπρου στην DEFESA 2025

Η Κυπριακή Αμυντική Βιομηχανία δίνει δυναμικό παρών στη διεθνή έκθεση Αμυνας και Ασφάλειας DEFESA 2025, που άνοιξε χθες τις πύλες της στο εκθεσιακό κέντρο Expo στην Αθήνα. Στο κυπριακό

περίπτερο της έκθεσης συμμετέχουν συνολικά 15 εταιρείες του κυπριακού «κλάστ» της αμυντικής βιομηχανίας, καθώς και πέντε ακόμη που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Σελ. 7

Αναζητούν με το κερί προσωπικό

Ελλείψεις σε υγεία - μεταφορές

Με το κερί αναζητούν προσωπικό διάφοροι κλάδοι της οικονομίας. Πρόβλημα έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού παρατηρείται και στον τομέα της υγείας όπου οι ανάγκες συνεχώς αυξάνονται, αλλά και στον τομέα των μεταφορών όπου υπάρχουν πολλές θέσεις κενές, με αποτέλεσμα να επιμεινεί η παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Σελ. 7

Οι Ισραηλινοί άφησαν εκτός το καλώδιο

Καμία αναφορά στις επαφές

Κατά τις επαφές του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ισραήλ, η ισραηλινή πλευρά απέφυγε να αναφερθεί στο θέμα του υποθαλάσσιου καλωδίου διασύνδεσης της Κύπρου με την Ελλάδα (GSI). Οι Ισραηλινοί έδειξαν ότι αυτό που τους ενδιαφέρει περισσότερο στα ενεργειακά είναι η ηλεκτρική διασύνδεση με την Κύπρο. Σελ. 5

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

ΗΤΤΑ μεγατόνων της Κύπρου στην Ευρωβουλή διά χειρός ΕΛΑΜ.
ΕΧΕΙ homework για το Σένγκεν η Κύπρος.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Στις ράγες ο πληθωρισμός, ώρα για ανάπτυξη

Υστερα από επτά μειώσεις των επιτοκίων η ΕΚΤ βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να βλέπει τον πληθωρισμό να μειώνεται σιτηριγμένος σε τρεις λόγους. Πρώτος, η ανατίμηση του ευρώ, δεύτερος η μείωση των τιμών ενέργειας και τρίτος η περιοστολή των αυξήσεων στους μισθούς λόγω της παγκόσμιας αβεβαιότητας. Πάνω σε αυτούς τους λόγους στηρίχθηκε εν πολλοίς και η απόφαση Απριλίου για μείωση των επιτοκίων, αφού τα μέλη της νομισματικής επιτροπής μοιράζονται την αισιοδοξία ότι ο πληθωρισμός θα προσεγγίσει τον στόχο του 2%. Όσον αφορά στη συνέχεια, αξιωματούχοι της ΕΚΤ δίνουν το σήμα της συγκυρίας, τονίζοντας ότι οι κινήσεις της FED είναι πολύ πιο αργές, αφού στις ΗΠΑ οι πιέσεις του πλη-

θωρισμού είναι πιο έντονες από ό,τι στην Ευρώπη. Ένα άλλο παρεπόμενο των δασμών Τραμπ είναι η αλλαγή της στάσης των επενδυτών σε σχέση με το παρελθόν, όπου η διαφορά των επιτοκίων είχε άμεσο αντίκτυπο στις ισοτιμίες. Αυτή τη φορά, όμως, βλέπουμε το παράδοξο η ΕΚΤ να μειώνει τα επιτόκια περισσότερο από ό,τι η FED και όμως το ευρώ να ανατιμάται έναντι του δολαρίου. Η διατήρηση του ευρώ στα ψηλά προκαλεί θετικές εξελίξεις στην ευρωπαϊκή οικονομία και αν παραμείνει θα επιτρέψει τη συνέχιση της αποκλιμάκωσης των επιτοκίων, ανεξάρτητα από τις κινήσεις της FED. Στις εκτιμήσεις της ΕΚΤ προκύπτει ξεκάθαρα το συμπέρασμα ότι η πτώση

του πληθωρισμού είναι καθολική και επιβεβαιώνεται τόσο από τον γενικό όσο και από τον δομικό ορισμό του. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν θα πρέπει να υπάρχει εγρήγορση στο μέτωπο των υπηρεσιών, όπου ο πληθωρισμός επηρεάζεται άμεσα από τις διακυμάνσεις στα ημερομίσθια, αν και η δυναμική τους βαίνει μειούμενη. Αν και στο επίπεδο των τιμών οι εξελίξεις φαντάζουν θετικές, ο ελέφαντας στο δωμάτιο είναι η ανάπτυξη, η οποία ακόμη και πριν τις εξαγγελίες Τραμπ είχε εκτιμηθεί στο 0,9% για φέτος. Αν συνυπολογίσουμε την καθυστέρηση που η αβεβαιότητα προκαλεί στις επενδύσεις, οι προσδοκίες για την ανάπτυξη θα αναμένουμε πως σύντομα θα αναπροσαρμοστούν προς

τα κάτω. Παρ' όλ' αυτά η ΕΚΤ δεν φαίνεται να επεξεργάζεται κάποιο σενάριο ύφεσης στην Ευρωζώνη, παρόλο που κάποιες χώρες όπως η Αυστρία και η Γερμανία βρίσκονται σε τεχνική ύφεση. Όσον αφορά στους δασμούς, αν και βρίσκονται σε αναστολή, κανένας δεν μπορεί να είναι σίγουρος για τη συνέχεια. Η Ευρώπη πάντως συνεχίζει να ανησυχεί για το ενδεχόμενο η πίεση που ασκείται στα κινεζικά προϊόντα να γίνει η αιτία να πλημμυρίσει με φτηνά προϊόντα από την Κίνα. Ανησυχία, επίσης, υπάρχει και από τις συνεχείς πιέσεις που ασκεί ο πρόεδρος Τραμπ στη FED για μείωση των επιτοκίων. Αυτή η κατάσταση, εκτός των άλλων, υποθάλλει την ανεξαρτησία και αξιοπιστία των κεντρικών

τραπεζών, η οποία είναι απαραίτητη σε καιρούς κρίσεων. Στο επόμενο διάστημα οι σχεδιασμοί των Βρυξελλών θα εστιαστούν στη δημιουργία μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών, παρόλες τις αντικειμενικές δυσκολίες. Προσπάθειες θα γίνουν και για την ενιαία τραπεζική αγορά, που αν και προχωρά με βήματα αργά παραμένουν πολλά ζητήματα που χρειάζεται να ρυθμιστούν. Η ενιαία αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και η ενιαία τραπεζική αγορά είναι συστατικά απαραίτητα για τον μεγάλο στόχο της κοινής αγοράς κεφαλαίου. Μια ενέργεια απολύτως απαραίτητη για ανάκτηση της χαμένης ανταγωνιστικότητας από την Ευρωζώνη.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback!**

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

Μέλος του Ομίλου EUROBANK

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η άγνωστη κατάληξη ενός πάρτι

Το «**Πάρτι γενεθλίων**» του Χάρολντ Πίντερ είναι το δεύτερο έργο του νομπελίστα δραματουργού, γραμμένο το 1957, και είναι ηλικίας 67 ετών. Διατρεί χωρίς αμφιβολία όλες τις αρετές του, και παραμένει σύγχρονο. Η απουσία χωροχρόνου και συγκεκριμένου κοινωνικού συγκεκριμένου επιτρέπουν στο «Πάρτι» να αντικατοπτρίζει και το σήμερα. Θύπης/ες, θύμα/τα και η συμπλοκή τους, απουσία κατηγοριών ή ακόμα και έωλες κατηγορίες δεν εξέλιπαν ούτε από τον αιώνα μας. Πρόκειται λοιπόν για ένα θεατρικό έργο που ακόμη αφορά, με τον ιδιαίτερο τρόπο που προσφέρει η πιντερική γραφή, και το θέατρο του παραλόγου γενικά.

Αυτό το έργο του Πίντερ επέλεξε να ανεβάσει η θεατρική ομάδα Σόλο για τρεις, σε σκηνοθεσία Μαρίας Μανναρίδου Καρσερά, στο Θέατρο Χώρα, με τους ηθοποιούς Αντρέι Κρουπά, Χριστίνα Χριστόφια, Πάνος Μακρής, Λαζάρια Φράγκου, Δημήτρης Αντωνίου, Φώτης Φωτίου.

Η ιστορία εν ολίγοις έχει ως εξής: Σε μία πανσιόν, σε μια παραθαλάσσια περιοχή, ζει ένα καθημερινό ζευγάρι, που βρίσκεται σε μία παρατεταμένη ρουτίνα εδώ και χρόνια, η σχεδόν αγαθή Μεγκ (Χριστίνα Χριστόφια) και ο υπερβολικά ήσυχος Πίτι (Αντρέι Κρουπά). Στην πανσιόν αυτή, που ίσως και να μην είναι, διαβίει και ο μυστηριώδης πρόωπ νανίστας Στάνλεϋ (Πάνος Μακρής), ως ένοικος ή και ως φυγάς... Την νουκία των τριών ταραίζουν δύο περιέργοι τύποι, ο Γκόλντμπεργκ και ο Μακ Καν (Δημήτρης Αντωνίου και Φώτης Φωτίου), οι οποίοι ενοικιάζουν και αυτοί ένα δωμάτιο στην πανσιόν. Έχουν έλθει για να εκτελέσουν κάποια αποστολή. Σε αυτούς προστίθεται και ακόμη μία νεαρή κοπέλα, ένα ακόμη θύμα, η Λούλου (Λαζάρια Φράγκου). Ο Στάνλεϋ έχει τα γενεθλιά του, και αίφνης ένα πάρτι οργανώνεται από τους Γκόλντμπεργκ και Μακ Καν. Ένα πάρτι για τον πρωταγωνιστή, που ίσως και να μην έχει τα γενεθλιά του...

Όλες οι πράξεις του έργου εκτυλίσσονται στο μικροαστικό καθιστικό της πανσιόν, το οποίο αποτύπωσε στο σκηνικό του ο Λάκνς Γενεθλός, ο οποίος επιμελήθηκε και τα κοστούμια, που επίσης δίνουν στους ήρωες της παράστασης την κατάλληλη υπόσταση, κινούμενος βέβαια στη ρεαλιστική γραμμή, στην οποία κινήθηκε όλη η παράσταση.

Ο Πάνος Μακρής έδωσε έναν Στάνλεϋ ταραγμένο και μπερδεμένο, και ισορροπώσε αρκετά μεταξύ αυτών των δύο εννοιών, χωρίς να αφήσει χώρο ανάμεσα τους για να αμφιταλαντευτεί. Η Χριστίνα Χριστόφια, υποδυόμενη τη Μεγκ, έδωσε έναν ατόφιο χαρακτήρα, και κατάφερε να κινείται μεταξύ του ευπρεπούς και του υποδρία προκλητικού, αποφεύγοντας κάθε είδους μανιέρες. Ο Αντρέι Κρουπά ως Πίτι εμφανίστηκε στη σκηνή έχοντας τη χαρακτηριστική διάθεση του φιλάσχου πολίτη, του μέσου ανθρώπου που δεν φέρνει αντιρρήσεις, που κοιτάζει τη δουλειά του, όσπου ξεσπά... την ατάκα του Πίτι: «Σταν, μην τους αφήσεις να σου λένε τι να κάνεις», ο Κρουπά τη ζύγωνε καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης. Ο Δημήτρης Αντωνίου ως Γκόλντμπεργκ υπηρέτησε τον ρόλο του με συνέπεια και έχοντας πάντοτε κατά του την υποκρισία και το σκοτεινό του ρόλου τους, με τις σωστές δόσεις χιούμορ. Ο Φώτης Φωτίου από την άλλη παρουσίασε έναν πιο άνευρο Μακ Καν, που του έλλειπε η υποκρισία και το νεφέλωμα, και έμοιαζε να λειτουργεί παραπληρωματικά με τον Αντωνίου. Η Λαζάρια Φράγκου έδωσε τη Λούλου με αφέλεια, χωρίς εντάσεις ή υποδόριο σκέρτος. Η σκηνοθέτρια Μαρία Μανναρίδου Καρσερά δεν θέλησε να ρισκάρει πολλά και έτσι οι ήρωες που διαμόρφωσε κινήθηκαν σε ένα ορισμένο πλαίσιο, εκείνο μιας αποπνικτικής ατμόσφαιρας, με μία ρεαλιστική σκηνοθετική προσέγγιση. Κατάφερε ωστόσο να αποδώσει τον πιντερικό κόσμο και το α-νόπο των λέξεων, αλλά και τα πίσω από τις λέξεις νοήματα, όπου όλοι μπορούν να είναι θύματα και θύτες, όπου όλα τελικά είναι σχετικά και εν πολλοίς άγνωστα.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Νότες και ρυθμοί ανεβαίνουν στη Βάβλα

Η δομή του προγράμματος, με πολλές μικρές συναυλίες των 20 λεπτών, δίνει την ευκαιρία στον κοινό να απολαύσει ένα ευρύ φάσμα μουσικών, να ακούσει γνώριμους ήχους αλλά και λιγότερο γνωστούς, και να έρθει σε επαφή με παραδόσεις άλλων χωρών που συνομιλούν με τις δικές μας.

Πολύ σημαντικό στοιχείο είναι η bottom-up διοργάνωση και ο συλλογικός χαρακτήρας του Μουσικού Περιπάτου. Δεν «εμπλέκουμε την κοινότητα», είμαστε η κοινότητα.

Λευτέρη Μουτζή και την Αναστασία Δημητριάδου, σε συνεργασία με την κοινότητα. Δεν υπάρχει κάποια μουσική που να μην ταιριάζει, είναι όλα θέματα ισορροπίας. Κεντρικός μας στόχος είναι η στήριξη της δυναμικής μουσικής σκηνής του τόπου μας, αλλά παράλληλα και η προβολή κάποιων από το εξωτερικό που είναι άγνωστα στην Κύπρο ή τουλάχιστον σπάνια έχουμε την ευκαιρία να τα παρακολουθήσουμε. Φέτος, παράλληλα με τα κυπριακά σχήματα (όπως οι Alexis Sunder, Kazandibi, Gaba Project, Androula και Το Κάλεσμα) θα ακολουθούν τα Λεφτοκάρια που παίζουν ποπτική μουσική και η Pelva Naik, μια καταξιωμένη μουσικός της αρχαίας παράδοσης του dhruva που έχει τις ρίζες του στον 11ο αιώνα στη Βόρεια Ινδία. Οι Mande Drummers που ζουν στην Κύπρο

θα μοιραστούν με το κοινό τις παραδοσιακές πολυρhythμίες της Δυτικής Αφρικής. Πέρσι είχαμε και τα Ματζούνια που έπαιζαν πειρώτικα και έστρωσαν το γλέντι μέχρι αργά. Έτσι γίνεται μια σύνδεση των διάφορων παραδόσεων των χωρών της Μεσογείου, των Βαλκανίων, της Μικράς Ασίας, και όχι μόνο, με σύγχρονα και πειραματικά ακούσματα. Η δομή του προγράμματος, με πολλές μικρές συναυλίες των 20 λεπτών, δίνει επίσης την ευκαιρία στον κοινό να απολαύσει ένα ευρύ φάσμα μουσικών μέσα στο πλαίσιο του φεστιβάλ μας, να ακούσει γνώριμους ήχους αλλά και λιγότερο γνωστούς, και να έρθει σε επαφή με παραδόσεις άλλων χωρών που συνομιλούν με τις δικές μας.

Υπάρχουν εκπληξίες που περιμένουν τους επισκέπτες του μουσικού περιπάτου φέτος;

—Φέτος έχουμε ένα καινούργιο στοιχείο στο πρόγραμμα. Οι διαδρομές και ο χάρτης που υπήρχαν τις πρώτες δύο χρονιές θα υπάρχουν και φέτος, αλλά θα έχουμε δύο μεγαλύτερες σε διάρκεια συναυλίες που θα γίνουν εκτός των διαδρομών. Αυτό δίνει την ευκαιρία σε αυτούς που θέλουν να βυθιστούν για πιο πολύ χρόνο στις ψαλμωδίες της βυζαντινής χορωδίας «Κοσμάς ο Μελωδός» και τα φωνητικά της Pelva Naik. Επειδή

η βασική διαδρομή επαναλαμβάνεται, δεν θα χάσει κανείς την ευκαιρία να παρακολουθήσει όλα τα υπόλοιπα σχήματα. Επίσης, εκτός από τα περίπτερα με τα τοπικά προϊόντα, φέτος θα υπάρχει και η «Βαβλίτικη Αγορά» με χειροποίητα αντικείμενα και προϊόντα από τους κατοίκους του χωριού.

Πώς συμπλέκονται οι κάτοικοι του χωριού στη γιορτή αυτή;

—Ο Μουσικός Περιπάτος διοργανώνεται από το Σωματείο Ανάπτυξης Βάβλας (ΣΑΒ) και θα άτυπα «καλλιτεχνική ομάδα», η οποία δεν αποτελείται μόνο από τους καλλιτέχνες του χωριού αλλά και άτομα με καλλιτεχνικές τάσεις. Τα «δημογραφικά στοιχεία» που αφορούν την σύσταση είναι ενδιαφέροντα, αφού οι ηλικίες των συμμετεχόντων κυμαίνονται από 30 μέχρι και 70+, κάποιοι είναι καλλιτέχνες, κάποιοι είναι συνταξιούχοι, κάποιοι ακαδημαϊκοί, κάποιοι ασχολούνται επαγγελματικά με το περιβάλλον, όπως όλοι αγαπούν τη Βάβλα. Μέλη του ΣΑΒ και της καλλιτεχνικής ομάδας συμμετέχουν στην προετοιμασία του φεστιβάλ, λαμβάνοντας διάφορους ρόλους που περιλαμβάνουν την ανεύρεση χρηματικής υποστήριξης μέσα από κονδύλια των κρατών και κορνήγιες, το στήσιμο του επικοινωνιακού προφίλ του φεστιβάλ, μουσική επιμέλεια, διοργάνωση της αγοράς τοπικών προϊόντων, και πολλά άλλα. Την ημέρα του φεστιβάλ, συμμετέχουν επίσης μέλη της ευρύτερης κοινότητας στη φιλοξενία των μουσικών, το καλωσόρισμα του κοινού, το στήσιμο και το ξεστρώσιμο της εκδήλωσης, το καθαρίσμα, και διάφορα άλλα. Είναι μια τεράστια ομαδική προσπάθεια που φέρνει διαφορετικό κόσμο μαζί και το αποτέλεσμα είναι μαγικό.

Θέλετε να μεγαλώσετε και να γίνετε ένα μουσικό φεστιβάλ ή σας αρκεί το παρόν στάτους;

—Προς το παρόν αναπτύσσουμε το καλλιτεχνικό προφίλ του Περιπάτου και τη σχέση μας με το κοινό και την ευρύτερη κοινότητα. Οποιαδήποτε πιθανή μετεξέλιξη του φεστιβάλ θα πρέπει να προκύψει από τις ρίζες του, διατηρώντας τις βασικές του αξίες, όπως την υποστήριξη της τοπικής μουσικής σκηνής, τη διεξαγωγή των συναυλιών με αυτόν τον ιδιαίτερο τρόπο, δηλαδή εντός των παραδοσιακών σπιτιών, στα στενά σοκάκια και τις πλατείες της γραφικής Βάβλας. Πολύ σημαντικό στοιχείο είναι η bottom-up διοργάνωση και ο συλλογικός χαρακτήρας του Μουσικού Περιπάτου. Δεν «εμπλέκουμε την κοινότητα», είμαστε η κοινότητα.

Πληροφορίες: «Μουσικός Περιπάτος στη Βάβλα», Βάβλα Λάρνακας, Σάββατο 17 Μαΐου, 17:00 - 00:00.

kouroupakis@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Φεστιβάλ Θεάτρου

Ο Δήμος Στροβόλου παρουσιάζει το 9ο Φεστιβάλ Θεάτρου, το οποίο ξεκίνησε τον Απρίλιο και συνεχίζεται για τους μήνες Μάιο και Ιούνιο. Το Φεστιβάλ Θεάτρου Στροβόλου έχει καθιερωθεί ως ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου, παρουσιάζοντας το έργο κυπριακών, καθώς και ελληνικών θεατρικών σκηνών. Όπως κάθε χρόνο, το φεστιβάλ θα έχει παράλληλα και φιλανθρωπικό χαρακτήρα, καθώς τα έσοδα από ορισμένες παραστάσεις του θα διατεθούν για τη στήριξη φιλανθρωπικών φορέων. Επόμενη παράσταση είναι η «Black Money» (Funny Money) του Ray Cooney, σε διασκευή Σοφοκλή Σοφοκλέους, από τη θεατρική ομάδα Παράβαση Λυμνίων. Κυριακή 11 Μαΐου, ώρα 7:30 μ.μ., Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου. Όλα τα έσοδα από την πώληση των ειστηρίων θα διατεθούν για την ενίσχυση του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος.

«UFO: Robots Attack»

Μια «εκρηξη» υφαντικής τέχνης ανάμεσα στο kits, την ποπ κουλτούρα και την οπτική αλχημεία. Η Γαλλική Πρεσβεία στην Κύπρο και το Γαλλικό Ινστιτούτο Κύπρου, σε συνεργασία με την IsnotGallery, προσκάλεσαν τους Γαλλο-Ουκρανούς καλλιτέχνες να παρουσιάσουν μια τετράχειρη καλλιτεχνική δημιουργία. Η Camille Sagnes και ο Nikita Kravtsov αποτελούν ένα πραγματικά μοναδικό καλλιτεχνικό δίδυμο. Η τολμηρή και ξεχωριστή προσέγγισή τους έχει τις ρίζες της στον επαναπρο-

Η παράσταση «Black Money» (Funny Money) του Ray Cooney, σε διασκευή Σοφοκλή Σοφοκλέους, από τη θεατρική ομάδα Παράβαση Λυμνίων, παρουσιάζεται στο 9ο Φεστιβάλ Θεάτρου Στροβόλου.

διορισμό των δημοφιλών οικιακών υφασμάτων, συγκεκριμένα των διακοσμητικών πετσετών κουζίνας. Αυτά τα καθημερινά αντικείμενα μεταμορφώνονται μέσα από τη συνεργασία τους σε εντυπωσιακά, ανατρεπτικά και ποιητικά έργα τέχνης. Εγκαίνια 9 Μαΐου, ώρα 7:30 μ.μ. Isnotgallery, Οδούσσεως 11, Λευκωσία.

European Union Songbook

Παρουσιάζεται επίσημα στην Ακαδημία Μουσικής ARTE το Πρώτο Ανθολόγιο

Ευρωπαϊκών Τραγουδιών, ενός Ανθολογίου που δημιουργήθηκε μέσα από τη δημιουργική συνεργασία εκπαιδευτών από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ανθολόγιο Ευρωπαϊκών Τραγουδιών αποτελεί μια πολιτιστική πρωτοβουλία που τιμά τη μουσική κληρονομιά της Ευρώπης, περιλαμβάνοντας 164 τραγούδια—έξι από κάθε ένα από τα 27 κράτη μέλη της Ε.Ε., σε είδη όπως παραδοσιακά, ερωτικά και παιδικά τραγούδια. Το έργο αυτό δημιουργήθηκε μέσα από ευρεία συμμετοχή του κοινού και συνεργασία με μουσικούς από όλη την Ευρώπη, προωθώντας τη διαφορετικότητα μέσα από

την ενότητα και καλλιερώντας μια κοινή ευρωπαϊκή ταυτότητα πέρα από τα πολιτικά σύνορα. Ακαδημία Μουσικής ARTE, Παρασκευή 9 Μαΐου, ώρα 8:00 μ.μ. Μουσική Ακαδημία ARTE, Αναστασίου Λεβέντη 34—46, Λευκωσία. Πληροφορίες και Κρατήσεις: 22676823 | artemusicadm@gmail.com Είσοδος Ελεύθερη.

«Never Just I»

Το «Never Just I» της Εύη Δημητρίου επιστρέφει για ακόμα δύο παραστάσεις, στον Πολυχώρο Συνεργείο, στη Λεμεσό. Το «Never Just I» είναι ένα «τολμηρό»

Το «Never Just I» της Εύη Δημητρίου επιστρέφει για ακόμα δύο παραστάσεις, στον Πολυχώρο Συνεργείο, στη Λεμεσό. Η παράσταση φέρνει στη σκηνή μια βαθιά προσωπική αφήγηση μέσα από την κίνηση, τον λόγο και το συναίσθημα.

Η Γαλλική Πρεσβεία στην Κύπρο και το Γαλλικό Ινστιτούτο Κύπρου, σε συνεργασία με την IsnotGallery, προσκάλεσαν τους Γαλλο-Ουκρανούς καλλιτέχνες να παρουσιάσουν μια τετράχειρη καλλιτεχνική δημιουργία.

Παραστάσεις 9 και 10 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. Πολυχώρος Συνεργείο, Λεμεσός. Πληροφορίες, εισιτήρια www.tickettailor.com/events/eviedemetriou, τηλέφωνο 99349716.

«Το Παρίσι του Σουλεϊμάν»

Προβάλλεται στον κινηματογράφο Πάνθεον η βραβευμένη στις Κάννες ταινία του Μπόρις Λοζκίν «Το Παρίσι του Σουλεϊμάν», που κέρδισε τέσσερα βραβεία Σεζάρ και το βραβείο του 25ου Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου της Ελλάδας. Ο Σουλεϊμάν κινείται συνέχεια. Σταματάει μόνο για να πάρει μερικές ανάσες, να βρει λύση σε κάτι που ανατρέπει τη διαδικασία της συνεχούς κίνησης. Και συνεχίζει να κινείται. Με το ποδήλατο, με τα πόδια, τα μάτια του που σκανάρουν ολόκληρο το Παρίσι, αλλά δεν σταματούν ποτέ να για να κοιτάζουν την πόλη. Στις καθημερινές του διαδρομές συναντά ιστορίες. Ιστορίες ανθρώπων μόνων, ιστορίες διαμερισμάτων που αφηγούνται την αλλοτινή τους αϊκή, ιστορίες στο περιθώριο της νομιμότητας, ιστορίες που δεν ενδιαφέρουν κανέναν και δεν θα ενδιαφέρουν ποτέ κανέναν, ιστορίες που ξεκινούν και τελειώνουν πίσω από κλειστές πόρτες, σπιτιών, λεωφορείων, χωρών. Πρωταγωνιστούν: Abou Sangare, Alpha Oumar Sow, Nina Meurisse. Προβολές 9, 11, 13, 14 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. Στις 10 Μαΐου, ώρα 6:00 μ.μ. Κινηματογράφος Πάνθεον, Διαγύρου 29, Λευκωσία. Εισιτήρια <https://pantheon-theatre.com>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
 Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογίας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
 e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
 Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

 KATHIMERINI
PRESENTS

green agenda

CYPRUS SUMMIT

The ESG conference

THE 100 TRILLION CLEAN ENERGY TRANSITION
CHEAP AND SUSTAINABLE ENERGY IN CYPRUS: THE ROADMAP
RED III DIRECTION: HOW WE BECOME PROSUMERS
GREEN TRANSITION, FUNDING AND RISK MANAGEMENT
OUR MED, OUR LIVES
VODA.AI: EVERY WATER DROP COUNTS
THE AGRO TRANSITION AND HOW IT REFLECTS ON EVERYDAY LIFE
ELECTRIFICATION. HOW TO REMOVE THE SPEED BUMPS
CITIES ON THE GRILL. HOW TO MANAGE TEMPERATURE
GREEN TRANSITION OR WASHING? THE CEOS TAKE

19 May 2025
Hilton Nicosia

BOOK TICKET
ticketmaster.cy

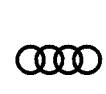
PLATINUM SPONSORS

GOLD SPONSOR

SILVER SPONSOR

ENERGY PARTNER

SUPPORTERS

A PROJECT ENDORSED BY

Αναβαθμίζουν τράπεζες και οικονομία οι Οίκοι

Τις εμπιστεύεται περισσότερο η επενδυτική κοινότητα, δανείζονται φθηνότερα και ενδυναμώνεται η ανταγωνιστικότητα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οι αναβαθμίσεις των κυπριακών τραπεζών από τους οίκους αξιολόγησης συνεχίζουν με ισχυρό «μομέντομ» και το 2025, με τα οφέλη στις τράπεζες αλλά και στην οικονομία να είναι σημαντικά. Ιδίως μετά που η πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας επέστρεψε στην ανώτερη μεσαία βαθμίδα «Α», μετά από σχεδόν 13 χρόνια, οι τράπεζες επωφελούνται, απολαμβάνοντας «καρπούς» που συνάδουν με την πολύ καλή εικόνα που παρουσιάζουν οι ισολογισμοί τους τα τελευταία χρόνια. Μόλις χθες η Τράπεζα Κύπρου έλαβε μία εκ νέου αναβάθμιση, αυτή τη φορά από τον Οίκο Moody's, βάζοντάς την στη βαθμίδα Α3 όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις των καταθέσεων.

Τα τελευταία χρόνια οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης έχουν εκδώσει θετικές αξιολογήσεις και για την κυπριακή οικονομία, αλλά και για τις κυπριακές τράπεζες, με το προφίλ αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας της Κύπρου και των τραπεζών της να είναι χρόνο με τον χρόνο σε καλύτερη βάση. Συγκεκριμένα δε, για τις αναβαθμίσεις των κυ-

Φ. Βλαδιμήρου: Οι αναβαθμίσεις του κυπριακού τραπεζικού συστήματος από τους οίκους αξιολόγησης έχουν σημαντικά οφέλη, τόσο για τις τράπεζες, όσο και για την οικονομία της χώρας.

Το προφίλ της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων και της Κύπρου χρόνο με τον χρόνο βελτιώνεται.

«Ζεστός» ο Μάνς για τη χώρα

Στο «ακουστικό» για νέες αξιολογήσεις τον Μάν από τους οίκους αξιολόγησης βρίσκεται η Κύπρος. Στις 16 του Μάη θα αναλάβει να αξιολογήσει το αξίο- κρεο της χώρας ο Οίκος Standard and Poor's (S&P), ενώ μία εβδομάδα αργότερα, στις 23 του Μάη θα προχωρήσουν οι Moody's και οι Fitch. Υπενθυμίζεται πως, τον Δεκέμβριο του 2024, οι Οίκοι S&P και Fitch Ratings αναβάθμισαν την Κύπρο σε 'Α' (από BBB+), ενώ τον Νοέμβριο του 2024, ο Moody's αναβάθμισε την Κύπρο σε Α3 (από Baa2). Ο DBRS αναβάθμι- σε τις μακροπρόθεσμες αξιολο- γήσεις της Κυπριακής Δημο- κρατίας από BBB (υψηλό) σε Α (χαμηλό) στις 21 Μαρτίου 2025. Κατά τη διάρκεια του 2024 μό- νο πέντε χώρες της Ευρωζώνης αναβαθμίστηκαν από τους οί- κους πιστοληπτικής αξιολόγη- σης (Κύπρος, Κροατία, Ιρλαν- δία, Ισπανία, Πορτογαλία). Ό- πως σημειώνεται στην Έκθεση Δημοσίου Χρέους του 2024, «το γεγονός ότι η Κύπρος περι- λαμβάνεται στην πιο πάνω ομά- δα χωρών, υποδηλώνει ότι οι οικονομικές προοπτικές βελ- τιώθηκαν σημαντικά και θα βελτιωθούν ακόμη περισσότε- ρο στα επόμενα χρόνια».

πριακών τραπεζών, όπως πέτυχε χθες η Τράπεζα Κύπρου από τους Moody's, αλλά και τον Μάρτη η Ελληνική Τράπεζα από τον συγκεκριμένο οίκο αξιολόγησης, η επενδυτική κοινότητα τις βλέπει με πιο θετικό μάτι. Αυτό εξαργυρώνεται σε μεγαλύτερη επένδυση, σε χαμηλότερο κόστος δανεισμού από τις αγορές, διευκολύνονται τα «roadshows» τους για να «φέρουν μέσα» θεσμικούς επενδυτές και αναβαθμίζεται η εμπιστο- σύνη. Όπως σχολίασε στην «Κ» ο Senior Investment Specialist της Athlos Capital, κ. Φάνος Βλαδιμήρου, οι αναβαθμίσεις του κυπριακού τραπεζικού συστήματος

από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης έχουν σημαντικά οφέλη, τόσο για τις ίδιες τις τράπεζες, όσο και για την οικο- νομία της χώρας συνολικά και κατά συ- νέπεια για τους πολίτες της. Μιλώντας γενικότερα για τις αναβαθμίσεις των τραπεζών, σημείωσε πως «η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας των τρε- πεζών σημαίνει ότι οι οίκοι αξιολόγησης (όπως Moody's, S&P και Fitch) θεωρούν πως οι εν λόγω τράπεζες παρουσιάζουν βελτίωση στα χρηματοοικονομικά τους μεγέθη και συνεπώς, μειωμένο ρίσκο ως προς την ικανότητά τους να αποπληρώ- νουν τις υποχρεώσεις τους».

Σύμφωνα με τον κ. Βλαδιμήρου, το γεγονός αυτό ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των διεθνών αγορών προς τις τράπεζες, επιτρέποντάς τους να αντλούν χρηματοδότηση πιο εύκολα και με χαμηλότερο κόστος. «Το χαμη- λότερο κόστος δανεισμού για τις τράπεζες αναμένεται να μετακλιστεί και στους δανειολήπτες, επιχειρήσεις και ιδιώτες. Αυτό θα ενισχύσει την οικονομική δρα- στηριότητα και θα συμβάλει στην ανά- πτυξη της χώρας».

Παράλληλα, κατά τον επικεφαλής α- ναλυτή της Athlos Capital, η αυξημένη εμπιστοσύνη των καταθετών οδηγεί σε

ενίσχυση της ρευστότητας των τραπεζών, η οποία μπορεί να διοχετευθεί στην πραγματική οικονομία μέσω νέων χρη- ματοδοτήσεων και επενδύσεων. Θέλοντας να κάνει τη σύνδεση των αξιολογήσεων των τραπεζών με τις αξιολογήσεις της χώρας, υπέδειξε ότι η βελτίωση της πι- στοληπτικής αξιολόγησης των τραπεζών έχει και ευρύτερη σημασία για τη χώρα, καθώς ένα σταθερό και υγιές χρηματο- πιστωτικό σύστημα αποτελεί βασική προϋπόθεση για την προσέλκυση τόσο ξένων όσο και εγχώριων επενδύσεων. «Οι επενδύσεις αυτές ενισχύουν την οι- κονομική δραστηριότητα, ενδυναμώνουν

την ανταγωνιστικότητα και συμβάλλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας», κατέληξε ο κ. Βλαδιμήρου.

Με το δεξί για τράπεζες

Όπως και το 2024, το 2025 μπήκε με το δεξί για τις κυπριακές τράπεζες. Για την Τράπεζα Κύπρου δε, έχουν γίνει τρεις αξιολογήσεις, με τους S&P να α- ναβαθμίζουν στις 7 Φεβρουαρίου 2025 σε «BBB» τη Μακροπρόθεσμη Πιστο- ληπτική Αξιολόγηση της τράπεζας (στα- θερή προοπτική). Ακολούθησαν οι Fitch, με αναβάθμιση στη Μακροπρόθεσμη Α- ξιολόγηση Αθέτησης σε «BBB» στις 17

Μαρτίου 2025 (θετική προοπτική). Τέλος, χθες, αναβάθμισε όπως προαναφέρθηκε στο Α3 από Baa1 τη Μακροπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση της (σταθερή προοπτική). Η Ελληνική Τράπεζα, επίσης, μέλος του Ομίλου Eurobank, είχε εξίσου το 2025 καλές αξιολογήσεις από τους Οίκους. Οι Fitch στις 17 του Μάρτη επι- βεβαίωσαν στο «BBB» τη Μακροπρό- θεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση της τράπεζας (θετική προοπτική). Συνάμα, στις 19 του Μάρτη οι Moody's αναβάθ- μισαν τη Μακροπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση της τράπεζας στο «Baa1» από «Baa2» (σταθερή προοπτική).

Ιούνιο «κλείνει» η νομική συγχώνευση HB - Eurobank Κύπρου

Στην Ελληνική Τράπεζα προχωρούν βάσει σχεδίου οι διαδικασίες της νομικής συγχώνευσης με τη Eurobank Κύπρου, με το ορόσημο της αρχής του Ιουνίου να θεωρείται επιτεύξιμο. Παράλληλα, στην τράπεζα «τρέχει» και το «Squeeze Out», για να αποκτήσει το υπόλοιπο σχεδόν 1,5% που απομένει για να αποκτήσει το 100% της η Eurobank έναντι 4,84 ευρώ ανά μετοχή. Υ- πενθυμίζεται πως, μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας πρότασης εξαγοράς της Ελληνικής από τη Eurobank που ξεκίνησε τον Φεβρουάριο, η συνολική συμμετοχή της Eurobank έφτασε στο 98,46%.

Οι επικεφαλής της Ελληνικής Τράπεζας στο- χεύουν να προχωρήσει και το λειτουργικό κομμάτι της συγχώνευσης μεταξύ των δύο τραπεζών αμέσως μετά την επιτυχή επίτευξη της νομικής συγχώνευσης. Η διαδικασία της λειτουργικής συγχώνευσης, εξάλλου, θα είναι χρονοβόρα και θα πάρει περίπου δύο χρόνια, όπως σχολίασε σε σχετική ενημέρωση για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πριν από το Πάσχα ο CEO της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Μιχάλης Λούης.

Στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank S.A. την προηγούμενη εβδομάδα, ο διευθύνων σύμβουλος της, Φωκίων Καραβίας, τόνισε τη σημασία που έχει η εξαγορά της Ελ- ληνικής, αλλά και η περαιτέρω ανάπτυξη που θα έχει αυτή η οντότητα. Υπέδειξε ότι θα γίνει πύλη εισόδου στην Ευρώπη για επενδύσεις που θα έρθουν από Ινδία, Μέση Ανατολή και Κόλπο, τονίζοντας πως οι σχεδιασμοί για την τράπεζα στην Κύπρο είναι να λειτουργήσει ως θεμέλιο ευημερίας στην ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Στα τελευταία διαδόμενα οικονομικά αποτελέσματα της Ελληνικής για το 2024 κατα- γράφεται πως, μετά την εξαγορά από τη Eurobank και τη συγχώνευση με τη Eurobank Κύπρου, η τράπεζα θα ενισχυθεί περαιτέρω, αποτελώντας ένα από τα μεγαλύτερα χρημα- τοπιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο. «Η τράπεζα συνεχίζει την εφορηγή της στρατηγικής της μέχρι την ολοκλήρωση της νομικής συγχώ- νευσης και της λειτουργικής ενοποίησης των συστημάτων, πολιτικών και διαδικασιών και στις δύο οντότητες. Εξασφαλίζοντας την α- πρόσκοπτη μετάβαση σε μια ενιαία οντότητα υπό ένα ενιαίο στρατηγικό όραμα, το στρα- τηγικό σχέδιο αναμένεται να επαναεξιοληθεί λαμβάνοντας υπόψη τη συγχωνευμένη οντό- τητα», σχολιάζει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Πάει ολομέλεια η αδειοδότηση των ξενοδοχείων

Παίρνει σειρά η συζήτηση του εναρμο- νιστικού νομοσχεδίου για τα Airbnb

Της ΔΗΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Με ρυθμούς χελώνας προχωρούν οι αδειοδοτήσεις των ξενοδοχείων λίγο πριν από την πρεμιέρα της τουρι- στικής σεζόν. Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξασφάλισε η «Κ», στα 115 α- νήλθαν τα αδειοδοτημένα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα ανεβάζοντας το ποσοστό της αδειοδότησης στο 16%. Το ζήτημα της αδειοδότησης συζητείται εδώ και αρκετές εβδομάδες στις συνεδρίες της κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιο- μηχανίας και Τουρισμού, η οποία α- ποφάσισε να αποστείλει το σχετικό νομοσχέδιο στην Ολομέλεια της Βου- λής στις 22 του Μάη προς ψήφιση.

Πρόκειται για τον περί της Ρύθ- μισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Κα- ταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμο του 2025, με τον οποίο τροπο- ποιείται ο βασικός νόμος ώστε να ε- πεκταθεί η προβλεπόμενη χρονική περίοδος για εξασφάλιση άδειας λει- τουργίας για ξενοδοχεία και τουρι- στικά καταλύματα από το υφυπουργείο Τουρισμού, στη βάση απαιτή- σεων και προϋποθέσεων, διασφαλι- ζοντας παράλληλα τα θέματα ασφά- λειας και υγείας. Σημειώνεται ότι οι βουλευτές ενσωμάτωσαν στο εν λόγω νομοσχέδιο ορισμένες μόρφωτες τροποποιήσεις με τις οποίες είναι και η κυβέρνηση σύμφωνη.

Στόχος του Υφυπουργείου είναι να επιλύσει οριστικά το ζήτημα της νομιμοποίησης των ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών καταλυ- μάτων με ορίζοντα τον Ιούλιο του 2027. Όπως προβλέπεται από το νέο πλαίσιο, όλα τα ξενοδοχεία και του- ριστικά καταλύματα μπορούν να λει- τουργούν μέχρι το τέλος του Σεπτέμ-

βριου του 2025, ενώ από εκεί και πέρα τίθεται μια συγκεκριμένη προϋπό- θεση. Ειδικότερα, από τον Οκτώβριου του 2025 θα νομιμοποιούνται να λει- τουργούν κανονικά μόνο όσα ξενο- δοχεία και τουριστικά καταλύματα έχουν εξασφαλίσει μια υφιστάμενη άδεια οικοδομής όπου θα διαπιστώ- νεται ουσιαστικά κατά πόσο τα σχέδιά τους συνάδουν ή όχι με την επί τόπου κατάσταση.

Την ίδια ώρα, οι ξενοδοχειακές μονάδες οφείλουν να υποβάλουν στο υφυπουργείο Τουρισμού πιστοποιη- τικό πυροπροστασίας ή μελέτη στην οποία να παρουσιάζονται τα μέτρα διαφυγής και πυροπροστασίας. Το επόμενο βήμα για τους ξενοδόχους, σύμφωνα με τον οδικό χάρτη ο οποίος προβλέπεται στο νέο πλαίσιο, θα είναι να προσκομίσουν το υγειονο- μικό πιστοποιητικό για τα κέντρα που λειτουργούν εντός του ξενοδο- χείου. Παράλληλα, θα τους ζητηθεί η προσκόμιση του υγειονομικού πι- στοποιητικού και τα πιστοποιητικά καταλληλότητας για τις κολυμβητικές δεξαμενές που λειτουργούν εντός του γηπέδου του ξενοδοχείου. Ακο- λούθως, οι ξενοδόχοι οφείλουν να μεριμνήσουν αναφορικά με τις εκ- θέσεις ελέγχου των ανελκυστήρων, οι οποίες εξασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία τους. Σειρά έχει η έκθεση περιοδικού ελέγχου της εγκατάστα- σης αποθήκευσης υγραερίου με σχε- τική βεβαίωση από το Τμήμα Επιθε- ώρησης Εργασίας για την εκτίμηση κινδύνων. Το τελευταίο προαπαιτού- μενο που τίθεται στο νέο πλαίσιο νό-μου για τις αδειοδοτήσεις ξενοδο- χείων και τουριστικών καταλυμάτων αφορά την προσκόμιση αντιγράφου αίτησης που υποβλήθηκε στην αρ- μόδια αρχή (ΕΟΑ) για νομιμοποίηση

Στα 115 ανήλθαν τα αδειοδοτημένα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα ανεβάζοντας το ποσοστό της αδειοδότησης στο 16%.

των κτιριακών παρατυπιών. Θα ζη- τείται ακόμα και αποδείξη της κα- ταβολής του τέλους που είχε υπο- βληθεί στην αρμόδια αρχή για την υποβολή της σχετικής αίτησης, καθώς και η υπεύθυνη δήλωση του αρχιτέ- κτονα του έργου στην οποία θα πα- ρησιαζόταν οι μη αδειοδοτημένες κτιριακές προσθακομετατροπές.

Με την προσκόμιση των παραπάνω, θα εκδίδεται από το υφυπουργείο Τουρισμού στο όνομα του διαχειριστή του καταλύματος ένα ειδικό σήμα λειτουργίας με ισχύ μέχρι το τέλος του Ιουνίου του 2027. Η 30ή Ιουνίου του 2027 θεωρείται ουσιαστικά ένα τελεσίγραφο για τα μη αδειοδοτημένα ξενοδοχεία και καταλύματα, καθώς σύμφωνα με όσα προνοεί το νέο πλαι- σιο νόμου του αρμόδιου υπουργείου θα είναι η τελευταία μέρα που νομι-

μοποιούνται να ανοίξουν τις πόρτες τους. Μετά το κλείσιμο του κεφαλαίου της αδειοδότησης των ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων θα πάρει σειρά το εναρμονιστικό νομο- σχέδιο που επιβάλλει στους ιδιοκτήτες καταλυμάτων βραχυχρόνιας μισθω- σης, τύπου Airbnb, αναγκαστική εγ- γραφή στο μπρώο του υφυπουργείου Τουρισμού. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε η «Κ», σήμερα οι εγ- γραφές στο σχετικό μπρώο του Υ- φυπουργείου έχουν ανέλθει στις 8.400, ενώ εκκρεμούν μερικές εκα- τοντάδες αιτήσεων που θα πρέπει να αξιολογηθούν από τους αρμόδιους λειτουργούς.

Πρόκειται για τον Ευρωπαϊκό Κα- νονισμό 2024/1028, ο οποίος αναμέ- νεται να βοηθήσει προς την κατεύ- θυνση πρόληψης της παράνομης κα-

ταχώρησης εγγραφών των αυτοεξυ- πηρετούμενων καταλυμάτων.

Ειδικότερα, το άρθρο 7 του Κανο- νισμού, υποχρεώνει τις επιγραμμικές πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης, να ελέγχουν την εγκυρότητα του α- ριθμού καταχώρησης που παρέχει ο εκμισθωτής μέσω ενός ενιαίου ψη- φιακού σημείου εισόδου, απαγορεύ- οντας ουσιαστικά την ανάρτηση α- κινήτων που δεν είναι εγγεγραμμένα στα εθνικά μπρώα.

Αναφορικά με τα θέματα ασφά- λειας των επισκεπτών, στο εναρμο- νιστικό νομοσχέδιο αναφέρεται ότι η κορήνηση της άδειας εγγραφής προϋποθέτει βεβαίωση του αιτητή, πως το αυτοεξυπηρετούμενο κατά- λυμα διαθέτει ασφάλιση κατά παντός κινδύνου, αλλά δεν απαιτείται μελέτη πυροπροστασίας.

Ξέχασαν το ηλεκτρικό καλώδιο GSI οι Ισραηλινοί

Καμία αναφορά κατά τις επαφές με την κυπριακή αποστολή – Ενδιαφέρον για διασύνδεση με Κύπρο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Νέα δεδομένα στην ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ άφησε πίσω της η επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη στο Ισραήλ. Όπως προκύπτει από τις λιγοστές πληροφορίες που υπάρχουν, η ηλεκτρική διασύνδεση GSI φαίνεται πως θα έχει την τύχη που είχε και ο αγωγός φυσικού αερίου EastMed για την ισραηλινή πλευρά. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, στις επαφές που πραγματοποιήθηκαν, οι Ισραηλινοί έδειξαν σημάδια πως αυτό που τους ενδιαφέρει περισσότερο στα ενεργειακά είναι η ηλεκτρική διασύνδεση με την Κύπρο και λιγότερο το σύνολο του έργου προς Ελλάδα. Μάλιστα, όπως αναφέρουν πηγές της «Κ», κατά τις επαφές η ισραηλινή πλευρά δεν αναφέρθηκε ούτε μια φορά στον GSI, έργο σημαντικό για την ανατολική Μεσόγειο και με το Ισραήλ σε πρωταγωνιστικό ρόλο στο παρελθόν. Πηγές με τις οποίες μίλησε η «Κ» εκτιμούν πως η απουσία αναφοράς στον GSI δεν

Ο GSI

Όπως προκύπτει και από την ανακοίνωση που εκδόθηκε από το γραφείο του Ισραηλινού πρωθυπουργού μετά τις συζητήσεις, το Ισραήλ δίνει βαρύτητα στην τρίτη φάση της ηλεκτρικής διασύνδεσης με την Ευρώπη, αυτήν της Κύπρου - Ισραήλ. Εδώ πρέπει να υπενθυμίσουμε πως το ηλεκτρικό καλώδιο από το Ισραήλ έως την Κύπρο, όπου θα ενωθεί με τα ευρωπαϊκά ηλεκτρικά δίκτυα έχει ενταχθεί στη λίστα των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος της Ε.Ε. λαμβάνοντας χρηματοδότηση €657 εκατ. Επίσης, το

Κατά τις επαφές του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Ισραήλ η ισραηλινή πλευρά απέφυγε να αναφερθεί στον GSI, δίνοντας προτεραιότητα στη διασύνδεση Κύπρου - Ισραήλ μέσω του Διαδρόμου Οικονομικής Συνεργασίας Ινδίας - Μέσης Ανατολής - Ευρώπης (India - Middle East - Europe Economic Corridor, IMEC).

συγκεκριμένο έργο όπως και ο αγωγός φυσικού αερίου EastMed ήταν η αιχμή του δόρατος της συνεργασίας Κύπρου - Ελλάδας - Ισραήλ. Η ηλεκτρική διασύνδεση σε πλήρη ανάπτυξη θα ενίσχυε την ασφάλεια εφοδιασμού του Ισραήλ, αποκτώντας τη δυνατότητα να αυξήσει, περαιτέρω και ταχύτερα, τη συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ενεργειακό του ισοζύγιο. Στόχος που δεν επιτυγχάνεται αν το έργο περιοριστεί μόνο στην τρίτη φάση του.

Οι επαφές

Στις συζητήσεις που έγιναν για την ενεργειακή συνεργασία Κύπρου - Ισραήλ η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στο GSI προκάλεσε έκπληξη, μιας και το συγκεκριμένο θέμα αναμενόταν να ήταν ψηλά στην ατζέντα των συζητήσεων. Επί του προκειμένου οι απόψεις που υπάρχουν για την ισραηλινή στάση είναι ποικίλες. Οι αναφορές στον Διάδρομο Οικονομικής Συνεργασίας Ινδίας - Μέσης Ανατολής - Ευρώπης διαβάζονται ως μια προσπάθεια διαφοροποίησής του μοντέλου στα ενεργειακά με συμπερίληψη του ηλεκτρικού καλωδίου στο κεφάλαιο μεταφορών αγαθών. Οι ίδιες απόψεις θέλουν η αλλαγή πλεύσης να βασίζεται σε μηνύματα που έχει πάρει η ισραηλινή πλευρά από τις ΗΠΑ και τη στάση έναντι του GSI. Κυπριακές πηγές εκτιμούν πως η συμπερίληψη του κεφαλαίου ενέργειας στον IMEC ενδεχομένως να συγκεντρώνει ισχυρότερη αμερικανική υποστήριξη, κάτι που όπως πιστεύεται μπορεί να παραμερίσει τις τουρκικές προκλήσεις ανάμεσα σε Κρήτη και Κύπρο.

Η Κύπρος

Εάν οι εκτιμήσεις που βλέπουν τεμαχισμό του GSI με ένταξη της τρίτης φάσης στον IMEC επιβεβαιωθούν, οι επιπτώσεις για την Κύπρο θα είναι απρόβλεπτες. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις αν το ενδιαφέρον για το κομμάτι Κύπρου - Ελλάδας μειωθεί, η υλοποίηση της τρίτης φάσης (Κύπρος - Ισραήλ) δεν επιτυγχάνει τον αντικειμενικό σκοπό που είναι η όραση της ενεργειακής απομόνωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το ίδιο θα συμβεί και με το Ισραήλ, το οποίο δεν έχει ηλεκτρική διασύνδεση με γειτονικές του χώρες και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν μπορεί να εξυπηρετήσει την ενεργειακή ασφάλεια τρίτων χωρών. Στην Αθήνα, παρά τη στασιμότητα που συνεχίζεται αναφορικά με τις έρευνες για πόντιση του καλωδίου, κυβερνητικές πηγές συνεχίζουν να επιμένουν πως το κομμάτι του GSI Κύπρου - Κρήτης θα υλοποιηθεί.

Η ισραηλινή πλευρά, όπως προκύπτει από την ανακοίνωση που εκδόθηκε, απέκοψε την τρίτη φάση ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου - Ελλάδας - Ισραήλ, χαρακτηρίζοντας και την ενέργεια ως μεταφορά αγαθού.

μπορεί να είναι ένα τυχαίο γεγονός για να περαστεί και ενδεχομένως να σχετίζεται με τη νέα παράταση που έχει δοθεί στην έναρξη ερευνών ανάμεσα σε Κρήτη και Κύπρο. Οι ίδιες πηγές, πίσω από την ισραηλινή στάση βλέπουν μια συμπίεση με τη νέα αμερικανική σκέψη πολιτικών που για την περιοχή της Μέσης Ανατολής δίνει προτεραιότητα στον India - Middle East - Europe Economic Corridor (IMEC).

Ο IMEC

Ο Διάδρομος Οικονομικής Συνεργασίας Ινδίας - Μέσης Ανατολής - Ευρώπης (India - Middle East - Europe Economic Corridor, IMEC) είναι μια προτενόμενη διεθνής υποδομή και οικονομική πρωτοβουλία που στοχεύει στη βελτίωση της διασύνδεσης και της εμπορικής συνεργασίας μεταξύ της Ινδίας, χωρών της Μέσης Ανατολής και της Ευρώπης η οποία συζητήθηκε στη συνάντηση. Κατά τις επαφές ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης και ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Βενιαμίν Νετανιάχου συμφώνησαν ότι η γεωγραφική θέση των δύο χωρών, Κύπρου και Ισραήλ, είναι στον φυσικό διάδρομο αυτής της συνεργασίας και αποφασίστηκε όπως συντονισμένα οι δύο χώρες διεκδικήσουν ρόλο σε θέματα που αφορούν το εμπόριο και την ενέργεια. Για την ενέργεια έγινε ειδική αναφορά στην ηλεκτρική διασύνδεση των δύο χωρών, η οποία θεωρείται έργο ύψιστης σημασίας και πρέπει να υλοποιηθεί το συντομότερο λόγω και των αναγκών που έχουν οι δύο χώρες σε ηλεκτρισμό που να προσφέρεται σε προστιθέτιμη στον καταναλωτή.

EUROMONEY AWARDS

- Best Private Bank in Cyprus
- Best for High Net Worth Individuals in Cyprus

Μάθε περισσότερα:

Bank of Cyprus

Η παγκόσμια οικονομία ήδη αισθάνεται πιέσεις από τους δασμούς Τραμπ

Οι δασμοί του Τραμπ φράζουν ολοένα και περισσότερο τους τροχούς μιας παγκόσμιας οικονομίας η οποία για δεκαετίες ληπαίνονταν από ένα προβλέψιμο και σχετικά ελεύθερο εμπόριο. Μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, ακόμη και εξειδικευμένες εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου, μείωσαν την περασμένη εβδομάδα τους στόχους πωλήσεων, προειδοποίησαν για περικοπές και επανεξέτασαν τα επιχειρηματικά τους σχέδια, ενώ οι μεγάλες οικονομίες αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προοπτικές ανάπτυξης. Ενώ οι χρηματοπιστωτικές αγορές στοιχηματίζουν ότι οι ΗΠΑ και η Κίνα δεν θα προχωρήσουν σε ολοκληρωτικό εμπορικό πόλεμο και ότι ο Τραμπ θα κάνει συμφωνίες με άλλες χώρες, η αβεβαιότητα για το πού θα καταλήξει αυτό αποτελεί από μόνον της σημαντικό παράγοντα αναστάτωσης.

Το Πεκίνο δήλωσε την Παρασκευή ότι αξιολογεί μια προσφορά από την Ουάσιγκτον για συνομιλίες σχετικά με τους δασμούς ύψους 145% των ΗΠΑ, στους οποίους απάντησε με δασμούς 125%. Η κυβέρνηση Τραμπ έχει επίσης αφήσει να εννοηθεί ότι είναι κοντά σε συμφωνίες

με χώρες όπως η Ινδία, η Νότια Κορέα και η Ιαπωνία για να αποφευχθούν περισσότεροι δασμοί τις επόμενες εβδομάδες.

Εν τω μεταξύ, εταιρείες όπως η σουηδική κατασκευάστρια οικιακών συσκευών Electrolux μείωσαν τις προβλέψεις τους,

Πολυεθνικές εταιρείες μείωσαν τους στόχους πωλήσεων, προειδοποίησαν για περικοπές και επανεξέτασαν τα επιχειρηματικά τους σχέδια.

ενώ η Volvo Cars, η κατασκευάστρια ηλεκτρονικών συσκευών Logitech και ο γίγαντας ποτών Diageo εγκατέλειψαν τους στόχους τους λόγω αβεβαιότητας,

Οι προοπτικές για τους δασμούς ώθησαν την Τράπεζα της Ιαπωνίας να μειώσει τις προβλέψεις της για την ανάπτυξη, ενώ οι εμπορικές εντάσεις αναφέρθηκαν από τους αναλυτές στις υποβαθμίσεις των προοπτικών ανάπτυξης για την Ολλανδία

και την περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής (MENA).

Η εργοστασιακή δραστηριότητα της Κίνας συρρικνώθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων 16 μηνών τον Απρίλιο, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο οι εξαγωγές συρρικνώθηκαν με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων σχεδόν πέντε ετών. Οι οικονομολόγοι έσπευσαν να προειδοποιήσουν ότι μια πιο ισχυρή ένδειξη από τη Γερμανία, η οποία επικεντρώνεται στις εξαγωγές, μπορεί να οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι τα εργοστάσια προετοιμάζουν τις επιχειρήσεις πριν τεθούν σε ισχύ οι δασμοί. Προς το παρόν, οι περισσότεροι οικονομολόγοι αποκαλούν το τέκνασμα των δασμών του Τραμπ «σοκ ζήτησης» για την παγκόσμια οικονομία, το οποίο, καθιστώντας τις εισαγωγές πιο ακριβές για τις αμερικανικές επιχειρήσεις και τους καταναλωτές, θα υπονομεύσει τη δραστηριότητα αλλού. Το θετικό θα μπορούσε να είναι ότι αυτό μειώνει τις πληθωριστικές πιέσεις και έτσι θα δώσει στις κεντρικές τράπεζες μεγαλύτερο περιθώριο να ενισχύσουν την οικονομία με μειώσεις επιτοκίων.

Οι τρεις μεγάλοι φόβοι των επενδυτών

Οι μαζικές πωλήσεις αμερικανικών μετοχών, μακροπρόθεσμου αμερικανικού χρέους και δολαρίων οφείλονται στις επιλογές της κυβέρνησης Τραμπ. Και ειδικότερα σε τρεις φόβους: Πρώτον, ότι ο εμπορικός πόλεμος ενδέχεται να πλήξει τις επιχειρήσεις και να αποσταθεροποιήσει τον διεθνή ρόλο τους. Δεύτερον, ότι οι φοροαπαλλαγές ύψους 4,5 τρις. δολ. θα διογκώσουν το ήδη λιγνιγέδες δημοσιονομικό έλλειμμα. Και τρίτον, ότι οι πιέσεις στον πρόεδρο της Federal Reserve Ζερόμι Πάουελ θα εκτροχιάσουν τη νομισματική πολιτική.

Ο Τραμπ δεν έχει προκαλέσει ακόμη μη αντιστρεψίμη ρήξη, αλλά οι ρωγμές επεκτείνονται ανησυχητικά γρήγορα. Οι επενδυτές αγοράζουν βραχυπρόθεσμα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου, ενώ πωλούν τα μακροπρόθεσμα διότι θέλουν να αποφύγουν τον κίνδυνο μιας στροφής σε εσφαλμένη πολιτική. Οι αποδόσεις των 20ετών ομολόγων έφθασαν ήδη στο 4,9% και τα κεφάλαια αποφεύγουν τους αμερικανικούς τίτλους. Ο Τραμπ αρχικά επέβαλε και μετά μερικώς ανακάλεσε δασμούς μιας κλίμακας που δεν έχουμε ξαναδεί εδώ και περισσότερο

από έναν αιώνα και έχει καλλιεργήσει τον φόβο πως θα αποκόψει την υπερδύναμη από την παγκόσμια κοινότητα. Οι επιπτώσεις αργούν να φανούν, αλλά ήδη υπάρχουν ενδείξεις. Οι εξαγωγές της Νότιας Κορέας στις ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 14% τις πρώτες 20 ημέρες του Απριλίου σε σύγκριση

Ο Τραμπ δεν έχει προκαλέσει ακόμη μη αντιστρεψίμη ρήξη, αλλά οι ρωγμές επεκτείνονται ανησυχητικά γρήγορα.

με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Ο πρόεδρος επιρρίπτει την ευθύνη στον Πάουελ, τον οποίο κατηγορεί ότι αργεί να μειώσει τα επιτόκια. Ο πρόεδρος της ομοσπονδιακής τράπεζας δηλώνει σαφώςτα πως η προτεραιότητά του είναι να κρατήσει υπό έλεγχο τις τιμές και είναι απίθανο να μειώσει τα επιτόκια, δεδομένου ότι αναμένεται επιτάχυνση του πληθωρισμού πάνω

από τον στόχο της Fed.

Ο Τραμπ αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να απολύσει τον Πάουελ με τρόπο αμφίβολης νομιμότητας που θα έθετε σε κίνδυνο την ανεξαρτησία και την αξιοπιστία της κεντρικής τράπεζας. Η Wall Street Journal, πάντως, αναφέρει πως διαφωνούν οι σύμβουλοί του, συμπεριλαμβανομένου και του υπουργού Οικονομικών, Σκοτ Μπίννετ. Ακόμη, πάντως, κι αν αυτός ο πυλώνας της οικονομικής πολιτικής παραμείνει άθικτος, οι Ρεπουμπλικανοί επιμένουν να ζητούν κολλοσιαίες φοροαπαλλαγές, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα των ΗΠΑ έχει διευρυνθεί στο σχεδόν ιστορικό ρεκόρ του 1,3 τρις. δολ. στο διάστημα από τον Οκτώβριο έως σήμερα. Εως τώρα οι ΗΠΑ έχουν μεγάλα δημοσιονομικά περιθώρια επειδή οι επενδυτές αντιμετωπίζουν τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου ως την ασφαλέστερη επένδυση. Αν, όμως, ζητήσουν επασφάλιστρο αυξημένου κινδύνου, θα καταστεί πολύ δαπανηρή η εξυπηρέτησή του αμερικανικού χρέους ύψους 36,6 τρις. δολ. Ίσως η λήξη της θητείας του Πάουελ το 2026 να μειώσει τις εντάσεις.

Έχει homework για το Σένγκεν η Κύπρος

Τι αναφέρεται στην ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ποιες είναι οι συστάσεις του Συμβουλίου των κρατών - μελών

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες,
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Την ολοκλήρωση συγκεκριμένων τεχνικών και νομικών προϋποθέσεων από τις εθνικές αρχές ώστε να μπορέσει να προχωρήσει η διαδικασία αξιολόγησης για ένταξη στο Σένγκεν, αναμένει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τα όσα ανέφερε στην «Κ» εκπρόσωπος της Κομισιόν, από τα όσα καταγράφονται στην ετήσια έκθεση της Κομισιόν για το Σένγκεν στα τέλη Απριλίου, και μια σειρά από συστάσεις του Συμβουλίου της Ε.Ε. από τον Ιούνιο του 2024.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου των κρατών μελών, οι θεσμοί της Ε.Ε. αναμένουν μεταξύ άλλων ενίσχυση της στελέχωσης του γραφείου SIRENE (του γραφείου που χειρίζεται την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν - SIS), νομικές ρυθμίσεις ώστε να αντιμετωπίζεται ο κίνδυνος απαγωγής παιδιών από μέλη της οικογένειάς τους ή κηδεμόνες, και συντονισμό των συστημάτων μηχανογράφησης της Αστυνομίας με το SIS.

Αυτές είναι μερικές μόνο από τις νομικές και τεχνικές συστάσεις, τις οποίες ο επίτροπος για θέματα Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης, Μάγκνους Μπρούνερ, συζήτησε κατά τις επαφές του στην Κύπρο τον Ιανουάριο, σύμφωνα με εκπρόσωπο της Κομισιόν που απάντησε σε γραπτές ερωτήσεις της «Κ». Η Κύπρος και η Κομισιόν συνεχίζουν να βρίσκονται σε επαφή σε τεχνοκρατικό επίπεδο.

Την ίδια στιγμή, η Κομισιόν αναγνωρίζει πως η όποια ρύθμιση υπάρχει σε σχέση με την Πράσινη Γραμμή θα πρέπει να «λαμβάνει υπόψη κάθε απειλή για την ασφάλεια και κάθε ιδιαίτερότητα που σχετίζεται με τη μοναδική κατάσταση της Κύπρου», σημείωσε ο εκπρόσωπος. Προσθέτοντας πως, Βρυξέλλες και Λευκωσία «συνεργάζονται στενά για να καθορίσουν από κοινού ποιες πρόσθετες διασφαλίσεις θα απαιτηθούν».

Κοινοτικές πηγές πάντως εκτιμούν ότι ρυθμίσεις μπορούν να βρεθούν εφόσον γίνουνται πραγματικοί έλεγχοι στην Πράσινη Γραμμή, αλλά κυρίως εφόσον η νομοθεσία για το Σένγκεν εφαρμοστεί αποτελεσματικά στο αεροδρόμιο και τα λιμάνια της Κυπριακής Δημοκρατίας, που είναι και ο μόνος τρόπος αναχώρησης προς άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Σύμφωνα με τη διαδικασία, μια χώρα

Ο επίτροπος για θέματα Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης, Μάγκνους Μπρούνερ, βρέθηκε στην Κύπρο τον Ιανουάριο, οπότε και «υπογράμμισε την ανάγκη να αντιμετωπιστούν όλες οι συστάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της εν εξελίξει αξιολόγησης Σένγκεν».

Η Κύπρος πρέπει να κάνει αρκετά τεχνικά και νομικά βήματα για να μπορέσει να συνεχιστεί φέτος η αξιολόγηση για άρση των ελέγχων στα σύνορα με άλλα κράτη μέλη.

που θέλει να ενταχθεί στο Σένγκεν πρέπει να περάσει μια σειρά από αξιολογήσεις για το κατά πόσο είναι έτοιμη. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη η πρώτη αξιολόγηση της Κύπρου, η οποία υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει.

Όπως επεσήμανε ο εκπρόσωπος της Κομισιόν, «μόλις εφαρμοστούν όλα τα απαραίτητα μέτρα από τις κυπριακές αρχές, η Επιτροπή μπορεί να οργανώσει πρόσθετες επισκέψεις για να αξιολογήσει ότι πληρούνται οι απαραίτητες τεχνικές

απαιτήσεις». Στη συνέχεια, εφόσον προκύψει από την αξιολόγηση πως το κράτος μέλος είναι έτοιμο, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το κεκτημένο Σένγκεν θα πρέπει να εγκρίνουν την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα με ομοφωνία.

Αυτό ακριβώς είναι το σημείο της διαδικασίας όπου μπορούν να υπάρξουν αντιρρήσεις από άλλα κράτη μέλη, δεδομένης της ιδιαίτερης κατάστασης στην Κύπρο. Οι αντιρρήσεις της Αυστρίας και των Κάτω Χωρών, υπενθυμίζεται, είχαν κρατήσει για αρκετό καιρό εκτός Σένγκεν τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, παρά τη θετική αξιολόγηση από την Κομισιόν.

Αξιολόγηση εντός του έτους

Η νομοθεσία που αφορά τον χώρο Σένγκεν δεσμεύει όλα τα κράτη μέλη από την ένταξη τους στην Ε.Ε., ανεξάρτητα από το κατά πόσο έχουν ενταχθεί και στον χώρο ελεύθερης διακίνησης χωρίς θεωρήσεις. Αυτό σημαίνει πως η

Κύπρος ήδη εφαρμόζει μεγάλο μέρος της γενικότερης νομοθεσίας, ενώ από το 2023 έχει πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

Ωστόσο, για να προχωρήσει με την πλήρη εφαρμογή του συστήματος, η χώρα θα πρέπει να εφαρμόσει τις εισδησεις που έχει καταγράψει το Συμβούλιο της Ε.Ε. μετά την αξιολόγηση στην οποία προχώρησε η Κομισιόν το 2023.

Σύμφωνα με την έκθεση της Κομισιόν για την κατάσταση του χώρου Σένγκεν, που δημοσιεύθηκε στις 23 Απριλίου φέτος, οι απαραίτητες επισκέψεις για αξιολόγηση της προόδου της χώρας «θα μπορούσαν ακόμα να πραγματοποιηθούν το 2025, «υπό την προϋπόθεση ότι τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα θα έχουν εφαρμοστεί από τις κυπριακές αρχές».

Η έκθεση της Κομισιόν παραπέμπει σε μια σειρά από συστάσεις από το Συμβούλιο της ΕΕ, με πιο πρόσφατες αυτές του περασμένου Ιουνίου, από τις οποίες ξεχωρίζουν ως προτεραιότητες:

- η διασφάλιση πως το γραφείο SIRENE

έχει τους απαραίτητους πόρους σε ανθρώπινο δυναμικό,

- η θέσπιση στην εθνική νομοθεσία της δυνατότητας να γίνονται καταχωρήσεις για παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο απαγωγής από γονέα, μέλος οικογενείας ή κηδεμόνα για τους οποίους πρέπει να υπάρξει απαγόρευση ταξιδιών,

- η έγκριση των αναγκών τεχνικών αλλαγών ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες θα μπορούν να λαμβάνουν τα δεδομένα που χρειάζονται για να εκτελούν τα καθήκοντά τους καθώς και, εκεί που χρειάζεται, όλα τα διαθέσιμα δεδομένα που επιτρέπουν την ταυτοποίηση,

- η δυνατότητα ελέγχου στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν μέσω αναζητήσεων στην εφαρμογή των συστημάτων μηχανογράφησης της Αστυνομίας Κύπρου,

- η θέσπιση διαδικασιών για την επίσυναψη δακτυλικών αποτυπωμάτων στις αποφάσεις επιστροφής, εφόσον είναι διαθέσιμα στην εγκληματολογική βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων.

Τεχνικός συντονισμός

Στο πλαίσιο της διαδικασίας που βρίσκεται σε εξέλιξη, ανέφερε ο εκπρόσωπος της Κομισιόν στην «Κ», ο επίτροπος για θέματα Εσωτερικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης, Μάγκνους Μπρούνερ, βρέθηκε στην Κύπρο τον Ιανουάριο, οπότε και «υπογράμμισε την ανάγκη να αντιμετωπιστούν όλες οι συστάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της εν εξελίξει αξιολόγησης Σένγκεν».

Αρμόδιος τεχνοκράτης από την Κομισιόν, ο συντονιστής για θέματα Σένγκεν από τη Γενική Διεύθυνση για τη Μετανάστευση και τις Εσωτερικές Υποθέσεις (DG HOME) βρέθηκε στη χώρα τον Φεβρουάριο και βρίσκεται σε στενή επαφή με τις κυπριακές αρχές.

Ερωτήσεις για τις ιδιαίτερες συνθήκες της Κύπρου και τον μη έλεγχο όλων των θαλάσσιων συνόρων, ο εκπρόσωπος επεσήμανε πως «η πλήρης ένταξη της Κύπρου στον χώρο Σένγκεν πρέπει να συνοδεύεται από όλες τις απαραίτητες διευκρίσεις ασφαλείας, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση του νησιού». Σε αυτό το πλαίσιο, χαρακτήρισε «σημαντικό βήμα» για τη συντονισμένη διαχείριση της δουλειάς που πρέπει να γίνει σε πολιτικό και επιχειρησιακό επίπεδο τη σύσταση της διυπουργικής task force για το Σένγκεν.

«Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με

την Κύπρο για την αντιμετώπιση όλων των συστάσεων που εξέδωσε το Συμβούλιο και τυχόν κενών ασφαλείας», σημείωσε ο εκπρόσωπος, μεταξύ άλλων για «βελτίωση της διαχειρίσιμης των συνόρων, την αποτελεσματικότητα των επιστροφών, καθώς και συστήματα ΤΠ που να στήριζαν ένα υψηλό επίπεδο ασφαλείας και την έκδοση θεωρήσεων».

Διασφαλίσεις για ΠΠ

Απαντώντας σε ερώτηση αν μπορεί η αύξηση ή η διαφοροποίηση των ελέγχων στην Πράσινη Γραμμή να γίνει κατά τρόπο που να σέβεται την αρχή πως δεν πρόκειται για σύνορο, ο εκπρόσωπος επεσήμανε πως θα πρέπει να γίνει σεβαστή η ειδική κατάσταση στην Κύπρο βάσει του πλαισίου που θέτει το Πρωτόκολλο 10 της Συνθήκης Προσχώρησης και ο Κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή.

Ο κανονισμός, επεσήμανε, προβλέπει την ανάγκη ελάχιστων κανόνων για διενέργεια ελέγχων σε πρόσβαση στην Πράσινη Γραμμή, καθώς και για την «αποτελεσματική επιτήρησή της» για καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης και των απειλών για τη δημόσια τάξη. Για αυτό, επεσήμανε, «οι διευλεύσεις στην Πράσινη Γραμμή μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο σε συγκεκριμένα σημεία διέλευσης, και όποιοι περαιτέρω έλεγχοι πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις ειδικές συνθήκες στην ΠΠ».

«Για να καταστεί η Κύπρος πλήρως κράτος Σένγκεν, θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή όλων των υποχρεώσεων Σένγκεν. Η Επιτροπή και η Κύπρος συνεργάζονται στενά για να καθορίσουν από κοινού ποιες πρόσθετες διασφαλίσεις θα απαιτηθούν και να αξιολογήσουν κατά πόσον η Κύπρος μπορεί να καλύψει όλα τα κενά για να μπορέσει να ενσωματώσει περαιτέρω στη Σένγκεν», σημείωσε.

Ο εκπρόσωπος τόνισε τη σημασία να διασφαλιστεί πως «η τεχνική ετοιμότητα της Κύπρου για κατάργηση των συνοριακών ελέγχων για τους πολίτες της Ε.Ε. που φθάνουν στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές, θα λαμβάνει υπόψη κάθε απειλή για την ασφάλεια και κάθε ιδιαιτερότητα που σχετίζεται με τη μοναδική κατάσταση της Κύπρου». Μέχρι στιγμής, σημειώνεται, η Ε.Ε. έχει στήριξει την Κύπρο με κονδύλια πέραν των 292 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2021 - 2027 για διαχείριση της μετανάστευσης, προστασία των συνόρων και αστυνομική συνεργασία.

Ηττα μεγατόνων της Κύπρου στην Ευρωβουλή διά χειρός ΕΛΑΜ

Απορρίφθηκε έκδοση ψηφίσματος για την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΘΟΥΛΑΗ

Πρωτοφανή ήττα δέχθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η Κυπριακή Δημοκρατία, ως αποτέλεσμα αποτυχημένων πρωτοβουλιών του ΕΛΑΜ και της πολιτικής ομάδας στην οποία ανήκει το ακροδεξιό κόμμα των Ευρωπαίων Συντηρητικών-Μεταρρυθμιστών (ΕCR), να καταδικάσουν διά ψηφίσματος την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν στην κατεχόμενη Κύπρο. Το ΕΛΑΜ, διά του ευρωβουλευτή του, Γεάδης Γεάδης, απαίτησε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως εκδόσει καταδικαστικό ψήφισμα για την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν στην κατεχόμενη Κύπρο, χωρίς την απαραίτητη προεργασία και την εξασφάλιση συμμαχιών που θα διασφάλιζαν ότι η πρωτοβουλία αυτή θα είχε θετική έκβαση. Η πρωτοβουλία του ΕΛΑΜ για καταδικαστικό ψήφισμα σε βάρος του Ερντογάν, τέθηκε σε ψηφοφορία προχθές τη νύκτα και το αποτέλεσμα ήταν εξαιρετικά απογοητευτικό, δημιουργώντας την εντύπωση ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι γυμνή πολιτικά, χωρίς συμμαχίες στην Ευρωβουλή: Μόλις 104 ευρωβουλευτές τοποθετήθηκαν θετικά στην εισήγηση ΕΛΑΜ/ΕCR για έκδοση καταδικαστικού ψηφίσματος, κατά της επίσκεψης Ερντογάν στην κατεχόμενη Κύπρο. Ενώ τριπλάσιος αριθμός ευρωβουλευτών, 300, απέρριψαν ένα τέτοιο ενδεχόμενο (και 34 τήρησαν αποχή). Γεγονός που μετατρέπει σε μπουίμε-ρανγκ το γκεχέρημα καταδίκης του Ερντογάν, δημιουργώντας εικόνα, αν μη τι άλλο ανοχής και περιορισμένων αντανακλαστικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για ουσιαστική και διά ψηφίσματος καταδίκη, της παράνομης επίσκεψης του Τούρκου προέδρου.

Εν τέλει, με εισήγηση των Σοσιαλιστών-Δημοκρατών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αρκέστηκε να εγκρίνει με 420 ψήφους υπέρ και 4 εναντίον, την πραγματοποίηση συζητήσεων για την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν. Στη λογική μιας απλής «κουβέντας»

που θα λάβει χώρα απόψε στις 23.00 ώρα Κύπρου. Μια ώρα πριν από τα μεσάνυχτα, όταν προφανώς η αίθουσα της ολομέλειας θα είναι άδεια. Και όλα αυτά βεβαίως χωρίς την έγκριση ψηφίσματος.

Ως αποτέλεσμα, η Κυπριακή Δημοκρατία έχασε μια μάχη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την οποία προκάλεσε το ΕΛΑΜ. Είτε γιατί δεν μπόρεσε να κούκλι του, είτε γιατί τα μέτρησε και απλώς προέκρινε την επικοινωνιακή πολιτική έκδοσης ανακοινώσεων έναντι του εθνικού συμφέροντος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε κάθε περίπτωση, οι εξε-

Το ΕΛΑΜ έχει την τάση να σέρνει την Κυπριακή Δημοκρατία σε πολιτικές μάχες χωρίς να λαμβάνει υπόψη το πολιτικό περιβάλλον που επικρατεί, αλλά ούτε και το κόστος.

λίξεις στο τερνέ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καταδεικνύουν ότι το ΕΛΑΜ έχει την τάση να σέρνει την Κυπριακή Δημοκρατία σε πολιτικές μάχες, οι οποίες είναι αν μη τι άλλο πολύ κακά προετοιμασμένες, όπως προκύπτει αβίαστα εκ του αποτελέσματος, χωρίς να λαμβάνει υπόψη το πολιτικό περιβάλλον που επικρατεί, αλλά ούτε και το κόστος.

Ενδιαφέρον προκαλεί και η «στωική» στάση που τήρησε η κυπριακή κυβέρνηση, διά της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε., σε σχέση με τις ζημιωμένες πρωτοβουλίες του ΕΛΑΜ, δεδομένης της πολύ κακής προετοιμασίας που καταγράφηκε.

Και λάθος τσίμινγκ

Η κίνηση του ΕΛΑΜ να προκαλέσει την έκδοση ψηφίσματος στην Ευ-

ρωβουλή για καταδίκη της επίσκεψης του Ταγίπ Ερντογάν στην Κύπρο, δεν ήταν μόνο κακά προετοιμασμένη. Αλλά, δεν έλαβε καν υπόψη, ότι την ίδια ακριβώς μέρα, σήμερα δηλαδή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα εκδώσει την έκθεσή του για την Τουρκία για τα έτη 2023-2024, η οποία είναι άκρως επικριτική και περιλαμβάνει μια σειρά θετικών αναφορών για την Κυπριακή Δημοκρατία. Με άλλα λόγια, και το τσίμινγκ που επέλεξαν ΕΛΑΜ/ΕCR ήταν λανθασμένο. Διότι, οποιοδήποτε σκεπτόμενος με πολιτική λογική, θα ήταν σε θέση να αντιληφθεί ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο μέσα σε μια μέρα να εκδοθούν δύο καταδικαστικά ψηφίσματα κατά της Τουρκίας. Αφενός δηλαδή η έκθεση για την Τουρκία, η οποία κατακεραυνώνει την ίδια τη χώρα και την ενταξιακή της πορεία, ενώ την καλεί να αποσύρει τα στρατευμάτα της από την Κύπρο, απορρίπτοντας την τουρκική θέση για δύο κράτη. Και αφετέρου, να εκδώσει κι ένα ακόμη ψήφισμα, επικεντρωμένο στην ιδέα ΕΛΑΜ/ΕCR για καταδίκη της παράνομης επίσκεψης του Ταγίπ Ερντογάν. Μια ενδεχομένως λογικό-ουσιαστική προσέγγιση, θα ήταν η επιδίωξη περίληψης καταδικαστικής αναφοράς για την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν, στο πλαίσιο της έκθεσης της Ευρωβουλής για την Τουρκία, μέσω τροπολογίας, κάτι που όπως αντιλαμβάνεται η «Κ», έχει επιδιωχθεί από αρκετές πολιτικές ομάδες.

Σημειώνεται ότι μεταξύ των 104 ευρωβουλευτών που στήριξαν την προσπάθεια για έκδοση καταδικαστικού ψηφίσματος για την επίσκεψη Ερντογάν, ήταν και οι Κύπριοι Λουκάς Φουρλάς και Μιχάλης Χατζηπαντέλα του ΔΗΣΥ, Γιώργος Γεωργίου ΑΚΕΛ (εκ παραδρομής η ψήφος του είχε καταγραφεί ως αρνητική, με αποτέλεσμα να προβεί σε διόρθωση ψήφου). Θετική ήταν βεβαίως και η ψήφος του Γεάδης Γεάδης του ΕΛΑΜ, στο οποίο ανήκει η πατρότητα της αποτυχημένης προσπάθειας. Ο Κώστας Μαυρίδης

Μόλις 104 ευρωβουλευτές τοποθετήθηκαν θετικά στην εισήγηση ΕΛΑΜ/ΕCR για έκδοση καταδικαστικού ψηφίσματος, κατά της επίσκεψης Ερντογάν στην κατεχόμενη Κύπρο, ενώ τριπλάσιος αριθμός ευρωβουλευτών, 300, απέρριψαν ένα τέτοιο ενδεχόμενο και 34 τήρησαν αποχή.

του ΔΗΚΟ (Σοσιαλιστές) παίρνοντας το λόγο πριν από τη ψηφοφορία, επιχείρησε να δεσμεύσει την πολιτική του ομάδα, Σοσιαλιστών-Δημοκρατών, για περίληψη τροπολογίας αναφορικά με την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν στα κατεχόμενα, στο πλαίσιο της έκθεσης για την Τουρκία. Αμέσως μετά, στην ψηφοφορία που ακολούθησε επί της πρότασης ΕΛΑΜ για καταδικαστικό ψήφισμα αναφορικά με την παράνομη επίσκεψη Ερντογάν, ο κ. Μαυρίδης απέφυγε να ψηφίσει, όπως και η ανεξάρτητος ευρωβουλευτής Φειδίας Παναγιώτου, η ψήφος του οποίου δεν καταγράφηκε.

Σε δεύτερη μοίρα

Υπό το φως των εξελίξεων, περνά εκ των πραγμάτων σε δεύτερη μοίρα η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Τουρκία, η οποία επρόκειτο να συζητηθεί χθες αργά τη νύκτα και αναμένεται να εγκριθεί σήμερα. Και στην περίπτωση αυτή, την «παράσταση» τείνει να κλέψει μια τροπολογία που καθιστά σαφές ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας δεν μπορούν να επαναρχίσουν, ανεξαρτήτως συνθηκών, (απαλείφοντας προηγουμένη αναφορά που σημείωνε ότι οι εν λόγω διαπραγματεύσεις δεν μπορούν να ξαναρχίσουν «υπό τις υφιστάμενες συνθήκες»). Την εν λόγω τροπολογία προσυπογράφουν τόσο ο Γεάδης Γεάδης του ΕΛΑΜ, όσο όμως και οι ευρωβουλευτές του ΔΗΣΥ Λουκάς Φουρλάς και Μιχάλης Χατζηπαντέλα, καθώς και ο Κώστας Μαυρίδης του ΔΗΚΟ. Δημιουργώντας την εντύπωση ότι δεν υπολογίζουν πλέον στον όποιο ρόλο «καταλύτη» θα μπο-

ρούσε να διαδραματίσει η ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, στην επίλυση του Κυπριακού.

Υπέρ και κατά

Η έκθεση για την Τουρκία (2023-2024) που αναμένεται να εγκριθεί σήμερα και αποκάλυψε η «Κ», ζητάει «επανεναρξη των διαπραγματεύσεων από εκεί που σταμάτησαν στο Crans Montana το 2017», χαρακτηρίζει ως «μόνη βιώσιμη λύση στο Κυπριακό» τη δικοινοτική διζωνική ομοσπονδία, με ενιαία κυριαρχία, «καλεί την Τουρκία να εγκαταλείψει την απαράδεκτη πρόταση για λύση δύο κρατών στην Κύπρο», ως επίσης και «να αποσύρει τα στρατευμάτα της από την Κύπρο και να αποσύρει από οποιαδήποτε μονομερή ενέργεια που θα εθραιώσει τη μόνιμη διαίρεση του νησιού».

Πέραν των πιο πάνω θετικών αναφορών, η έκθεση περιλαμβάνει και αρνητικά στοιχεία, καθώς τάσσεται υπέρ της προώθησης της αναβάθμισης της Τελωνειακής Ένωσης της Τουρκίας, αν και σημειώνει την υποχώρηση της Άγκυρας για πλήρη εφαρμογή του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου «έναντι άλλων των κρατών-μελών». Επιπλέον, η έκθεση απαιτεί την ενσωμάτωση από το Συμβούλιο της Ε.Ε., του εγγράφου Μπορέλ/Κομισιόν, που περιλαμβάνει δώρα σε επτά πύλωνες προς την Τουρκία και του οποίου τις εργασίες αποφασίσαν ομόφωνα να προωθήσουν τα 27 κράτη-μέλη, δίνοντας θετικό στίγμα.

Σε κάθε περίπτωση, υπενθυμίζεται ότι οι εκθέσεις της Ευρωβουλής, δεν έχουν νομική ισχύ, αν και δεν παύουν να στέλνουν πολιτικά μηνύματα.

ΑΡΘΡΟ Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Η σχέση μας με το Ισραήλ

Δημιουργήθηκε θέμα τις τελευταίες μέρες για την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στον Ισραηλινό Πρωθυπουργό από μια συγκεκριμένη μερίδα πολιτών και από το ΑΚΕΛ, το οποίο δείχνει αδυναμία κατανόησης της γεωπολιτικής πραγματικότητας. Πρέπει κάποια στιγμή σε αυτόν τον τόπο να καταφέρουμε να ξεχωρίσουμε το εθνικό συμφέρον από ιδεολογικές τοποθετήσεις. Η εξωτερική πολιτική δεν βασίζεται σε συναισθηματισμούς, αλλά στον ρεαλισμό και στο συμφέρον της πατρίδας. Θα πρέπει, λοιπόν, να σταματήσουμε να βάζουμε τα χέρια μας και να βγάζουμε τα μάτια μας. Όσον αφορά το Διεθνές Παινικό Δικαστήριο, σαφώς και παίζει σημαντικό ρόλο στο διεθνές δίκαιο και την απόδοση ευθυνών. Ωστόσο, δεν είναι παγκοσμίως αποδεκτό ως απόλυτα αμερόληπτο, με αποτέλεσμα αρκετές ισχυρές χώρες να μη στήριζαν τη δικαιοδοσία του. Αυτό δεν αναιρεί πιθανές ευθύνες του Ισραηλινού Πρωθυπουργού, ούτε μενώνει τη δική μας ευαισθησία απέναντι στο δράμα των Παλαιστινίων και την ίδια ώρα, δεν μπορούμε να αγνοούμε ότι εδώ και ενάμιση χρόνο, οι τρομοκράτες της Χαμάς κρατούν ακόμα αθώους ομήρους μακριά από τις οικογένειές τους, σε υπόγεια λαγούμια βασανίζοντάς τους. Η Ανατολική Μεσόγειος είναι μια περιοχή γεωπολιτικά ευαίσθητη, και το Ισραήλ αποτελεί έναν από τους πιο ισχυρούς παίκτες στην περιοχή. Η Ελλάδα και η Κύπρος έχουν κάθε λόγο να κρατούν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας. Η σχέση μας με το Ισραήλ είναι στρατηγικής σημασίας, για την περιφερειακή ασφάλεια, την ενεργειακή συνεργασία και τη σταθερότητα. Επιπλέον, στην Κύπρο υπάρχουν ισραηλινές επενδύσεις, αρκετές από τις οποίες βρίσκονται σε κρίσιμους τομείς όπως της τεχνολογίας, στην οποία προσδοκώμε να αναπτύξουμε περαιτέρω. Με απλά λόγια, μπορεί κάποιος να διαφωνεί με τις πολιτικές ή τις πράξεις του Νετανιάχου, αλλά η Κύπρος δεν έχει την πολυτέλεια να κόψει δεσμούς με ένα γειτονικό κράτος με το οποίο συνεργάζεται σε τόσα κρίσιμα ζητήματα. Δεν σημαίνει ότι επικροτεί, σημαίνει ότι βάζει πάνω απ' όλα το εθνικό της συμφέρον, αφιόνοντας στην άκρη εντυπώσεις και συμβολισμούς, κρατώντας όμως μια δίκαιη και εμποικο-δομική στάση. Πρέπει να γίνει σαφές! Συνεργαζόμαστε με κράτη και όχι με πρόσωπα. Αύριο, είτε είναι ο Νετανιάχου Πρωθυπουργός είτε όχι, εμείς θα συνεχίσουμε τη συνεργασία μας με το κράτος του Ισραήλ προς όφελος της Κύπρου.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επικειρήσεων.

Ψάχνουν με τα κιάλια εργατικά χέρια

Μεγάλες ελλείψεις σε επαγγελματίες οδηγούς – Υποστελεχωμένος και ο νοσπλευτικός κλάδος

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Διαιωνίζεται το πρόβλημα της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού σε πολλούς τομείς της οικονομίας στην Κύπρο, με την κατάσταση να επηρεάζει τους πολίτες αλλά και τους τουρίστες της χώρας. Οι αυξημένες ανάγκες σε τομείς της οικονομίας, όπως είναι η υγεία που παρουσιάζει μεγάλη δυναμική τα τελευταία χρόνια, δημιουργήσαν ένα μεγάλο κενό στελέχους και ανθρώπινου δυναμικού. Την ίδια ώρα, οι περιπτώσεις και χρονοβόρες διαδικασίες εξασφάλισης αδειών οδήγησης δημιουργούν πολλές κενές θέσεις εργασίας, οι οποίες δυσκολεύουν το στόχο για παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους επισκέπτες της Κύπρου.

Όπως καταδεικνύεται το πρόβλημα της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού σε ορισμένους τομείς, ειδικότερα σε τεχνικά επαγγέλματα, υπήρχε και πριν από την εμφάνιση της πανδημίας, παρά τις διαχρονικές προσπάθειες για κάλυψη των

Οι περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες εξασφάλισης αδειών οδήγησης δημιουργούν κενές θέσεις εργασίας στον κλάδο.

αναγκών. Η πανδημία, ωστόσο, δημιούργησε και ευκαιρίες οι οποίες με τη σειρά τους έφεραν την ανάγκη για ανειδίκευτο προσωπικό, σε τομείς όπως οι διανομές καθώς ένας μεγάλος αριθμός Ευρωπαίων πολιτών επαναπατρίστηκε, λόγω των περιορισμών ή νέων ευκαιριών που βρήκαν, ειδικότερα σε χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, στις οποίες παρουσιάστηκαν ανάγκες για ανθρώπινο δυναμικό.

Οι οδηγοί

Πέραν των 300 οδηγών χρειάζεται ο τομέας των μεταφορών προκειμένου να εξυπηρετηθεί επαρκώς η τουριστική κίνηση, η οποία ξεπέρασε για πρώτη φορά το ορόσημο του ενός εκατομμυρίου. Η έλλειψη προσωπικού σε οδηγούς για να στελεχώσουν τις δημόσιες συγκοινωνίες προβληματίζει και το υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Σύμφωνα με αρμόδιους φορείς, το πρόβλημα εντείνεται καθώς έχει καταστεί ιδιαίτερα δύσκολο να έρθουν επαγγελματίες οδηγοί από το εξωτερικό, καθώς

Η δυναμική του τομέα της υγείας τα τελευταία χρόνια δημιούργησε αυξημένες ανάγκες για στελέχωση.

οι διαδικασίες για εξασφάλιση άδειας οδήγησης δεν είναι ευέλικτες. Παράλληλα, τονίζεται από τις οργανώσεις ότι οι ανάγκες για διανομείς έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό και δεν υπήρχε η δυνατότητα να εργοδοτηθεί ανθρώπινο δυναμικό από τρίτες χώρες, καθώς δεν νομιμοποιούνταν να χρησιμοποιήσουν τις διεθνείς επαγγελματικές άδειες οδήγησής τους.

Οι νοσπλευτές

Το μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια ο τομέας της υγείας επιδείνωσε την υποστελέχωση του νοσπλευτικού κλάδου. Το πρόβλημα αναμένεται εξάλλου να λάβει ακόμα μεγαλύτερες διαστάσεις καθώς στα σκαριά βρίσκονται πολλές καινούργιες αναπτύξεις νοσπλευτηρίων και κλινικών στην Κύπρο. Ήδη, έχουν δρομολογηθεί δύο καινούργια νοσοκομεία στη Λεμεσό (Hôtel-Dieu de France και MMAM MEDICAL PLAZA) και ένα στη Λευκωσία (Hadassah HealThcare Park) γεγονός το οποίο θα δημιουργήσει και επιπλέον ανάγκες για νοσπλευτικό προ-

Πέραν των 300 οδηγών χρειάζεται ο τομέας των μεταφορών προκειμένου να εξυπηρετηθεί επαρκώς η τουριστική κίνηση.

σωπικό προκειμένου να στελεχωθούν τα εν λόγω νοσπλευτήρια. Όπως αναφέρουν τα στοιχεία που εξασφάλισε η «Κ», ο ιδιωτικός τομέας διψά για 500 νοσπλευτές, χωρίς να υπολογίζονται νέες επενδύσεις και αναπτύξεις. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι οι ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό στον νοσπλευτικό κλάδο έχουν διπλασιαστεί μέσα σε 3 χρόνια, καθώς το 2022 το νοσπλευτικό προσωπικό στον ιδιωτικό τομέα παρουσίαζε ανάγκες κάλυψης πέραν των 250 θέσεων εργασίας. Το πρόβλημα της υποστελέχωσης αρχίζει από το γεγονός ότι για να εγγραφεί κάποιος στον κλάδο είναι απαραίτητο όπως κατέχει πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας. Ο κλάδος των νοσπλευτών είναι στελεχωμένος κατά βάση από ανθρώπινο δυναμικό από την Ελλάδα.

Η αγορά εργασίας

Η σημερινή εικόνα της απασχόλησης στην Κύπρο καταδεικνύει ότι αυξήθηκε

Το επενδυτικό ενδιαφέρον που παρουσιάζει ο τομέας της υγείας επιδείνωσε την υποστελέχωση του νοσπλευτικού κλάδου.

κατά 4,3% την τελευταία διετία φθάνοντας το 79,8% το 2024, ενώ η ανεργία μειώθηκε κατά 21% υποχωρώντας στο 4,9%.

Οι εργαζόμενοι φτάνουν σχεδόν το μισό εκατομμύριο, ενώ στα θετικά πιστώνεται η επίτευξη του στόχου για απασχόληση στο 80% εντός του 2025 που προνοείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού κοινωνικού πυλώνα.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι αυξημένη είναι η απασχόληση των νέων, με το εν λόγω ποσοστό να είναι επίσης το υψηλότερο των τελευταίων δεκαετιών και να φτάνει στο 7,4%, ενώ καταγράφεται απασχόληση ύψους 87%.

Αντίστοιχα, όσον αφορά τη μείωση της ανεργίας στους νέους, η Κύπρος καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό της τελευταίας δεκαεπταετίας, το οποίο είναι κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, για πρώτη φορά το 2024, από το 2009, η ανεργία περιορίζεται σε ποσοστό κάτω από το 5%, στο 4,9%, με τη μείωση κατά την τελευταία διετία να ανέρχεται σε 21%.

Πανευρωπαϊκό το πρόβλημα

Το πρόβλημα με την έλλειψη εργατικού ανθρώπινου δυναμικού δεν είναι κυπριακό αλλά ευρωπαϊκό σε όλη την Ευρώπη. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας καυτηριάζει το ζήτημα των ελλείψεων σε ανθρώπινο δυναμικό, σημειώνοντας ότι επηρεάζουν έως και 42 επαγγέλματα και είναι πιο διαδεδομένες σε τομείς με δύσκολες συνθήκες εργασίας όπως η υγειονομική περίθαλψη. Σύμφωνα με τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης η πανδημία COVID-19 άφησε πολλούς απασχολούμενους στον κλάδο εξαντλημένους σωματικά και ψυχικά, με αποτέλεσμα ο τομέας να παραμένει υποστελεχωμένος. Όπως τονίζει, άλλοι τομείς, όπως ο κατασκευαστικός τομέας, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και οι μεταφορές, αντιμετωπίζουν μια εξίσου δύσκολη κατάσταση. Ειδικότερα, ο τομέας των μεταφορών βρίσκεται εν μέσω κρίσης έλλειψης εργατικού δυναμικού εδώ και πολύ καιρό, καθώς ενώ ο αριθμός των παραγωγικών των πελατών αυξάνεται σταθερά, ιδίως μετά την πανδημία, ο αριθμός των οδηγών εμπορευματικών μεταφορών μειώνεται, γεγονός που ασκεί σημαντικές πιέσεις στον κλάδο. Την ίδια ώρα, το επίπεδο ελκυστικότητας των μεταφορών είναι χαμηλότερο, δημιουργώντας μεγάλα κενά μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση εισάγει ένα νέο πλαίσιο στην Ένωση Δεξιοτήτων για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και την προώθηση της διά βίου μάθησης. Μεγάλη έμφαση δίνεται στην αύξηση του ποσοστού των σπουδαστών στις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM), και στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων και της κοινωνικής ανισότητας που παρατηρείται σε αυτούς τους κλάδους. Το νέο σχέδιο αναμένεται ότι θα βελτιώσει την απασχολησιμότητα των ατόμων, θα αντιμετωπίσει τις ελλείψεις δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού, θα αυξήσει την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων και, τελικά, θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της Ε.Ε.

Υψηλοί στόχοι για την Κύπρο στη DEFEA 2025

Η Κυπριακή Αμυντική Βιομηχανία παρούσα στην κορυφαία διεθνή αμυντική έκθεση στην Ελλάδα με πολλές συμμετοχές

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Δυναμικό παρών δίνει για ακόμη μια χρονιά το πολύ ενεργό τα τελευταία χρόνια –και με μεγάλη σημασία για την κυπριακή οικονομία– «κλάστερ» των κυπριακών εταιρειών της αμυντικής βιομηχανίας στη διεθνή έκθεση Άμυνας και Ασφάλειας, DEFEA 2025 (Defence Exhibition Athens). Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Έρευνας, Καινοτομίας και Άμυνας (ΚΣΕ-ΕΚ) –μέλος του ΚΕΒΕ– με τη συνεργασία του υπουργείου Άμυνας, θα συνθέσουν το περίπτερο της Κυπριακής Δημοκρατίας (Cyprus Pavillion) με μια δυναμική παρουσία σε μια έκθεση που τα τελευταία χρόνια έχει καθιερωθεί ως κορυφαία στην Ελλάδα – με συμμετοχή διεθνών κολοσσών. Την DEFEA 2025 που διαρκεί μέχρι τις 8 Μαΐου επισκέφθηκε και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης, που είχε και την ευκαιρία ξενάγησης στον χώρο του κυπριακού εκθεσιακού χώρου. Φέτος, εκ μέρους του ΚΣΕΕΚ συμμετέχουν 15 κυπριακές εταιρείες – με σημαντική παρουσία στους τομείς της άμυνας, της ασφάλειας, της καινοτομίας και της έρευνας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Παρούσα η Κύπρος

Στο κυπριακό περίπτερο της έκθεσης (Cyprus Pavillion) συμμετέχουν συνολικά 15 εταιρείες του κυπριακού «κλάστερ» της αμυντικής βιομηχανίας καθώς και πέντε ακόμη που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο (CERANEXT, DBDC, EIGHT BELLS LTD, INNOVALAND, FRACTAL). Συνοψίζω τα συμμετέχοντα οι:

ADDITIONESS, η οποία αποτελεί μια κυπριακή μικρομεσαία επιχείρηση που ιδρύθηκε το 2011 και δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και λύσεων λογισμικού και εφαρμογών στον τομέα της ασφάλειας. Η εταιρεία συμμετέχει ενεργά σε ευρωπαϊκά και εθνικά έργα που σχετίζονται με την ασφάλεια, την προστασία κρίσιμων υποδομών και τη διαχείριση συνόρων.

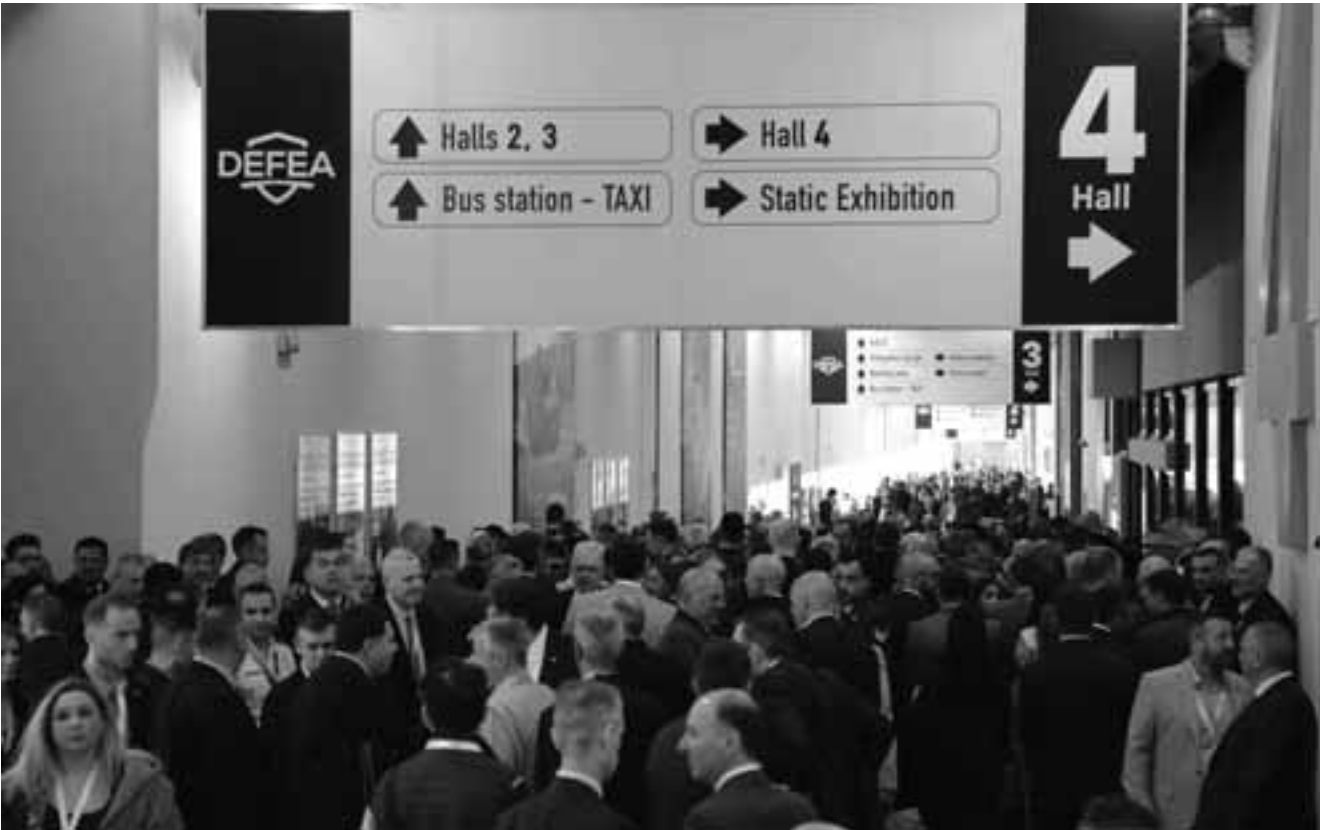
Η AmaDema, η οποία ασχολείται με τον σχεδιασμό και την κατασκευή προηγμένων σύνθετων υλικών, ενισχύοντας τεχνικά υφάσματα και προεπιποτισμένα υλικά για χρήση σε σύνθετα υλικά ενισχυμένα με ίνες. Η εταιρεία παρέχει λύσεις σε διάφορους τομείς, όπως η αεροπορία, η άμυνα, ο αθλητισμός, η αυτοκινητοβιομηχανία και η ναυτιλία.

Η Cellock Ltd, η οποία είναι κυπριακή εταιρεία πληροφορικής που ιδρύθηκε το 2003 και εξειδικεύεται στην ανάπτυξη προσαρμοσμένου λογισμικού και υλικού. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στους τομείς της ανάπτυξης δεδομένων, της τεχνητής νοημοσύνης (Α.Ι.), του ψηφιακού μετασχηματισμού και της επιχειρηματικής ευφυΐας, παρέχοντας λύσεις σε διάφορους κλάδους, όπως η χρηματοοικονομική τεχνολογία, η υγεία, η γεωργία, η ναυτιλία και η άμυνα.

Η CyRIC, η οποία αποτελεί πρωτοποριακό κυπριακό κέντρο έρευνας και καινοτομίας που σχεδιάζει, αναπτύσσει και κατασκευάζει σύγχρονα μη επανδρωμένα εναέρια και χερσαία οχήματα (UAVs και UGVs) και πλατφόρμες για αναζήτηση και επιτήρηση, άμυνα, έλεγχο κρίσιμων υποδομών και ISR (πληροφορίες, επιτήρηση και αναγνώριση).

Η eBOS Technologies Ltd, η οποία αποτελεί κορυφαία κυπριακή εταιρεία υψηλής τεχνολογίας που ιδρύθηκε το 2003. Με αποδεδειγμένο ιστορικό σε εθνικές και διεθνείς αγορές, η eBOS έχει εξελιχθεί σε μία από τις κορυφαίες ΜΜΕ στην Ευρώπη στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης, αναγνωρισμένη για τη δέσμευσή της στην τεχνολογική αριστεία, την καινοτομία και την έρευνα που χρηματοδοτείται από την ΕΕ.

Η Ecliptic Defence and Space Ltd, η οποία είναι κυπριακή εταιρεία που ειδικεύεται στην ανάπτυξη εξαρτημάτων, υποσυστημάτων και συστημάτων για την άμυνα και το διάστημα, χρησιμοποιώντας τεχνολογίες RF και μικροκυμάτων. Η εταιρεία επικεντρώνεται στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη προϊόντων

Η διεθνής έκθεση Άμυνας και Ασφάλειας DEFEA 2025 άνοιξε χθες τις πύλες της στο εκθεσιακό κέντρο Εκρο στην Αθήνα.

Στο κυπριακό περίπτερο της έκθεσης συμμετέχουν συνολικά 15 εταιρείες του κυπριακού «κλάστερ» της αμυντικής βιομηχανίας, καθώς και πέντε ακόμη που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο.

για δορυφόρους, cubesats, landers, orbiters και probes.

Η ENCORP, η οποία είναι κυπριακή εταιρεία που ειδικεύεται στον σχεδιασμό και την κατασκευή εξειδικευμένων οχημάτων, συμπεριλαμβανομένων οχημάτων για την πυροσβεστική υπη-

ρσία, ένοπλες δυνάμεις, ασθενοφόρων, σωμάτων ασφαλείας και λοιπών προσαρμοσμένων λύσεων.

Η Spyros Houttris & Sons Ltd, η οποία αποτελεί οικογενειακή επιχείρηση με έδρα τις Αγγλίδες, που ειδικεύεται στην κατασκευή πυροσβεστικών οχημάτων, μηχανημάτων διαχείρισης αποβλήτων και εξειδικευμένων λύσεων για την άμυνα. Η οικογενειακή αυτή επιχείρηση ιδρύθηκε το 1980 και σήμερα εξυπηρετεί ένα ευρύ φάσμα βιομηχανιών μέσω της πώλησης, της μίσθωσης, της ενοικίασης εξειδικευμένου εξοπλισμού.

Η IANUS Technologies Ltd, η οποία είναι κυπριακή εταιρεία που ιδρύθηκε το 2019 και ειδικεύεται στην έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων στους τομείς της ασφα-

λείας, της κυβερνοασφάλειας και της άμυνας. Η εταιρεία συμμετέχει ενεργά στην προετοιμασία και διαχείριση ευρωπαϊκών και εθνικών έργων.

Η MultiMarine Group, η οποία είναι ένας οικογενειακός όμιλος που ιδρύθηκε το 2001 με έδρα τη Λεμεσό. Ο όμιλος παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις υποστήριξης στη διεθνή ναυτιλιακή βιομηχανία μέσω της ανάπτυξης νέων υπηρεσιών, επεκτάσεων και εξαγωγών. Η Multimarine Shipyards Ltd λειτουργεί εγκαταστάσεις ξηράς δεξαμενής και εργαστηρίων στο λιμάνι της Λεμεσού.

Η SignalGeneriX η οποία είναι πρωτόπρος κυπριακή εταιρεία τεχνολογίας που ειδικεύεται στην ψηφιακή επεξεργασία σήματος και τις τεχνολογίες επικοινωνίας, αναπτύσσοντας προηγμένες λύσεις για διάφορους τομείς. Με

ισχυρή εστίαση στην έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας, η SignalGeneriX είναι εκ των κορυφαίων ευρωπαϊκών ΜΜΕ σε συμβάσεις του EDIDP, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία της για προϊόντα διπλής χρήσης.

Η Swarmly Ltd, η οποία αποτελεί μια κυπριακή εταιρεία με έδρα και εργοστάσιο στη Λεμεσό, που ειδικεύεται στην κατασκευή μη επανδρωμένων συστημάτων. Παρά το νεαρό της ηλικίας της, η εταιρεία διαθέτει μια δυναμικά αναπτυσσόμενη ομάδα με εμπειρία στους τομείς της αεροδιαστημικής, της λειτουργίας, της κατασκευής και της μηχανικής Μη Επανδρωμένων Συστημάτων, τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί στον πόλεμο της Ουκρανίας.

Άντληση κονδυλίων

Σε μια άλλη εξέλιξη, με σημαντικές προεκτάσεις για την κυπριακή οικονομία και δη την εγκχώρια αμυντική βιομηχανία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκώπησε στις 30 Απριλίου 2024 στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, των προτάσεων, που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας (European Defence Fund – EDF) EDF 2024.

Το Ταμείο θα χρηματοδοτήσει συνολικά 62 προτάσεις έργων με συνολικό προϋπολογισμό άνω των 900 εκατ. ευρώ. Σημαντικότερα επιτυχία για το γχώριο «κλάστερ» Έρευνας και Καινοτομίας, στον τομέα της Άμυνας και Ασφάλειας, αποτελεί η συμμετοχή των κυπριακών μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οργανισμών έρευνας, σε 19 προτάσεις έργων εκ των 62 – μια αρκετά σημαντική κυπριακή κατάκτηση. Συνολικά, 13 διαφορετικές κυπριακές οντότητες πέτυχαν συμμετοχή στα νέα έργα του EDF 2024, οι οποίες θα λάβουν συνολικά χρηματοδότηση από την ΕΕ γύρω στα 15 εκατ. ευρώ. Υπενθυμίζεται πως το υπουργείο Άμυνας θα συγχρηματοδοτήσει την εν λόγω δράση με επιπλέον μπάτζετ που αγγίζει το 1 εκατ. ευρώ.

Η ολοκληρωμένη σειρά
συμπληρωμάτων διατροφής,
για κάθε ανάγκη και τρόπο ζωής

LOUANFARM
TRADING LTD

Λεωφόρος Κίλικς 35, 2234 Λατσία, Κύπρος
22 490 305 / www.papaloizou.com

Τα συμπληρώματα διατροφής δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατα μιας ισορροπημένης διαίτας.
Συμβουλευτείτε τον γιατρό ή τον φαρμακοποιό σας

ΑΝΑΛΥΣΗ

Υψηλές οι ασφαλιστικές εισφορές για μισθωτούς

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Η **φορολογική** επιβάρυνση της εργασίας, όσα πληρώνουν οι μισθωτοί και η κρατική επιβάρυνση του εργατικού κόστους, είναι κρίσιμος παράγοντας ευημερίας και παράδοξος δυσμενέστερη αποδεικνύεται η επιβάρυνση οικογενειών με εισόδημα από εργασία, κυρίως επειδή πληρώνουν πολλά για ασφαλιστικές εισφορές. Εκθεση του ΟΟΣΑ που δόθηκε στη δημοσιότητα πριν από τρεις μέρες (Taxing Wages 2025) δεν αφήνει αμφιβολία. Η συνολική επιβάρυνση του κράτους στην Ελλάδα φθάνει στο 39,3% του εργατικού κόστους, ενώ ο μέσος όρος ΟΟΣΑ είναι 34,9%. Η χώρα είναι στο μέσον περίπου του σχετικού πίνακα, στη 18η θέση, και το 2024 υπάρχει μικρή επιδείνωση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, επειδή αυξήθηκαν οι αμοιβές αλλά και η φορολογική επιβάρυνση.

Πώς διαμορφώνεται η επιβάρ-

Δυσμενέστερη αποδεικνύεται η επιβάρυνση οικογενειών με εισόδημα από εργασία.

ρυνση αυτή; Περίπου 9,7% του εργατικού κόστους είναι η φορολογία εισοδήματος, αλλά ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι μεγαλύτερος, 13,4%. Πληρώνουν λιγότερους φόρους στην Ελλάδα, αλλά επιβαρύνονται από υψηλές ασφαλιστικές εισφορές. Τα ασφαλιστικά των μισθωτών (ανύπαντροι χωρίς παιδιά) είναι 11,3% του εργατικού κόστους, ενώ στον ΟΟΣΑ είναι 8,1%. Ακόμα βαρύτερες όμως είναι οι εργοδοτικές εισφορές στην Ελλάδα που φθάνουν στο 18,2% του εργατικού κόστους, ενώ ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι μόλις 13,4%. Οι εισφορές τόσο των ασφαλισμένων όσο και των εργοδοτών είναι υψηλές, μειώνουν το διαθέσιμο εισόδημα αλλά και επιβαρύνουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Και είναι αμφιλεγόμενο αν προσφέρουν το ανάλογο επίπεδο παροχών. Το χειρότερο όμως προκύπτει από τα στοιχεία που δείχνουν υψηλότερη επιβάρυνση των οικογενειών. Ζευγάρι από τους οποίους το ένα άτομο έχει εισόδημα από εργασία, με δύο παιδιά, έχει συνολική επιβάρυνση από φόρους και εισφορές

37,3% των εσόδων του, ενώ ο μέσος όρος ΟΟΣΑ είναι 25,7%. Στην περίπτωση ζευγαριού που και οι δύο έχουν εισόδημα από εργασία και δύο παιδιά, η συνολική επιβάρυνση είναι 37,5%, ενώ ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 29,5% των αποδοχών τους. Η Ελλάδα βρίσκεται στην έβδομη θέση με τις υψηλότερες επιβαρύνσεις του οικογενειακού εισοδήματος με φόρους και ασφαλιστικές εισφορές, από τις 38 χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ. Εξι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Σουηδία, Σλοβενία) έχουν ακόμα μεγαλύτερη επιβάρυνση στο οικογενειακό εισόδημα, αλλά πολλές χώρες που φημίζονται για υψηλή φορολογία, όπως οι σκανδιναβικές χώρες, αλλά και Ιταλία, Πορτογαλία, Ολλανδία, ΗΠΑ, έχουν χαμηλότερη επιβάρυνση στο εισόδημα από εργασία.

Η υψηλή φορολογία εισοδήματος από εργασία, αλλά κυρίως οι υπερβολικές ασφαλιστικές εισφορές είναι παράγοντες ανισορροπίας που επιβαρύνουν ιδιαίτερα τις οικογένειες. Επιπλέον, οι υψηλές εργοδοτικές εισφορές πλήττουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και αποτελούν κίνητρο για εισφοροδιαφυγή.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, το ποσοστό απασχόλησης του εργατικού δυναμικού έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, ενώ το ύψος των κατώτατου μισθού είναι το υψηλότερο της τελευταίας εικοσαετίας. Ωστόσο το εργατικό δυναμικό ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού περιορίζεται εξαιτίας μικρής συμμετοχής νέων, ηλικιωμένων και γυναικών. Αυτό οφείλεται και στη γήρανση του πληθυσμού. Ο πληθυσμός το 2022 σε σχέση με το 2011, στις ηλικιακές κατηγορίες έως 15 ετών, μειώθηκε κατά 12% και στις ηλικίες 15-64 ετών 10%, ενώ ο πληθυσμός στις ηλικιακές ομάδες 65 και άνω αυξήθηκε 11% και στις ηλικίες 80 και άνω, κατά 31%. Παράλληλα, στην κρίση υπήρξε φυγή ανθρωπίνου κεφαλαίου στο εξωτερικό, που αποδυνάμωσε το εργατικό δυναμικό.

Προφανώς με τις δημογραφικές εξελίξεις αυξάνονται οι υποχρεώσεις του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά η «λύση» δεν είναι η επιβάρυνση των οικογενειών, ενώ ο στόχος υποτίθεται ότι είναι η στήριξη της οικογένειας.

Στα 4,7 τρισ. δολ. τα έσοδα από ανθρωποειδή ρομπότ έως το 2050

Θα ξεπεράσουν σε αξία ακόμη και την παγκόσμια αυτοκινητοβιομηχανία

Ντυμένα με λαμπερά... κόκκινα πουκάμισα και υπό τους ήχους λαϊκής μουσικής, δεκάδες ανθρωποειδή ρομπότ λικνίστηκαν τον περασμένο Ιανουάριο στη μεγαλύτερη σκηνή της Κίνας, με αφορμή τους εορτασμούς της Πρωτοχρονιάς. Το σόου, το οποίο παρακολούθησαν πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι, υπενθύμισε πόσο προηγμένα είναι πλέον τα ρομπότ του «Κόκκινου Δράκου», μια εξέλιξη που επηρεάζει πλέον όχι μόνο την καθημερινότητα αλλά και τον κόσμο των επενδύσεων. Τα ρομπότ βγαίνουν πλέον από τα κινηματογραφικά πλκάτ και τη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας και τοποθετούνται στο επίκεντρο του παγκόσμιου τεχνολογικού ανταγωνισμού. Το πιστοποιεί μεταξύ άλλων η Morgan Stanley σε νέα έκθεσή της, προβλέποντας ότι μέσα στα επόμενα χρόνια τα έσοδα από την παγκόσμια αγορά ρομπότ θα πλησιάσουν τα 5 τρισ. δολάρια, με την Κίνα να βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση. Έως το 2050, επισομαινεί ο αμερικανικός τραπεζικός κολλοσός, 1 δισεκατομμύριο ανθρωποειδή ρομπότ θα αναπτυχθούν συνολικά παγκοσμίως, με ετήσια έσοδα που θα αγγίζουν τα 4,7 τρισ. δολάρια, σχεδόν δι-

Η Κίνα είναι η κορυφαία αγορά ρομπότ στον κόσμο, σύμφωνα με τη Διεθνή Ομοσπονδία Ρομποτικής, και εταιρείες από την BYD έως την Xiaomi αγωνίζονται για να αυτοματοποιήσουν τις γραμμές παραγωγής τους.

Εκθεση της Morgan Stanley προβλέπει ότι μέσα στα επόμενα χρόνια θα αναπτυχθούν 1 δισεκατομμύριο ανθρωποειδή ρομπότ, με την Κίνα να βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση.

πλάσια δηλαδή από τα συνολικά έσοδα των 20 κορυφαίων κατασκευαστών αυτοκινήτων το 2024 (!). «Χάρη στην ενθουσιώδη υποστήριξη από επενκρήσεις, επενδυτές και κυβερνήσεις, ο χώρος των ανθρωποειδών εξελίσσεται ραγδαία», εργαθούν στην έκθεσή τους οι αναλυτές της Morgan Stanley, Ανταμ Τζόνας και Σενγκ Ζονγκ.

Η λίστα «Humanoid 100» της τράπεζας περιλαμβάνει αρκετούς «παίκτες» στην παγκόσμια αγορά ανθρωποειδών, ανάμεσά τους εταιρείες που κατασκευάζουν τον εγκέφαλο και το σώμα του ρομπότ, λογισμικό προσομοίωσης και όρασης, κατασκευαστές ημιαγωγών, αισθητήρες, μπαταρίες και εξαρτήματα. Αυτή η συλλογή εταιρειών έχει αυξηθεί κατά 4,5% από την αρχή του έτους, ξεπερνώντας κατά πολύ τον S&P 500, ανέφερε η τράπεζα. Μεγάλο μέρος αυτής της ανάπτυξης

μπορεί να αποδοθεί στην Κίνα, στον μεγαλύτερο κατασκευαστή αυτοκινήτων και πλέον στην κορυφαία αγορά ρομπότ στον κόσμο, σύμφωνα με τη Διεθνή Ομοσπονδία Ρομποτικής. Η κυβερνητική υποστήριξη, οι νέες επενδύσεις και η ζήτηση από τους παραδοσιακούς κατασκευαστές (αυτοκίνητα, αεροδιαστημική κ.λπ.) θα οδηγήσουν σε σημαντικά έσοδα που σχετίζονται με τα ανθρωποειδή τα επόμενα χρόνια, συνοψίζει η έκθεση των 25 σελίδων. Οι ΗΠΑ θα δουν επίσης την υιοθέτηση ανθρωποειδών να αυξάνεται ραγδαία σύμφωνα με τη Morgan Stanley, η οποία εκτιμά ότι η συγκεκριμένη αγορά θα μπορούσε να αποφέρει συνολικά έσοδα περίπου 240 δισ. δολαρίων έως το 2040 και 1 τρισ. δολαρίων έως το 2050. Τα μηχανήματα όμως γίνονται όλο και πιο εξελιγμένα. Χάρη στην πρόοδο στην τεχνητή νοημοσύνη,

στα τσιπ και στο λογισμικό, οι ΗΠΑ και η Κίνα αγωνίζονται τώρα για την ανάπτυξη ανθρωποειδών ρομπότ που μπορούν να αναπτυχθούν σε εργοστάσια, εστιατόρια, νοσοκομεία, ακόμη και νοικοκυριά. Ο διευθύνων σύμβουλος της Nvidia Τζέιμς Χουάνγκ δήλωσε πρόσφατα ότι σε λιγότερο από πέντε χρόνια τα ανθρωποειδή ρομπότ θα χρησιμοποιούνται ευρέως στην κατασκευή, ενώ το αφεντικό της Tesla Ελον Μασκ τα αποκάλυψε κάποτε το «μεγαλύτερο προϊόν που έχει κατασκευαστεί ποτέ».

Η Morgan Stanley αναμένει, τέλος, σημαντική πτώση στις τιμές των ρομπότ μέσα στα επόμενα χρόνια. Στις χώρες υψηλού εισοδήματος η μέση τιμή πώλησης προβλέπεται να μειωθεί από 200.000 δολάρια το 2024 σε 50.000 δολάρια έως το 2050. Ένας από τους κύριους παράγοντες για τις χώρες που αναζητούν

ρομπότ είναι η αλλαγή των δημογραφικών στοιχείων. Στην Κίνα, λ.χ., ένας ταχέως γηρασμένος πληθυσμός σε συνδυασμό με τους νέους που απορρίπτουν τις θέσεις εργασίας στα εργοστάσια έχει οδηγήσει σε κρίση εργασίας: Το 2021 οι αξιωματικοί προέβλεψαν έλλειψη σχεδόν 30 εκατομμυρίων εργαζομένων στη μεταποίηση έως το 2025. Το εργατικό δυναμικό της Κίνας πρόκειται να συρρικνωθεί κατά περίπου 645 εκατομμύρια έως το 2045. Για μια οικονομία που εξαρτάται από τις εξαγωγές, αυτές οι τάσεις κινδυνεύουν να εκτροχιάσουν τον στόχο του προέδρου Σι Τζινπίνγκ για διπλασιασμό του κατά κεφαλήν ΑΕΠ έως το 2035 από τα επίπεδα του 2020. Δεν είναι περίεργο που οι εγχώριοι πρωταθλήτες, από την BYD έως την Xiaomi, αγωνίζονται για να αυτοματοποιήσουν τις γραμμές παραγωγής τους.

Εκτός Κίνας η παραγωγή iPhone και άλλων συσκευών με προορισμό τις ΗΠΑ

Επείτα από δεκαετίες κατά τις οποίες η Apple επένδυσε τεράστια ποσά για να δημιουργήσει μια παγκόσμια γραμμή παραγωγής στην Κίνα, ο τεχνολογικός κολοσσός των 3 τρισ. δολαρίων... μετακομίζει στην Ινδία. Αιτία ο εμπορικός πόλεμος που έχει κηρύξει ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ στο Πεκίνο, ο οποίος προκαλεί πλέον αναταράξεις στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού. Η Apple θα μεταφέρει την παραγωγή των περισσότερων iPhone και άλλων συσκευών που θα πωλούνται στις ΗΠΑ μακριά από την Κίνα, η οποία έχει βρεθεί στο επίκεντρο των δασμών Τραμπ. Στο εξής η πλειονότητα των iPhone που προορίζονται για την αγορά των ΗΠΑ τους επόμενους μήνες θα κατασκευάζεται στην Ινδία, ενώ το Βιετνάμ θα είναι σημαντικός κόμβος παραγωγής για είδη όπως τα iPad και Apple Watches, ανακοίνωσε ο διευθύνων σύμβουλος

Τιμ Κουκ. Ο τεχνολογικός γίγαντας εκτιμά ότι οι αμερικανικοί δασμοί θα προσθέσουν περίπου 900 εκατ. δολάρια στα κόστη του για το τρέχον τρίμηνο, παρά την απόφαση του Τραμπ να εξαιρέσει βασικά ηλεκτρονικά είδη από αυτούς.

Η κυβέρνηση Τραμπ έχει επανειλημμένως δηλώσει ότι επιθυμεί τη μεταφορά της παραγωγής της Apple στην Αμερική. Εταιρείες σε όλο τον κόσμο δίνουν μάχη για να προσαρμοστούν στις τεράστιες αλλαγές που προκαλούν στο παγκόσμιο εμπόριο οι πολιτικές της Ουάσιγκτον. Αυτή η τηλεδιάσκεψη που είχε xθες με επενδυτές, ο επικεφαλής της Apple επικείμενος να υπογραμμίσει τις επενδύσεις στις ΗΠΑ, υπενθυμίζοντας τα σχέδια της εταιρείας να επενδύσει 500 δισ. δολάρια σε διάφορες πολιτείες των ΗΠΑ τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

Είπε επίσης ότι η Apple μετατοπίζει

Η Apple μεταφέρει την κατασκευή συσκευών της σε Ινδία και Βιετνάμ, λόγω του εμπορικού πολέμου.

την αλυσίδα εφοδιασμού της για προϊόντα με προορισμό τις ΗΠΑ μακριά από την Κίνα, προς την Ινδία και το Βιετνάμ. Η Κίνα θα παραμείνει η χώρα προέλευσης για τη συντριπτική πλειονότητα των συνολικών προϊόντων που πωλούνται εκτός ΗΠΑ, πρόσθεσε.

Η μετοχή της Apple είχε καταρρεύσει μετά την ανακοίνωση του Τραμπ για «ανταποδοτικούς δασμούς» σε προϊόντα που εισάγονται στις ΗΠΑ, με στόχο να πείσει τις εταιρείες να κατασκευάζουν περισσότερα στις ΗΠΑ.

Η αμερικανική κυβέρνηση αντιμετώπιζε ωστόσο σημαντικές πιέσεις για να μετριάσει τα σχέδιά της και ανακοινώσε ότι ορισμένα ηλεκτρονικά είδη, όπως τα τηλέφωνα και οι υπολογιστές, θα εξαιρεθούν από τους δασμούς.

Προς το παρόν η εμπορική αναταραχή έχει αφήσει τις πωλήσεις της Apple αλώβητες. Η εταιρεία ανακοίνωσε ότι

τα έσοδα για το πρώτο τρίμηνο του έτους αυξήθηκαν κατά 5% σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι, στα 95,4 δισ. δολάρια. Η μετατόπιση της αλυσίδας εφοδιασμού iPhone στην Ινδία είναι «εντυπωσιακή» σύμφωνα με τον Πάτρικ Μούρχεντ, διευθύνοντα σύμβουλο της Moor Insights & Strategy. «Είναι μια αξιοσημείωτη αλλαγή πλεύσης από την εποχή που ο Κουκ έλεγε πριν από λίγα χρόνια ότι μόνο η Κίνα μπορεί να κατασκευάσει iPhone», δήλωσε.

Η Amazon, ένας άλλος τεχνολογικός γίγαντας του οποίου τα αποτελέσματα παρακολουθούνται στενά για δείγματα ενδεχόμενης ζημίας από τους δασμούς, δήλωσε επίσης ευνοϊκά αποτελέσματα, με τις πωλήσεις της αυξημένες κατά 8% σε ετήσια βάση στην επιχείρηση ηλεκτρονικού εμπορίου της Βόρειας Αμερικής στο πιο πρόσφατο τρίμηνο.

Περικοπές 163 δισ. στον αμερικανικό προϋπολογισμό

Μεγάλες περικοπές στις ομοσπονδιακές υπηρεσίες, ενίσχυση του στρατού και των συνόρων, αλλά και γενναίο «ψαλίδισμα» στις πράσινες πολιτικές των Δημοκρατικών προκατόχων του, ζήτησε από το Κογκρέσο ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ, όπως αποκαλύπτει η πρότασή του για τον προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2026.

Το ετήσιο αίτημα του Λευκού Οίκου για τον προϋπολογισμό προβλέπει 557 δισ. δολ. σε μη αμυντικές δαπάνες για το επόμενο έτος, ποσό που αντιπροσωπεύει μείωση ύψους 163 δισ. δολ. από τα τρέχοντα επίπεδα. Η χρηματοδότηση για την εθνική ασφάλεια παράλληλα θα αυξηθεί σε 1,01 τρισ. δολ., ενισχυμένη κατά 13% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Γνωστός ως ισχνός προϋπολογισμός (skinny budget) λόγω της έλλειψης λεπτομερειών αποτελεί την πρώτη ευκαιρία ενός νέου προέδρου να σκιαγρα-

Ο Τραμπ κόβει δαπάνες για τις ομοσπονδιακές υπηρεσίες και τα πράσινα έργα και αυξάνει τη χρηματοδότηση προς τον στρατό.

φήσει το όραμά του για το μέγεθος και τις προτεραιότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Η εκδοχή του Τραμπ ήταν ακόμη πιο περιορισμένη από το συνθησμένο, παραλείποντας τις βασικές οικονομικές προβλέψεις και τις εκτιμήσεις για τα επόκια, οι οποίες αποτελούν συνήθως χαρακτηριστικό των προτάσεων προϋπολογισμού που υποβάλλονται από τον Λευκό Οίκο. Δεν περιλαμβάνει επίσης κανένα σύνολο προβλέψεων για το δημόσιο χρέος, τα έλλειμ-

ματα ή τα φορολογικά έσοδα, ενώ δεν έχει επίσης τυχόν προβλέψεις για τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης και το Medicaid, σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις συνολικές ομοσπονδιακές δαπάνες.

Ο αμυντικός προϋπολογισμός-ρεκόρ του Τραμπ θα χρηματοδοτήσει το έργο πυραυλικής άμυνας Golden Dome, τη ναυπηγική βιομηχανία αλλά και τον πυρηνικό εκσυγχρονισμό, με την ασφάλεια των συνόρων να είναι μεταξύ των βασικών προτεραιοτήτων του. Περιλαμβάνει επίσης αύξηση στους μισθούς των στρατιωτικών κατά 3,8%. Το υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το οποίο κατέχει κεντρική θέση στις προσπάθειες του Τραμπ για την καταπολέμηση της μετανάστευσης, την αύξηση της ασφάλειας των συνόρων και την εξωτερική βοήθεια εράττυπων μεταναστών, θα δει τον προϋπολογισμό του να αυξάνεται κατά σχε-

δόν 65%. Στο εσωτερικό, ο Τραμπ προτείνει περικοπή δαπανών κατά 22,6% για το οικονομικό έτος 2025. Παράλληλα θέλει να μειώσει δραστικά τα περιβαλλοντικά προγράμματα και τα προγράμματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των φυλετικών ανισοτήτων, με την υπηρεσία Προστασίας του Περιβάλλοντος και το υπουργείο Ενέργειας να υπόκεινται σε βαθιές μειώσεις. Ο Τραμπ ζητάει επίσης από τους νομοθέτες να ακυρώσουν 15 δισ. δολ. στον νόμο-ορόσημο του πρώην προέδρου Τζο Μπάιντεν για τα προγράμματα ΑΠΕ με στόχο τον «επριματισμό των νέας πράσινης απάτης», όπως λέει. Οι προτεινόμενες μειώσεις στην προσχολική εκπαίδευση, τη στέγαση, την επίστημη και την εξωτερική βοήθεια εντάσσονται στο πλαίσιο των «περικοπών στη Woke κουλτούρα», ενώ η κατάργηση

της βοήθειας προς τους πρόσφυγες ύψους 3,5 δισ. δολ. αποτελεί μέρος της προσπάθειας «αποχρηματοδότησης των Ανοιχτών Συνόρων». Ο Τραμπ έκανε προεκλογική εκστρατεία με σύνθημα τη μείωση του μεγέθους της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και με τη βοήθεια του δισεκατομμυριούχου Ελον Μασκ έκλεισε αρκετές υπηρεσίες και μείωσε το ομοσπονδιακό εργατικό δυναμικό κατά δεκάδες χιλιάδες άτομα. Ορισμένες από τις περικοπές του ωστόσο έχουν μπλοκαριστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο. Οι Ρεπουμπλικανοί στο Κογκρέσο εργάζονται για να γεφυρώσουν τις εσωτερικές διαμάχες σχετικά με τις προτεινόμενες περικοπές στις ομοσπονδιακές δαπάνες, ενώ παράλληλα μπορεί να χρειαστεί να λάβουν υπόψη την αυξανόμενη πίεση στην οικονομία της χώρας λόγω των δασμών που ανατρέπουν το παγκόσμιο εμπόριο.

Οι μειώσεις δαπανών που προτείνει ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ σε προσχολική εκπαίδευση, στέγαση, επιστήμη και εξωτερική βοήθεια εντάσσονται στο πλαίσιο των περικοπών στη woke κουλτούρα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η αναταραχή των δασμών και νέοι οικονομικοί δείκτες

Του **ΡΟΜΠ ΣΠΑΝ / REUTERS**

Οι **ασταθείς** καιροί απαιτούν ιδιόρρυθμους οικονομικούς δείκτες. Η ασταθής εμπορική πολιτική του Λευκού Οίκου και η αναδιάρθρωση της κυβέρνησης των ΗΠΑ καθιστούν ορισμένες από τις συμβατικές μετρήσεις που παρακολουθούνται από τους επενδυτές λιγότερο χρήσιμες. Σε προηγούμενες κρίσεις, παραδοξότητα όπως ο δείκτης Baltic Dry και τα ποσοστά μόλυνσης από τον κορωνοϊό αποδείχθηκαν χρήσιμες, αλλά κάθε εποχή απαιτεί τον δικό της δείκτη. Αυτή η περίοδος λόγω χάρη επανεξετάζει τα εσώρουκα και το κραγιόν, ενώ προσθέτει την κίνηση στις ώρες αιχμής και τους Καναδούς τουρίστες.

Οι κεντρικοί τραπεζίτες και οι διαχειριστές κεφαλαίων έχουν μελετήσει περιοδικά τα πάντα, από τα στριφώματα στις φρούτες μέχρι τα χάμπουργκερ Big Mac, μαζί με την ανεργία και την αύξηση του ΑΕΠ, για να αναζητήσουν ένα πλεονέκτημα στην κατανόηση των οικονομικών τάσεων. Αυτή την εβδομάδα, η αεροπορική βιομηχανία προσείλκυσε την προσοχή πολύ πέρα από τους συνηθισμένους παρατηρητές. Η American Airlines και η Alaska Air προειδοποίησαν για μείωση των ταξιδιών, επιβεβαιώνοντας τις καθημερινές ενημερώσεις της Διοίκησης Ασφάλειας Μεταφορών των ΗΠΑ σχετικά με τα στοιχεία ασφαλείας των αεροδρομίων. Επιπρόσθετες πληροφορίες προέρχονται από διάφορες ταξιδιωτικές προειδοποιήσεις ύστερα από κρατικές επισημειώσεις στις ΗΠΑ και μείωση του αριθμού των Καναδών τουριστών.

Η παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της κίνησης φωτίζει ένα άλλο κομμάτι της ιστορίας. Κατά τη διάρκεια μιας ύφεσης, λιγότεροι άνθρωποι παίρνουν αυτοκίνητο για να πάνε στη δουλειά, διευκολύνοντας όσους το κάνουν. Ωστόσο, σε ώρες αιχμής σε μέρη όπως το Χιούστον και το Σικάγο, οι δρόμοι παραμένουν πιο ασφυκτικά γεμάτοι από το συνηθισμένο. Ομοίως, ένα βαρόμετρο αγγελιών εργασίας από το Indeed υποδεικνύει επιβράδυνση, αλλά τιποτα εξαιρετικά

σοβαρό. Στο ίδιο μήκος κύματος, ο σύνθετος δείκτης απορριμμάτων χαρτιού δεν δείχνει σημάδια πίεσης στην αγορά ανακυκλώμενου χαρτιού που συχνά προμηνούν οικονομική ύφεση. Το Google Trends, το οποίο παρακολουθεί τι εξερευνούν οι χρήστες, έχει δυνητικά πιο δυσοίωνα αποτελέσματα. Τα ερωτήματα για «ύφεση» αυξάνονται, αλλά ακόμη πιο ανησυχητική είναι η αναζήτηση για τις «αλυσίδες εφοδιασμού». Είναι ο είδος του όρου που συνήθως χρησιμοποιείται για διευθυντές logistics και επενδυτές, και η μόνη φορά που υπήρξαν περισσότερες αναζητήσεις στο Διαδίκτυο για το θέμα, ήταν τον Οκτώβριο του 2021. Τότε, τα λιμάνια ήταν γεμάτα με αγαθά όταν η ύφεση της COVID-19 πυροδοτούσε ξανά το εμπόριο και την οικονομική δραστηριότητα. Οι σημερινοί εμπορικοί πόλεμοι μπορεί να έχουν το αντίθετο αποτέλεσμα.

Δύο δημοφιλή εναλλακτικά σημεία συγκέντρωσης δεδομένων είναι επίσης ξανά στη μόδα. Οι γυναίκες ξεδεύουν περισσότερα για μακιγιάζ σε δύσκολες στιγμές από τη Μεγάλη Ύφεση, ακόμη και αν εξοικονομούν χρήματα από αλλού. Ο μεγιστάνας των καλλυντικών Λέοναρντ Λόντερ επινόησε τον «δείκτη κραγιόν» για να περάσει την ιδέα ότι οι φθηνές πολυτέλειες κάνουν τους ανθρώπους να αισθάνονται καλύτερα. Η πανδημία αποδείχθηκε εξαίρεση λόγω των προστατευτικών μασκών που φορούσαν όλοι, αλλά και πάλι ο εν λόγω δείκτης παραμένει αξιόπιστος. Το ίδιο και τα... μπιζεράκια και τα σλιπ που μπορούν επίσης να μετατραπούν σε κρυπτάλλινες σφαίρες για την οικονομία και ήταν ένα στοχευμένο μέτρο πωλήσεων που παρακολουθούσε στενά ο πρώην πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας Άλαν Γκρίνσπαν. Όταν οι καιροί δυσκολεύουν, οι άνδρες είναι πιο πιθανό να διατηρήσουν τα φθαρμένα τους εσώρουκα. Για να κατανοήσουμε καλύτερα τους αντισυμβατικούς κύκλους, αξίζει συχνά να εξερευνήσουμε παράξενα μέρη.

Εταιρείες τεχνολογίας της Ιρλανδίας στρέφονται στον αμυντικό τομέα

Αναμένουν να επωφεληθούν από τις αμυντικές δαπάνες της Ευρώπης

Η **Ευρώπη** ενισχύει την άμυνά της απέναντι στον απομονωτισμό του Ντόναλντ Τραμπ και στις νέες γεωστратηγικές ισορροπίες, δημιουργώντας προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες για ορισμένους. Ανάμεσά τους η Ιρλανδία, μια χώρα που υπερηφανεύεται εδώ και δεκαετίες για την ουδετερότητά της και πλέον φέρεται να επωφελείται από την κίνηση της Ε.Ε. να ενισχύσει τις στρατιωτικές της δαπάνες. Οι ιρλανδικές εταιρείες που ειδικεύονται στα ραντάρ, την τεχνητή νοημοσύνη και την τεχνολογία επιτήρησης, αναμένεται να επωφεληθούν από τις αμυντικές δαπάνες της Ε.Ε., με φόντο τις προειδοποιήσεις των ΗΠΑ ότι δεν θα προστατεύουν τους συμμάχους τους για πάντα. «Η ζήτηση ήταν πάντα δύσκολο να αποτιμηθεί, αλλά η αγορά είναι πολύ μεγαλύτερη τώρα», λέει ο Φιντάν Μπά-

Η αγορά είναι πολύ μεγαλύτερη τώρα, λέει ο Φιντάν Μπάκλεϊ, συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Ubotica Technologies, η οποία χρησιμοποιεί δορυφόρους με τεχνητή νοημοσύνη για την παρακολούθηση σκαφών και άλλων απειλών σε πραγματικό χρόνο.

Επιχειρήσεις που ειδικεύονται στα ραντάρ, στην τεχνητή νοημοσύνη και στην τεχνολογία επιτήρησης βλέπουν αύξηση ζήτησης για εφαρμογές τους.

κλεϊ, συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Ubotica Technologies, η οποία χρησιμοποιεί δορυφόρους με τεχνητή νοημοσύνη για την παρακολούθηση σκαφών και άλλων απειλών σε πραγματικό χρόνο.

Η Ιρλανδία δεν είναι μέλος του ΝΑΤΟ, έχει το μικρότερο αμυντικό προϋπολογισμό της Ε.Ε. και δεν σχεδιάζει να αλλάξει την πολιτική της στρατιωτικής ουδετερότητας. Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας ωστόσο έχουν μακρά παράδοση συμμετοχής σε διεθνείς ειρηνευτικές αποστολές. Επιπλέον, το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς της χώρας έχει προσελκύσει τις μεγαλύτερες εταιρείες τεχνολογίας στον κόσμο, δημιουργώντας ακμάζουσες επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας για εξειδικευμένους

εργαζόμενους. «Δεν πρόκειται ποτέ να δούμε την Ιρλανδία να επενδύει σε άρματα μάχης και όπλα. Αλλά σίγουρα έχει νόημα για τη χώρα να αναπτύξει τις δυνατότητές της σε τομείς γύρω από την κυβερνοασφάλεια», λέει ο Μάλκολμ Μπάινρ, εκπρόσωπος καινοτομίας στο μεγαλύτερο κυβερνητικό κόμμα της Ιρλανδίας, το Fianna F il. Και η Ιρλανδία έχει πολλά περιθώρια σε αυτό το παιχνίδι: έχει μια θαλάσσια περιοχή να προστατεύσει που είναι επτά φορές μεγαλύτερη από τη χερσαία της μάζα και διασχίζεται από διαλα-ντικά καλώδια δεδομένων που διευκολύνουν τη δραστηριότητα στο Διαδίκτυο. Εκτιμάται ότι τα τρία τέταρτα των καλωδίων στο βόρειο ημισφαίριο βρίσκονται μέσα ή κοντά σε ιρλανδικά

ύδατα, και ρωσικά πλοία έχουν επανειλημμένα βρεθεί να παραμονεύουν κοντά – μόλις αυτόν τον μήνα. Η ιρλανδική κυβέρνηση, η οποία παρουσιάζει τεράστιο πλεόνασμα στον προϋπολογισμό, έχει δεχθεί κριτική από αναλυτές και άλλα έθνη για «ελευθερία κινήσεων» στην άμυνα.

Πολλές ιρλανδικές εταιρείες τεχνολογίας δήλωσαν στους FT ότι διαπίστωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον από πελάτες, μετά την κίνηση της Ευρώπης να ενισχύσει τις στρατιωτικές της δαπάνες. Η εταιρεία ασφαλών οδών της Proivizio λόγω χάρη κατασκευάζει αισθητήρες, χρησιμοποιώντας τοιπ από την αμερικανική εταιρεία Nvidia, που αποτρέπουν τα ατυχήματα ανιχνεύοντας εμπόδια. Ο Μπάρι Λαν, ιδρυτής

και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας δήλωσε ότι το ενδιαφέρον για την τεχνολογία της έχει δεκαπλασιαστεί τους τελευταίους δύο μήνες. Όπως και η εταιρεία διαστημικής τεχνητής νοημοσύνης Ubotica, η Proivizio συνομιλεί επίσης με τις μεγαλύτερες εταιρείες στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ σχετικά με τις χρήσεις της τεχνολογίας της. Στο ίδιο μήκος κύματος, η VRAI, μια εταιρεία με έδρα το Λουβλίνο που χρησιμοποιεί ΑΙ για την εκπαίδευση εργαζομένων στην υπεράκτια αιολική βιομηχανία και την αεροπορία, μπορεί επίσης να στρέψει τις εφαρμογές της από τον πολιτικό στον στρατιωτικό τομέα, δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Πατ Ο' Κόννορ. «Δεν είμαστε αμυντική εταιρεία, απλώς έχουμε μεγάλη ζήτηση από τους τομείς αεροδιαστημικής, της άμυνας και τον τομέα της ασφάλειας», τόνισε. «Η ευκαιρία είναι σαφής... Εμείς [στην Ιρλανδία] θα μπορούσαμε να γίνουμε ηγέτες στον τομέα της τεχνολογίας διπλής χρήσης».

Η εταιρεία υποβρύχιας απεικόνισης Cathx Ocean, που με τη βοήθεια της ΑΙ έχει μειώσει τον χρόνο που απαιτείται για την έρευνα κρίσιμων υποδομών του βυθού για εταιρείες όπως η πετρελαϊκή BP, αναφέρει ότι το ένα τρίτο των δραστηριοτήτων της επικεντρώνεται ήδη στην προστασία και στην ασφάλεια. «Είναι σίγουρα μια αναπτυσσόμενη βιομηχανία», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος Εϊντριαν Μπόιλ, σημειώνοντας ότι η αγορά υποβρύχιας αυτόνομων οχημάτων αναμενόταν ήδη να αυξηθεί κατά 20% τα επόμενα τέσσερα ή πέντε χρόνια. Η Green Rebel, μια εταιρεία με έδρα το Κορκ της Ιρλανδίας, χρησιμοποιεί ρομπωτικά υποβρύχια σε όλη την Ευρώπη για να χαρτογραφήσει και να παρακολουθήσει τον βυθό, συμπεριλαμβανομένων των υπεράκτιων αιολικών υποδομών. Η ανάπτυξη περισσότερων ιρλανδικών τεχνολογιών «θα συνέβαλε σημαντικά στο να καθιστούμε την υπόλοιπη Ε.Ε. ότι κάνουμε κάτι παραγωγικό σε αυτόν τον τομέα», κατέληξε ο διευθυντής επιστήμης και νέων αγορών Τζάρεντ Πίτερς.

Ξέμειναν από ρύζι τα σουπερ μάρκετ της Ιαπωνίας λόγω των θερμοκρασιών

Μια **πραγματικά** ασυνήθιστη δημοπρασία έγινε πρόσφατα στην Ιαπωνία: δεν πρόκειται ούτε για πινάκες ούτε για αυτοκίνητα-αντίκες, αλλά για 150.000 τόνους ρυζιού –αντίστοιχο με περίπου δύο δεκατομμύρια μπόν- που πούλησε η κυβέρνηση από το απόθεμα εκτάκτου ανάγκης, ώστε να αναπληρώσει τους τωλάχιστον 180.000 τόνους, που σύμφωνα με τοπικά μέσα «εξαφανίστηκαν» από την αγορά.Παρότι αποτελεί θεμέλιο για τη διατροφή των κατοίκων της, η Ιαπωνία δεν έχει πια αρκετό ρύζι. Τα σουπερ μάρκετ έχουν βάλει όρια στον αριθμό των συσκευασιών που μπορεί να αγοράσει κανείς και οι τιμές έχουν εκτιναχθεί, με τη συσκευασία των πέντε κιλών να αγγίζει σχεδόν τα 4.000 γιεν (περίπου 27 δολάρια), διπλάσιο από το κόστος της πριν από ένα χρόνο. Η κατάσταση επιδεινώθηκε τόσο πολύ, ώστε για πρώτη φορά, η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να ανοίξει το στρατηγικό της απόθεμα, σε μία προσπάθεια να υποχωρήσουν οι τιμές.

Η **Ιαπωνία** θέτει αυστηρούς περιορισμούς στην παραγωγή ρυζιού, προκειμένου να διατηρήσει τις τιμές υψηλά και κατ' επέκταση να στηρίξει τους ντόπιους παραγωγούς της.

και κατ' επέκταση να στηρίξει τους ντόπιους παραγωγούς της. Με τον τρόπο αυτό, όμως, ακόμα και οι μικρές αλλαγές στην εφοδιαστική αλυσίδα μπορούν να έχουν μεγάλο αντίκτυπο. Η σοδεία του περασμένου φθινοπώρου ήταν μεγαλύτερη σε σύγκριση με το 2023, αλλά οι προμηθευτές είχαν τελικά μικρότερη ποσότητα να πουλήσουν το 2024. Κανείς δεν ξέρει με σιγουριά πού «εξαφανίστηκε» το ρύζι, αλλά οι ειδικοί συμφω-

νούν σε ένα πιθανό σενάριο. Σύμφωνα με τους New York Times, είναι πλέον δύσκολο να παρακολουθεί κανείς τη διανομή ρυζιού στην Ιαπωνία, διότι χάρη σε αλλαγές πολιτικής, οι παραγωγοί έχουν περισσότερα κανάλια πώλησης και συχνά παρακάμπτουν τους μεγάλους παραδοσιακούς προμηθευτές. Όπως δήλωσε ο Σούτζι Χισάνο, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Κιότο, η τάση αυτή σε συνδυασμό με τους περιορισμούς στην παραγωγή, σημαίνει ότι ακόμα και οι μικρές διακυμάνσεις στην προσφορά και τη ζήτηση μπορεί να ενθαρρύνουν τις αγορές από κερδοσκόπους, οι οποίοι δημιουργούν απόθεμα.

Ο Μασαγιούκι Ογκάουα, επικύριος καθηγητής γεωργικών οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Ουτσονομίγια, είπε ότι οι κερδοσκόποι κατά πάσα πιθανότητα αγοράζουν μαζί, καθώς πιστεύουν ότι οι τιμές θα συνεχίσουν να αυξάνονται. Η κυβέρνηση απειλεί με πρόστιμο 210.000 τόνους ρυζιού από το απόθεμα έκτακτης ανάγκης, ώστε να αντισταθμίσει το εθνικό έλλειμμα. Πρόκειται για πάνω από το ένα πέμπτο των συνολικών αποθεμάτων της χώρας. Οι προμηθευτές έκαναν προσφορές για τους πρώτους 150.000 τόνους της δημοπρασίας, η οποία έληξε στις 12 Μαρτίου. Συνολικά, πωλήθηκαν 141.796 τόνοι. Στόχος της κυβέρνησης είναι το ρύζι αυτό να περάσει στους κοινόχρηστους και στα σουπερ μάρκετ, ενώ ανακοίνωσε ότι το υπολειπόμενο ρύζι θα δημοπρατηθεί πιο μετά.

Η Uber περιορίζει την αποκλειστική εργασία εξ αποστάσεως

Η **Uber** καταργεί ουσιαστικά την αποκλειστική εργασία εξ αποστάσεως, ζητώντας από τους υπαλλήλους της να βρίσκονται στο γραφείο τρεις φορές την εβδομάδα. Η οδηγία αφορά ακόμα και εκείνους τους υπαλλήλους που είχαν εξασφαλίσει άδεια για να δουλεύουν με τηλεργασία. «Παρότι το εξωτερικό περιβάλλον παραμένει δυναμικό, βρισκόμαστε σε στερές βάσεις, με ξεκάθαρη στρατηγική και μεγάλα σχέδια», αναφέρει ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Ντάρα Κορορβόσακι στους εργαζόμενους στο υπόμνημα, σύμφωνα με το CNBC. «Καθώς προχωράμε σε αυτό το επόμενο κεφάλαιο, θέλω να τονίσω ότι το "καλό" δεν θα είναι αρκετά καλό – πρέπει να γίνουμε σπουδαίοι», τονίζει.

Ο Κορορβόσακι συνεχίζει λέγοντας ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να πείσουν τον εαυτό τους, ώστε η εταιρεία «να μπορεί να κινηθεί ταχύτερα και να πάρει πιο έξυπνα ρίσκα» και περιέγραψε αρκετές αλλαγές στην εργασιακή πολιτική της Uber. Η Uber το 2022 καθιέρωσε την Τρίτη και την Πέμπτη ως «ημέρες άγκυρας», κατά τις οποίες οι περισσότεροι εργαζόμενοι πρέπει να περνούν τουλάχιστον τον μισό χρόνο εργασίας τους στο γραφείο της εταιρείας. Από τον Ιούνιο, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να βρίσκονται στο γραφείο από Τρίτη έως Πέμπτη, σύμφωνα με το υπόμνημα. Η πολιτική αυτή περιλαμβάνει και τους υπαλλήλους που είχαν προηγουμένως πάρει έγκριση για

Από τον Ιούνιο, όλοι οι εργαζόμενοι θα πρέπει να βρίσκονται στο γραφείο από Τρίτη έως Πέμπτη, σύμφωνα με το υπόμνημα της Uber.

Υποχρεωτική παρουσία τρεις ημέρες την εβδομάδα στα γραφεία ακόμα και για τους υπαλλήλους που είχαν εξασφαλίσει άδεια για τηλεργασία.

να εργάζονται εξ αποστάσεως. Η εταιρεία δήλωσε ότι έχει ήδη ενημερώσει τους απομακρυσμένους υπαλλήλους που επιρραζόνονται από την απόφαση της διοίκησης. Σύμφωνα με το υπόμνημα, η εταιρεία άλλαξε επίσης το πρόγραμμα της αμειβόμενης εκπαιδευτικής άδειας. Προηγούμενος, οι εργαζόμενοι μπορούσαν να λάβουν την άδεια έπειτα από πέντε χρόνια εργασίας στην εταιρεία. Το όριο αυτό έχει πλέον αυξηθεί στα οκτώ χρόνια, σύμφωνα με το υπόμνημα.

«Η συλλογική μας άποψη ως ηγετική ομάδα είναι ότι ενώ η εργασία εξ αποστάσεως έχει κάποια πλεονεκτήματα, η παρουσία στο γραφείο τροφοδοτεί τη συνεργασία, πυροδοτεί τη δημιουργικότητα και αυξάνει την ταχύτητα», έγραψε ο Κορορβόσακι. Οι αλλαγές έρχονται καθώς όλο και περισσότερες εταιρείες στον κλάδο της τεχνολογίας περικλοπύνουν κόστος για να κατευνάσουν τους μετόχους τους, μετά τις υπερβολικές προσλήψεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19. Η Google άρχιζε πρόσφατα να απαιτεί από τους υπαλλήλους που είχαν προηγουμένως εγκριθεί για απομακρυσμένη εργασία να επιστρέφουν και στο γραφείο, αν θέλουν να διατηρήσουν τη δουλειά τους. Πέρσι, ο Κορορβόσακι κατηγορησε την απομακρυσμένη εργασία για την απώλεια των πιο πιστών πελατών της Uber, οι οποίοι θα επέλεγαν το ride-sharing ως μέσο μετακίνησης προς τη δουλειά τους.

Η έκδοση είναι διαθέσιμη στην αγγλική γλώσσα

Κυπριακή αγορά ακινήτων & ανάπτυξης γης

Ανασκόπηση για το 2024

ΑΝΑΛΥΣΗ

Δύσκολο να αντιστραφούν
οι πολιτικές Τραμπ

Της ΠΑΤΡΙΤΣΙΑ ΚΟΕΝ / THE NEW YORK TIMES

Ο πρόεδρος Τραμπ έχει καταστήσει σαφές ότι προτίθεται να ανατρέψει την καθεστειακή οικονομική τάξη. Σε 100 ημέρες έχει σημειώσει εντυπωσιακή πρόοδο στην επίτευξη αυτού του στόχου. Οι αλλαγές που έχει επιφέρει είναι βαθείς. Θα μπορούσε να τις ανακαλέσει ο επόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ;

Σε αυτήν την αρχική φάση, ιστορικοί και πολιτικοί αναλυτές συμφωνούν πως οι μεταβολές που έχει επιβάλει ο Τραμπ θα είναι δύσκολο να αντιστραφούν. Πρωτίστως η απώλεια της εμπιστοσύνης στις ΗΠΑ, ένα περιουσιακό στοιχείο που χρειάστηκε γενιές για να κατακτηθεί. «Το σύνθημα να κάνουμε την Αμερική μεγάλη ξανά και ο κ. Βανς θα υπάρχουν πολύ μετά τον Τραμπ», εκτιμά ο Ιαν Γκόλντνιν, καθηγητής Παγκοσμιοποίησης και Ανάπτυξης στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Οποιος κι αν είναι ο επόμενος ένοικος του

Πολλές χώρες σπεύδουν
να συνάψουν συμμαχίες
και σχέσεις συνεργασίας
που αποκλείουν τις ΗΠΑ.

Λευκού Οίκου, οι συνθήκες που επέβαλε το κίνημα «να κάνουμε την Αμερική μεγάλη ξανά», διευρύνοντας την ανισότητα και την οικονομική ανασφάλεια, θα παραμείνουν. Για τον υπόλοιπο κόσμο θα υπάρχει η ανησυχία μήπως υπάρξει «κι άλλος Τραμπ στο μέλλον». Ως εκ τούτου, οι άλλες χώρες σπεύδουν να συνάψουν συμμαχίες και σχέσεις συνεργασίας που αποκλείουν τις ΗΠΑ. Η Ε.Ε. και οι χώρες της Νότιας Αμερικής δημιούργησαν προσφάτως μια από τις μεγαλύτερες ζώνες ελευθέρου εμπορίου. Ο Καναδός πρωθυπουργός Μαρκ Κάρνι πρότεινε προσφάτως τη δημιουργία νέων εμπορικών μεταφορικών δικτύων που θα διευκολύνουν την πρόσβαση σε διάφορες αγορές εκτός των ΗΠΑ.

Οι εφοδιαστικές αλυσίδες θα αναδιρθωθούν, θα συναφθούν νέες σχέσεις συνεργασίας ενώ φοιτητές, ερευνητές και ταλέντα της τεχνολογίας θα μεταναστεύουν αλλού. Και όπως τονίζει ο καθηγητής Γκόλντνιν, «οι ΗΠΑ δεν θα ανακτήσουν γρήγορα την οι-

κονομική τους θέση». Επιπλέον, η περιφρόνηση που έχει επιδείξει ο Τραμπ για τους διεθνείς οργανισμούς ενισχύει την επιρροή της Κίνας, του κύριου στόχου της προσπάθειας του να ασκήσει πίεση με οικονομικά μέσα. Σύμφωνα με τον Ορβίλ Σελ, διευθυντή του Κέντρου Σινοαμερικανικών Σχέσεων στην Ασιατική Εταιρεία στη Νέα Υόρκη, η κυβέρνηση Τραμπ προσφέρει «τεράστιες ευκαιρίες στον Σι Τζινπίνγκ και στην Κίνα». Ο Κινέζος πρόεδρος προσπαθεί να εκμεταλλευτεί τη στροφή του Τραμπ στον προστατευτισμό και στη καυστική πολιτική για να αναβαθμίσει τη θέση του Πεκίνου και να εμφανίσει την Κίνα ως υπερασπιστή του ελεύθερου εμπορίου και νέο ηγέτη του παγκόσμιου εμπορικού συστήματος. Η επιχειρηματολογία του κ. Σί βρίσκει ευήκοα ώτα στις αναδυόμενες οικονομίες της Λατινικής Αμερικής, της Ασίας και της Αφρικής. Αυτό προπαντός ισχύει για την Αφρική. Ο Τραμπ ακύρωσε σειρά προγραμμάτων ανθρωπιστικής βοήθειας προς τις φτωχότερες χώρες και το σχέδιο αναδιοργάνωσης που παρουσίασε το υπουργείο Εξωτερικών προτείνει την κατάργηση σχεδόν όλων των διπλωματικών αποστολών στη μαύρη ήπειρο. Η Κίνα, αντιθέτως, έχει ήδη εκτεταμένες επενδύσεις στην Αφρική στο πλαίσιο του νέου Δρόμου του Μεταξιά και έχει κατακτήσει σε μεγάλο βαθμό τον έλεγχο των κρίσιμων μεταλλων της ηπείρου.

Ο Αντονι Χόγκινς, καθηγητής Ιστορίας στο Κέμπριτζ, προσθέτει πως ο Τραμπ ξεχνάει πόσο σημαντικό ρόλο έχει διαδραματίσει η Κίνα ως διεθνής επενδυτής αλλά και πιστωτής των ΗΠΑ καθώς έχει αγοράσει αμερικανικό χρέος. Αν η πρόσβαση της στη μεγάλη κατανάλωτική αγορά της Αμερικής μειωθεί δραματικά, «είναι πιθανόν να πληγεί και η δυνατότητα της να επενδύει σε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου και αυτό σημαίνει ότι η υπερδύναμη πυροβολεί τα ίδια της τα πόδια». Και τέλος, το πλήγμα που καταφέρει στις δυνατότητες του ομοσπονδιακού κράτους να χρηματοδοτεί την έρευνα και τη συγκέντρωση δεδομένων, μπορεί να υπονομεύσει την πρωτοκαθεδρία της Αμερικής στις επιστήμες αλλά και την ανταγωνιστικότητά της.

Κερδίζουν έδαφος το ευρώ και
η αγορά ομολόγων της Ευρωζώνης

Η αβεβαιότητα λόγω δασμών στρέφει τους επενδυτές προς την Ευρώπη

Μια μοναδική ευκαιρία γέννησαν για την Ευρώπη η αναστάτωση που προκάλεσαν οι δασμοί και η αμφισβήτηση της παγκόσμιας πεποιθήσης ότι τα αμερικανικά assets είναι τα ασφαλέστερα επενδυτικά καταφύγια στον κόσμο. Ο πρόσφατος αναβρασμός στις αγορές, με μαζικό ξεπούλημα του δολαρίου, των αμερικανικών μετοχών και των ομολόγων των ΗΠΑ, μετριάστηκε την περασμένη εβδομάδα. Ωστόσο οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι που παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας πριν από μερικές ημέρες συμφωνούν πως η αβεβαιότητα απέναντι στην εμπορική πολιτική του Τραμπ θα παραμείνει για αρκετό καιρό ακόμα. Συνεπώς, διαβλέπουν το ενδεχόμενο προσέλκυσης επενδυτών σε ευρωπαϊκά περιουσιακά στοιχεία, από το ευρώ έως την αγορά ομολόγων.

Η πιο χαρακτηριστική ένδειξη ότι εισρέουν χρήματα στην Ευρώπη είναι το νόμισμα: από την αρχή του Απριλίου, το ευρώ έχει ανέβει 5,4% έναντι του δολαρίου, ξεπερνώντας το 1,13 δολ. και αγγίζοντας το υψηλότερο επίπεδο από τα τέλη του 2021. Το ερώτημα είναι αν

Από τις αρχές Απριλίου, το
ευρώ έχει ανέβει 5,4% ένα-
ντι του δολαρίου, ξεπερνών-
τας το 1,13 δολ. και αγγίζο-
ντας το υψηλότερο επίπεδο
από τα τέλη του 2021.

αυτή η άνοδος του ευρώ και άλλων ευρωπαϊκών assets αποδίδεται σε μία παροδική εξισορρόπηση των χαρτοφυλακίων, ή πρόκειται για την έναρξη μιας μακροπρόθεσμης τάσης που θα μπορούσε να κατοχυρώσει την κυριαρχία του ευρώ έναντι του δολαρίου.

Αυτός ο ενθουσιασμός για την Ευρώπη ξυπνάει μνήμες από την έκδοση του κοινού νομίσματος το 1999, όταν ορισμένοι οικονομολόγοι και αξιωματούχοι έκαναν λόγο για αντικατάσταση του δολαρίου. Τα πρώτα χρόνια της κυκλοφορίας του ευρώ, η χρήση του διεθνώς ξεπέρασε όλα τα υπόλοιπα νομίσματα που αντικατέστησε, σύμφωνα με τους ΝΥΤ. Υστερα όμως το ευρώ έπληξε από κρίσεις. Παρά την ύπαρξη νομισματικής ένωσης, η περιοχή παρέμεινε πολιτικά κατακερματισμένη, επιβαρύνοντας την εμπιστοσύνη στο νόμισμα. Η κρίση χρέους

Σήμερα, τα ευρωπαϊκά ομόλογα έχουν καλύτερες αποδόσεις και οι επενδυτές πιστεύουν ότι η ΕΚΤ θα είναι ο δανειστής εσχάτης ανάγκης, περιορίζοντας το ενδεχόμενο εξάπλωσης των κινδύνων σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία.

του 2012 και έπειτα η δεκαετία χαμηλότερων επιτοκίων δανεισμού σήμαινε ότι τα κρατικά ομόλογα της περιοχής προσέφεραν χαμηλές αποδόσεις.

Το ευρώ χρησιμοποιείται από 20 χώρες και αποτελεί περίπου το 20% των αποθεμάτων των κεντρικών τραπεζών ανά τον κόσμο σε ξένο νόμισμα, ποσοστό το οποίο έχει αλλάξει ελάχιστα τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Το 30% των παγκόσμιων εξαγωγών γίνεται σε ευρώ, ενώ πάνω από το 50% είναι σε δολάρια. Σύμφωνα με το Forbes, οι ελπίδες περί νέου κυρίαρχου νομίσματος θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με επιφύλαξη.

Υπάρχει ωστόσο πράγματι μεγαλύτερο μομέντουμ στο ευρώ. Αλλωστε, πέρα από την πτώση της εμπιστοσύνης στα αμερικανικά assets, έχει σημειωθεί και πρόοδος σε προβλήματα που άλλοτε απομακρυναν τους ξένους επενδυτές από

την Ευρώπη. Σήμερα, τα ευρωπαϊκά ομόλογα έχουν καλύτερες αποδόσεις και οι επενδυτές πιστεύουν ότι η ΕΚΤ θα είναι ο δανειστής εσχάτης ανάγκης, περιορίζοντας το ενδεχόμενο εξάπλωσης των κινδύνων σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία.

Για τους επενδυτές, η πιο ελπιδοφόρος εξέλιξη είναι το σενάριο έκδοσης επιπλέον γερμανικών ομολόγων περίπου 1 τρισ. ευρώ. Η δημοσιονομική λιτότητα που ακολουθούσε ανέκαθεν η Γερμανία περιορίζει την έκδοση ομολόγων, τα οποία θεωρούνται και τα ασφαλέστερα επενδυτικά καταφύγια στην Ευρώπη. Ωστόσο τον περασμένο μήνα, το κοινοβούλιο άλλαξε τα όρια δανεισμού, ώστε να επιτρέψει στην κυβέρνηση να επενδύσει δισεκατομμύρια ευρώ σε άμυνα και υποδομές. Κατά την πρόσφατη αναστάτωση της αγοράς, οι τιμές των

γερμανικών ομολόγων ανέβηκαν, ρίχνοντας τις αποδόσεις, ένα σαφές σημάδι επενδυτικού ενδιαφέροντος. Ταυτόχρονα, οι αποδόσεις των αμερικανικών ομολόγων κινήθηκαν προς την αντίθεση κατεύθυνση. Στο τέλος της περασμένης εβδομάδας, η απόδοση του 10ετούς γερμανικού ήταν 2,47%, αντιστρέφοντας σχεδόν όλα την αύξηση που καταγράφηκε μετά την ανακοίνωση περί δημοσιονομικής χαλάρωσης.

Συνολικά, επικρατεί αισιοδοξία σχετικά με τον ρόλο του ευρώ. Πάντως, οι αξιωματούχοι οφείλουν να εμβαθύνουν την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά και να διευκολύνουν το εμπόριο και τη δραστηριότητα στο μπλόκ, όπως δίδωσε ο Κλάας Κντ, διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Ολλανδίας. «Εξακολουθούμε να έχουμε κάμψηση δουλειά να κάνουμε στην Ευρώπη», είπε.

Οι νέοι Αμερικανοί κάνουν μεγάλα διαλείμματα από την εργασία λόγω στρες

Για τους περισσότερους εργαζομένους η αποταμίευση αρκετών χρημάτων, ώστε να μη δουλεύουν, είναι μακρινό όνειρο. Στις ΗΠΑ, όμως, όλο και περισσότεροι νέοι κάνουν μικρά διαλείμματα μερικών μηνών από τη δουλειά, επενδύοντας σε άλλα κομμάτια της ζωής τους.

Αυτή η τάση της «μίνι σύνταξης» προσελκύει πολλούς εργαζομένους, οι οποίοι κλονίζονται από το έντονο στρες και τη φόρτιση της συνεχόμενης εργασίας. «Είχα περισσότερο χρόνο να γυμναστώ. Ετρώγα καλύτερα, κοιμόμουν καλύτερα. Ήταν σαν μια πλήρης επαυφορά. Για πρώτη φορά στην ενήλικη ζωή μου δεν είχα αυτό το σύννεφο δουλειάς στον ορίζοντα», σχολίασε στους New York Times η Μαρίνα Κασάρ, η οποία τον Δεκέμβριο του 2023 αποφάσισε να παραιτηθεί από τη δουλειά της χωρίς να έχει διασφαλίσει την επόμενη και έτσι έκανε οικειοθελώς ένα διάλειμμα τριών μηνών.

Αυτή η «μίνι σύνταξη» εμφανίζεται σε πολλές μορφές: κάποιοι επιλέγουν να μην ψάξουν δουλειά για λίγο καιρό

μετά την απόλυση τους, ώστε να εξετάσουν τις εναλλακτικές τους, άλλοι ζητούν άδεια άνευ αποδοχών χωρίς εργασία για την επιστροφή τους και ορισμένοι παρατείνουν τον ελεύθερο χρόνο αφότου παραιτηθούν.

«Αυτή ίσως είναι η μοναδική περίοδος της ζωής μου στην οποία μπορώ απλά να σπικωθώ και να φύγω χωρίς να επιβράσω ιδιαίτερα κανέναν». Αυτό ήταν το σκεπτικό της Σάντρα ντε λα Κρουζ, η οποία το 2015 στην ηλικία των 25 ετών αποταμίευσε κάποια χρήματα μένοντας με τους γονείς της και αποφάσισε να κάνει ένα τετράμηνο διάλειμμα από τη δουλειά της. Οπως είπε στους ΝΥΤ, πέρασε ένα μήνα σε συγγενείς της στο Περού και ύστερα πήγαινε από χόστελ σε χόστελ στη Νότια Αμερική. «Δεν τρέμεις να ξυπνήσεις και να πρέπει να πας δουλειά. Απλώς ξυπνάς και βλέπεις πού θα σε βγάλει η μέρα», σχολίασε.

Η Ντε λα Κρουζ είχε φροντίσει τις επαγγελματικές της σχέσεις και συνεισώς μπόρεσε να βρει δουλειά στον κλάδο της ένα μήνα αφότου επέστρεψε. Η ίδια

Το φαινόμενο της «μίνι σύνταξης» αποτελεί αντίδραση στην εργασιακή κουλτούρα των ΗΠΑ.

δλώνει ότι το μάθημα που πήρε από αυτό το τετράμηνο διάλειμμα ήταν η αυτοπεποίθηση να αντιμετωπίζει την αβεβαιότητα. «Εχω λιγότερο φόβο για τις αλλαγές, διότι ξέρω ότι υπάρχουν τόσο πολλές άλλες δυνατότητες», είπε.

Διαφορετικά ήταν η περίπτωση της Ιζαμπέλ Φαλς, η οποία άφησε τη Νέα Υόρκη και τη δουλειά της στον ερευνητικό σχεδιασμό το 2023, καθώς ήθελε να βρεθεί πιο κοντά στη φύση και να «αισθανθεί ζωντανή». Μάζεψε αρκετές αποταμιεύσεις για να κάνει διάλειμμα ενός χρόνου, γνωρίζοντας ότι έχει τη δυνατότητα να επιστρέψει στους γονείς της σε περίπτωση ανάγκης. Οσο ταξίδευε εξέταζε τις πιθανές κατευθύνσεις για την καριέρα της. Πλέον ζει στο Μεξικό και δουλεύει σε μια ταξιδιωτική υπηρεσία, εξακολουθώντας να αναζητά την κατάλληλη πορεία για την ίδια.

Σύμφωνα με τους New York Times, η τάση προς τέτοιου είδους διαλείμματα μπορεί να αποτελέσει αντίδραση στην εργασιακή κουλτούρα των ΗΠΑ, η οποία δίνει προτεραιότητα στη δουλειά έναντι

άλλων πτυχών της ζωής. Ιδίως, όμως, μετά την πανδημία οι νέοι Αμερικανοί έχουν αλλάξει τη συμπεριφορά τους. Πολλοί αισθάνονται ότι δεν χρειάζεται να μείνουν αφοσιωμένοι σε έναν εργοδότη και γενικά οι εργαζόμενοι είναι πιο συνειδητοποιημένοι σε ό,τι αφορά την επίδραση της δουλειάς στην ευεξία τους. Η Κασάρ είπε ότι το διάλειμμα βελτίωσε μεν τη ζωή της, αλλά δεν έλειψε εντελώς το στρες. Παρότι είχε αποταμιεύσει αρκετά χρήματα, πήρε ότι μπορεί να χρειαστεί αρκετό χρόνο μέχρι να ξαναβρεί μια καλή δουλειά. Τελικά, ξόδεψε περίπου τις μισές της αποταμιεύσεις, μέρος των οποίων πήγε σε ταξίδι ενός μήνα σε συγγενείς της στο Πακιστάν. Επιστρέφοντας στις ΗΠΑ ξεκίνησε μια μικρή επιχείρηση, έκανε ένα ξεκαθάρισμα στο σπίτι της και ξεκίνησε γυμναστική. Τελικά βρήκε μια νέα θέση με υψηλότερο μισθό από την προηγούμενη. «Δεν αισθάνομαι το ίδιο στρες και βάρος πια. Και πιστεύω ότι γι' αυτό ευθύνεται ότι πήρα χρόνο να αποφορτιστώ».

Ισχυρή ανάπτυξη το πρώτο τρίμηνο στην Ισπανία

Ενα ακόμη τρίμηνο ισχυρής ανάπτυξης εμφάνισε η ισπανική οικονομία, όμως όλα τα βλήματα πλέον στρέφονται στον αντίκτυπο που θα έχει στα μεγέθη του ΑΕΠ το τεράστιο μπλακ όουτ αυτής της εβδομάδας. Τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν την Τρίτη έδειξαν ανάπτυξη 0,6% για το διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου έναντι του προηγούμενου τριμήνου. Το τέταρτο τρίμηνο του 2024 είχαν καταγραφεί ρυθμοί ανάπτυξης 0,7%.

Παράλληλα, ο πληθωρισμός παρέμεινε σταθερός τον Απρίλιο, στο 2,2%, έναντι επιβράδυνσης που περίμεναν οι αναλυτές. Η Ισπανία έχει ξεχωρίσει ανάμεσα στις μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης με την ισχυρή ανάπτυξη της, ενώ την περασμένη εβδομάδα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προχώρησε

Σημαντικός ο αντίκτυπος του
μπλακ όουτ της Δευτέρας, πιθανόν να
εμφανιστεί στο Α-ΕΠ του
δευτέρου τριμήνου.

στην αναβάθμιση των εκτιμήσεών του για τη χώρα, παρότι έκανε σαρωτικές υποβαθμίσεις για όλες τις άλλες οικονομίες του κόσμου, πλην της ρωσικής. Το Ταμείο περιμένει τώρα ανάπτυξη 2,5% για την ισπανική οικονομία το 2025. Όμως, η διακοπή ρεύματος της Δευτέρας, που επιβράδυνε και την Πορτογαλία, αναμένεται να πληγεί η ανάπτυξη. Το Bloomberg Economics προειδοποιεί για χτύπημα κοντά στο 0,5%

στο ΑΕΠ σε τριμηνιαία βάση, παρότι ήδη από το προί της Τρίτης τα προβλήματα είχαν σε μεγάλο βαθμό αποκατασταθεί.

Η Ισπανία ωφελείται από τη μεταπανδημική ανάκαμψη του τουρισμού, αλλά και από τον συνολικά ισχυρό τομέα των υπηρεσιών της. Όμως, η κεντρική τράπεζα αμφιβάλλει για το κατά πόσο η οικονομία μπορεί να συνεχίσει να αναπτύσσεται σημαντικά γρηγορότερα από τους δύο βασικούς εμπορικούς εταίρους της χώρας, που είναι η Γαλλία και η Γερμανία.

«Η οικονομία είχε ένα ακόμη ισχυρό ξεκίνημα του έτους, αν και υπάρχουν ενδείξεις ότι η δυναμική θα μπορούσε να υποχωρήσει. Κοιτάζοντας μπροστά αναμένουμε περαιτέρω επιβράδυνση

της ανάπτυξης. Είναι πιθανό το μαζικό μπλακ όουτ που έπληξε τη χώρα τη Δευτέρα να εμφανιστεί στο ΑΕΠ του δεύτερου τριμήνου. Επιπλέον, η αβεβαιότητα και ένα ισχυρότερο ευρώ θα επιβράδυνουν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα για το υπόλοιπο του έτους, μετά την ιστορική αύξηση των αμερικανικών δασμών», σημειώνει η Άννα Αντράντε, οικονομολόγος του Bloomberg Economics. Σήμερα Τετάρτη αναμένεται η ανακοίνωση των στοιχείων για το ΑΕΠ πρώτου τριμήνου άλλων μεγάλων οικονομιών της Ευρωζώνης. Η Γαλλία αναμένεται να εμφανίσει ανάπτυξη μόλις 0,1% σε τριμηνιαία βάση, ενώ σε Γερμανία, Ιταλία αλλά και Ευρωζώνη συνολικά αναμένονται ρυθμοί 0,2%.

Το ΔΝΤ περιμένει ανάπτυξη 2,5% για την ισπανική οικονομία το 2025.

Φταίει ο Μπάιντεν

Αποποιοούμενος την ευθύνη για τη μείωση που σημείωσε το αμερικανικό ΑΕΠ το α' τρίμηνο του έτους, ο Αμερικανός πρόεδρος την απέδωσε στον προκατόχο του Τζο Μπάιντεν, τονίζοντας πως «αυτή είναι η οικονομία του Μπάιντεν και αυτό θα διαρκέσει λίγο, δεν έχει καμία σχέση με τους δασμούς».

6,5 τρισ.

δολ. διεγράφησαν από τη χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων αμερικανικών εταιρειών στις 100 πρώτες ημέρες της δεύτερης θητείας Τραμπ.

Μεγάλη αβεβαιότητα

Απαισιόδοξος για την προοπτική της αμερικανικής οικονομίας υπό τον Τραμπ, ο επενδυτής και πρόεδρος του Queens' College στο Πανεπιστήμιο Κέμπριτζ, τόνισε πως «η αμερικανική οικονομία από εξαιρετικά επιτυχής εξελίσσεται σε μια οικονομία γεμάτη αβεβαιότητα που διολισθαίνει στον στασιμοληθωρισμό ή στην ύφεση».

162 δις.

δολ. έφτασε το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ τον Μάρτιο.

Αποτυχημένη περίοδος

Εμφανώς επικριτικός προς την κυβέρνηση Τραμπ ο πρώην υπουργός Οικονομικών Λάρι Σάμερς καυτηρίασε την απόδοση της αμερικανικής οικονομίας τονίζοντας πως «είναι μάλλον η πιο αποτυχημένη περίοδος πρώτων 100 ημερών μιας προεδρίας σε ό,τι αφορά την οικονομία τουλάχιστον τον τελευταίο αιώνα».

Οι τιμές τροφίμων, το πρώτο «θύμα» του εμπορικού πολέμου

Το πλήγμα στο παγκόσμιο εμπόριο από την πολιτική του Τραμπ αναμένεται να είναι καθοριστικό, γι' αυτό και δεν σταματούν οι προειδοποιήσεις για τον αντίκτυπο στην παγκόσμια οικονομία. Η πρώτη συνέπεια που έγινε ήδη γνωστή και υπερβαίνει τα σύνορα των ΗΠΑ αφορά τις τιμές των τροφίμων, ίσως το πλέον ακανθώδες θέμα σε ό,τι αφορά την ακρίβεια. Τα τελευταία στοιχεία φέρουν τις τιμές των τροφίμων να έχουν εκτοξευθεί τον Απρίλιο στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων δύο ετών παγκοσμίως. Και η προφανής αιτία είναι η αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει στο εμπόριο ο φόβος των δασμών.

Ο σχετικός δείκτης των Ηνωμένων Εθνών που παρακολουθεί τις τιμές των τροφίμων και των πρώτων υλών για την παραγωγή τροφίμων έφτασε τον Απρίλιο στις 128,3 μονάδες, σημειώνοντας άλμα 1% σε σύγκριση με τον αμέσως προηγούμενο μήνα. Το συγκεκριμένο επίπεδο είχε καταγραφεί τελευταία φορά τον Μάρτιο του 2023, όταν ακόμη ο πληθωρισμός κάλυπτε παγκοσμίως και δεν είχαν κατορθώσει να τον τιθασεύσουν οι κεντρικές τράπεζες. Παραμένει, βέβαια, σε επίπεδα χαμηλότερα από την κορύφωσή του το 2022, αλλά όλα δείχνουν πως οδεύει στο τέλος της περιόδου που ο πληθωρισμός και ιδιαίτερα ο πληθωρισμός των τιμών των τροφίμων είχε τεθεί υπό έλεγχο. Θεωρητικά παρέχεται κάποιο χρονικό διάστημα μέχρις ότου οι νέες τιμές των τροφίμων της παγκόσμιας αγοράς μεταφερθούν στις τιμές των σούπερ μάρκετ και γενικότερα των καταστημάτων λιανικής. Η Μόνικα Τότοβα, οικονομολόγος του Προγράμματος Τροφίμων των Ηνωμένων Εθνών, αποδίδει την άνοδο των τιμών στους δασμούς και συγκεκριμένα στην αντίδραση πολλών χωρών που κινήθηκαν όπως οι αμερικανικές επιχειρήσεις: αύξησαν τις εισαγωγές τους σε τρόφιμα και πρώτες ύλες για την παραγωγή τροφίμων για να σκηματίσουν τα απαιτούμενα αποθέματα προτού καταστήσουν απαγορευτικό το κόστος τους οι δασμοί του Αμερικανού προέδρου. Δεν λείπουν, ωστόσο, και οι άλλοι επιβαρυντικοί παράγοντες που τα τελευταία τρία χρόνια έχουν επανειλημμένως εκτοξεύσει τις τιμές των τροφίμων σε επίπεδα απαγορευτικά για τις φτωχές χώρες και έχουν προκαλέσει φόβους για παγκόσμιες επισιτιστικές κρίσεις. Ανάμεσά τους η μείωση της προσφοράς σιτηρών από τους σποβολίνες της Ρωσίας, αλλά και τα ακραία καιρικά φαινόμενα που έχουν καταστρέψει τη σοδεία πολλών αγροτικών προϊόντων σε περιοχές του πλανήτη. Όπως τονίζει πάντως η κ. Τότοβα, «πάντα ανησυχούμε για την ξηρασία σε διάφορα μέρη, αλλά το τι θα συμβεί στο εμπόριο και ποια θα είναι τα αντίποινα πολλών χωρών παραμένουν πάντα η μεγαλύτερη ανησυχία μας».

Σύννεφα στην οικονομία των ΗΠΑ

Η συρρίκνωση του ΑΕΠ, η αβεβαιότητα λόγω δασμών και οι προβλέψεις για επιτάχυνση του πληθωρισμού

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

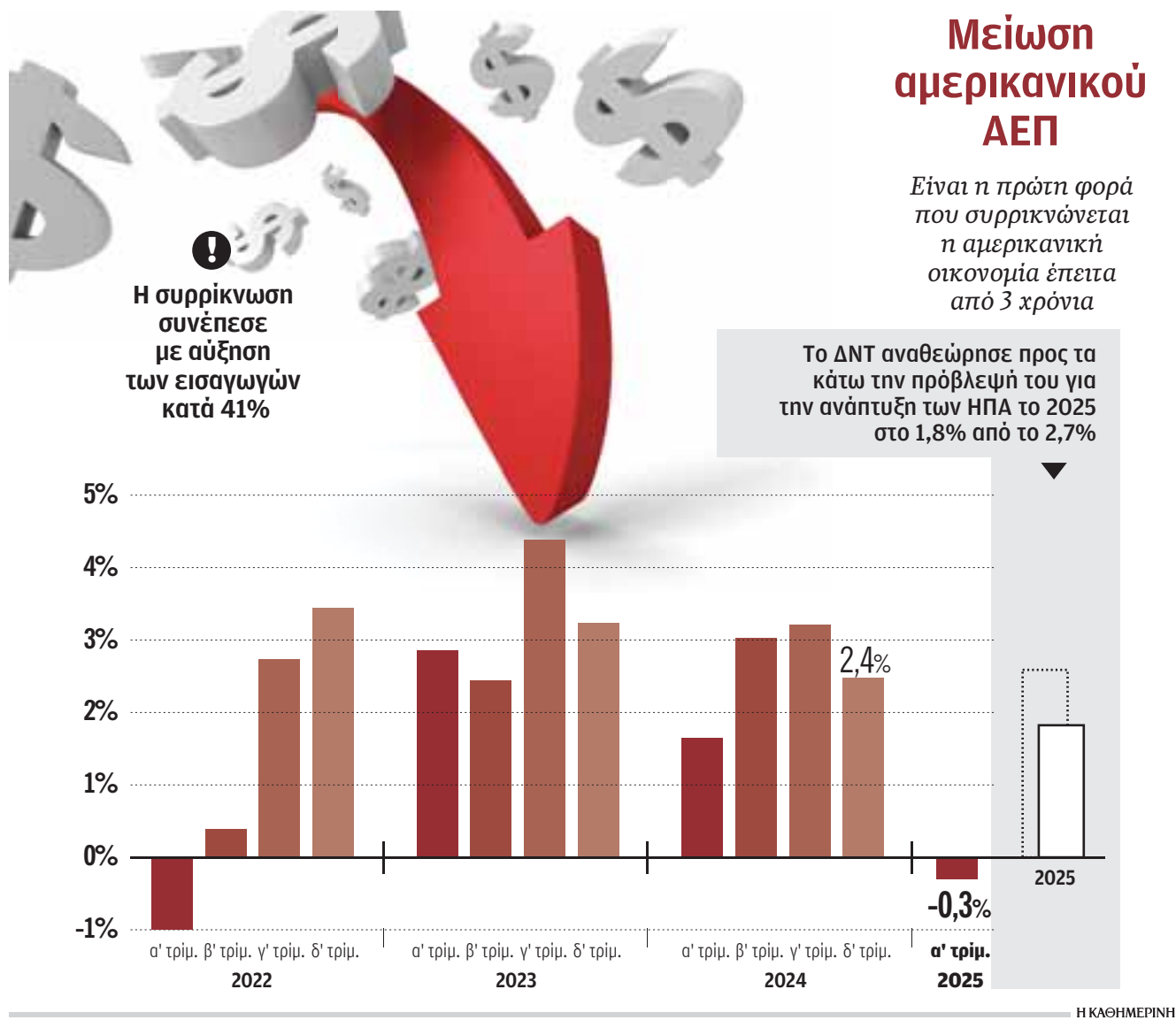
Είναι η οικονομία του Μπάιντεν, το χρηματιστήριο του Μπάιντεν, οι δασμοί δεν έχουν καμία σχέση με αυτό που συμβαίνει, για την κατάσταση της οικονομίας και γενικώς για όλα φταίει η προηγούμενη κυβέρνηση. Κάπως έτσι επικερίρησε ο Ντόναλντ Τραμπ να αποποιηθεί την ευθύνη για τη μείωση του αμερικανικού ΑΕΠ κατά 0,3% το πρώτο τρίμηνο του έτους, ακριβώς μέσα στις πρώτες 100 ημέρες της δεύτερης θητείας του δηλαδή, και μετά την ανάπτυξη 2,4% που είχε σημειώσει το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Γνώριμο το επικοινωνιακό, κάτι σαν το «παραλάβαμε χάος» στο οποίο καταφεύγουν συχνότατα οι κυβερνήσεις τουλάχιστον όταν βρίσκονται σχετικά στην αρχή της θητείας τους. Και έως ένα βαθμό βάσιμο επικοινωνιακό καθώς όταν αναλαμβάνει μια νέα κυβέρνηση και εφαρμόζει τη δική της οικονομική πολιτική σίγουρα χρειάζεται χρόνος για να φανούν τα αποτελέσματά της.

Το ιδιαίτερο στην περίπτωση του Ντόναλντ Τραμπ είναι, όμως, ότι στο

Στην αρχή της δεύτερης θητείας του ο Τραμπ έχει κατορθώσει ενδεχομένως να καταφέρει το μεγαλύτερο πλήγμα που έχει υποστεί το παγκόσμιο εμπόριο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

μικρό αυτό διάστημα των πρώτων 100 ημερών της δεύτερης θητείας του ο πρόεδρος των ΗΠΑ έχει κατορθώσει να προκαλέσει τη μεγαλύτερη ανατροπή και ενδεχομένως και να καταφέρει το μεγαλύτερο πλήγμα που έχει υποστεί το παγκόσμιο εμπόριο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Και οι παλινωδίες του, γνώριμες βέβαια από την πρώτη θητεία του, αλλά αυτή τη φορά πιο ακραίες με τις ανακοινώσεις επιθετικών δασμών και τις ατελείωτες υπαναχωρήσεις, εξαιρέσεις και περιόδους χάριτος, έχουν προλάβει να ενσπείρουν την αβεβαιότητα και την ανασφάλεια. Δηλαδή τους κυριό-

τερους αποσταθεροποιητικούς παράγοντες για μια οικονομία, ακόμη κι όταν αυτή είναι η μεγαλύτερη του κόσμου και έχει ισχυρές αντοχές. Γι' αυτό και μάλλον θα μείνει στην Ιστορία η εικόνα του Τραμπ με τους πίνακες των δασμών για κάθε χώρα, όπως τους παρουσίασε υπερήφανος σε ένα πρωτοφανές σόου στις αρχές Απριλίου.

Παρά τις προς τα κάτω αναθεωρήσεις των προβλέψεων για την αμερικανική οικονομία από το ΔΝΤ, την JPMorgan και πολλούς οικονομολόγους, είναι μάλλον πρόωρο να εκτιμήσει κανείς κατά πόσον πρόκειται και μεσοπρόθεσμα να δικαιωθεί ή να διαψευστεί ο πρόεδρος

των ΗΠΑ και η ρηξικέλευθη εμπορική και οικονομική πολιτική του. Προς το παρόν για τους περισσότερους Αμερικανούς η μείωση του αμερικανικού ΑΕΠ αποτελεί όχι απλώς τη διάψευση των υποσχέσεων του Τραμπ, αλλά και την πρώτη προειδοποίηση περί του τιμήματος που θα έχει το φιλόδοξο σχέδιό του να κάνει την Αμερική και πάλι μεγάλη: του τιμήματος που θα έχουν οι δασμοί, ο εμπορικός πόλεμος ειδικότερα με την Κίνα αλλά και πολλές άλλες από τις σαρωτικές επιλογές του Ντόναλντ Τραμπ, όπως οι μαζικές απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων και η συνεπακόλουθη επαγγελματική ανασφάλεια που

ενέσπειραν αυτές οι απολύσεις σε μεγάλο ποσοστό των Αμερικανών.

Πολλοί οικονομολόγοι συμπεριφέρονται τη θέση του Τραμπ πως η μείωση του ΑΕΠ είναι προϊόν στρέβλωσης, καθώς το πρώτο τρίμηνο οι αμερικανικές επιχειρήσεις άρχισαν να εισάγουν ασυνήθιστα μεγάλο όγκο προϊόντων για να προλάβουν να δημιουργήσουν αποθέματα προτού επιβληθούν οι δασμοί. Διευρύνθηκε, έτσι, το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ και επηρέασε το ΑΕΠ. Ακόμη και αυτή η μερίδα οικονομολόγων, όμως, δεν αισιοδοξεί για το μέλλον της αμερικανικής οικονομίας, επειδή προεξοφλεί πως οι δασμοί θα πλήξουν τη ζήτηση.

μείωση του ΑΕΠ και την άνοδο των τιμών, τη συνταγή που οδηγεί στον στασιμοληθωρισμό, το Πεκίνο, που είχε έως τώρα τηρήσει αδιάλλακτη στάση και καλούσε σε παγκόσμια συσπείρωση εναντίον του «νταή» Τραμπ, άνοιξε την πόρτα στη διαπραγμάτευση με την Ουάσινγκτον.

Και ίσως όχι τυχαία, καθώς πολλοί θα μπορούσαν να υποθέσουν ότι οι δυσάρεστες ειδήσεις για την οικονομία είναι το πρώτο πλήγμα στην παντοδυναμία του Τραμπ, η πρώτη αποδυνάμωση της διαπραγματευτικής του θέσης και η πρώτη ενίσχυση της δικής τους διαπραγματευτικής θέσης.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΝΙΑ ΟΥΝΜΑΚ** / REUTERS

Τα κέρδη της Ευρώπης από τους δασμούς Τραμπ

Ο εμπορικός πόλεμος του Ντόναλντ Τραμπ έχει ορισμένα απροσδόκτα οφέλη για την Ευρώπη. Οι αποδόσεις των δεκαετών γερμανικών ομολόγων (bunds) έχουν υποχωρήσει κάτω από τα επίπεδα στα οποία βρισκονταν πριν από το πακέτο δαπανών ύψους 500 δις. ευρώ που ανακοίνωσε ο καγκελάριος Φρίντριχ Μέρτς. Ο λόγος είναι ότι οι δασμοί του Αμερικού προέδρου οδηγούν τα επενδυτικά κεφάλαια μακριά από τους αμερικανικούς τίτλους. Αντί να αυξάνεται το κόστος δανεισμού, ο

κ. Μέρτς και η Ευρώπη ευνοούνται.

Τα bunds ήταν η αναμενόμενη παράπλευρη απώλεια του προγράμματος δαπανών του κ. Μέρτς. Τον Μάρτιο η απόδοση του γερμανικού δεκαετούς σημείωσε άνοδο κατά 0,4 εκατοστιαίες μονάδες, καθώς ο εν αναμονή καγκελάριος άλλαξε τους δημοσιονομικούς κανόνες της χώρας προκειμένου να αυξήσει τις δαπάνες για έργα υποδομής και άμυνα. Κάτι που συνεπάγεται επιτάχυνση του πληθωρισμού και σε έκδοση χρέους. Ως εκ τούτου, οι επενδυτές

Η μεγάλη μείωση του κόστους δανεισμού των ευρωπαϊκών χωρών είναι το πρώτο σημαντικό όφελος.

ζήτησαν υψηλότερες αποδόσεις για να αγοράσουν τα γερμανικά ομόλογα, τα οποία υποχώρησαν. Ήταν αρχικά ανησυχτικό ότι αυξήθηκαν και οι αποδόσεις άλλων ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων,

με το κόστος δανεισμού της Ιταλίας να πλησιάζει στο 4%. Τώρα όμως οι αποδόσεις των bunds έχουν επιστρέψει στο 2,44%, κάτω από το επίπεδο στο οποίο βρίσκονταν προτού ανακινωθούν οι μεταρρυθμίσεις του κ. Μέρτς.

Οι δαπάνες του κ. Μέρτς είναι ακόμη μίνες μακριά, αλλά ο πόλεμος των δασμών πλήττει την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών οικονομιών και αλλάζει τις προβλέψεις για τον πληθωρισμό. Μοιραία αναμένεται να μειωθούν τα επιτόκια και οι αποδόσεις των ομολόγων. Η αγορά

προβλέπει πως η ΕΚΤ θα μειώσει και πάλι τα επιτόκια τον Ιούνιο κάτω από το υφιστάμενο επίπεδο του 2,25%. Όμως οι κινήσεις των γερμανικών ομολόγων δεν οφείλονται τόσο στις προσδοκίες για τα επίπεδα των επιτοκίων. Όλα δείχνουν πως οι αποδόσεις τους συμπιέζονται από τη μεγάλη ζήτηση για ομόλογα σε ευρώ και με χαμηλό κίνδυνο ως ασφαλή επένδυση, εναλλακτική του δολαρίου. Ιστορικά το κόστος δανεισμού της Γερμανίας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα από παράγοντες όπως το πρό-

γραμμα ποσοτικών χαλάρωσης της ΕΚΤ και η δημοσιονομική πειθαρχία του Βερολίνου. Μετά την άνοδο του Μαρτίου, όμως, οι αποδόσεις άρχισαν και πάλι να υποχωρούν, καθώς οι δασμοί του Τραμπ εκτόξευσαν τη ζήτηση για τίτλους σε ευρώ.

Η στροφή αυτή ίσως να μην είναι μόνιμη. Η Ιταλία όμως πρέπει να χαίρεται. Οι αποδόσεις των δεκαετών της είναι περίπου 20 μονάδες βάσης χαμηλότερες από εκείνες στις 2 Απριλίου, την «ημέρα απελευθέρωσης».

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Altamira
doValue Group

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι αμερικανικές εταιρείες χαμηλώνουν τον πήχυ

Της ΕΛΕΝΑ ΠΟΠΙΝΑ / REUTERS

Ο επιχειρηματικός κόσμος των ΗΠΑ εκφράζει τη μεγαλύτερη απαισιοδοξία που έχει καταγραφεί μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Πρόκειται για κακό οίονωό τώρα που οι επενδυτές προσπαθούν να αντιληφθούν πόσο θα πλύνει τις αγορές ο εμπορικός πόλεμος του Ντόναλντ Τραμπ. Σύμφωνα με τον τρόπο που επεξεργάστηκε τις απαντήσεις σε σχετικές δημοσκοπήσεις η Bank of America, το ποσοστό των αισιόδοξων εκτιμήσεων που εκφράζουν επικεφαλής επιχειρήσεων όσον αφορά τα μακροοικονομικά μεγέθη της αμερικανικής οικονομίας είναι σήμερα κάτω από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο του και στα χαμηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί από το 2009.

Ορισμένοι προσπαθούν να υπολογίσουν τον αντίκτυπο που θα έχουν στις επιχειρήσεις τους οι ραγδαία μεταβαλλόμενες επιλογές του Λευκού Οίκου. «Σχεδόν όλοι οι διευθύνοντες σύμβουλοι επιχειρήσεων αναθεωρούν προς τα κάτω τις εκτιμήσεις τους», επισημαίνει ο βετράνος αναλυτής της αγοράς Τζιμ Πόλσεν. Η ASML Holding NV δήλωσε άγνοια για το πώς μπορεί να υπολογιστεί ο αντίκτυπος των δασμών που ανακοινώθηκαν και απειλούν να διαλύσουν τη βιομηχανία των μικροεπεξεργαστών. Η αεροπορική Delta Air Lines ανακάλεσε τις εκτιμήσεις της για το σύνολο του έτους εξαιτίας της αβεβαιότητας γύρω από τις εξελίξεις στο διεθνές εμπόριο, ενώ η Kimberly-Clark Corp αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για τα κέρδη του έτους επικαλούμενη αμφιβολίες γύρω από τον αντίκτυπο του εμπορικού πολέμου στο λειτουργικό της κόστος. Σύμφωνα με στοιχεία της Bloomberg Intelligence, μέχρι στιγμής το 27% των επιχειρήσεων του δείκτη S&P 500 έχει αναθεωρήσει επί τη χείρως τις προβλέψεις του για το 2025, ενώ μόλις το 9% τις έχει αναβαθμίσει.

Τις πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις εκφράζουν οι αυτοκινητοβιομηχανίες, που έχουν μειώσει τις προβλέψεις τους για τα κέρδη τους κατά 9% κατά μέσον όρο. Στον αντίποδα, οι βιομηχανίες που παράγουν τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης, που συνήθως πηγαίνουν καλύτερα σε περιόδους ύφεσης, είναι οι πλέον αισιόδοξες, καθώς έχουν αναβαθμίσει τις εκτιμήσεις τους για τα κέρδη τους κατά πάνω από 1%. Σύμφωνα με την ομάδα αναλυτών της Citigroup, όσες εταιρείες υποβάθμισαν τις προβλέψεις τους τιμωρήθηκαν και οι μετοχές τους υποχώρησαν κατά 4,8% κατά μέσον όρο στη συνεδρίαση της επόμενης ημέρας, ενώ κέρδιζαν αν αισιόδοξες, που σημείωσαν κατά μέσον όρο άνοδο 1%.

Ως εκ τούτου, η Bank of America προβλέπει πως θα υπάρξει «ενδεχόμενο κενό ενθαρρυνσης», καθώς ήδη οι εταιρείες αρχίζουν να αποφεύγουν τη δημοσιοποίηση των εκτιμήσεών τους, όπως ακριβώς έκαναν και στη διάρκεια της πανδημίας.

Το σχέδιο Τραμπ για «δημιουργική καταστροφή»

Οι παρενέργειες ενός εμπορικού πολέμου χωρίς ορατά οφέλη, η νευρικότητα στις αγορές και η δύσκολη θέση του Τζερόμ Πάουελ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Η συρρίκνωση του αμερικανικού ΑΕΠ για πρώτη φορά στα τρία χρόνια ενισχύει την πεποίθηση των οικονομολόγων που θεωρούν υψηλή την πιθανότητα ύφεσης στις ΗΠΑ. Κινητήρια δύναμη της αρνητικής είδησης γύρω από την πορεία της αμερικανικής οικονομίας είναι οι γεγονότα ότι οι αμερικανικές επιχειρήσεις σπεύδουν μαζικά να εισαγάγουν αγαθά από το εξωτερικό για να προλάβουν τους δυσβάσταχτους δασμούς τους οποίους προωθεί η κυβέρνηση Τραμπ και τη διαφαινόμενη πτώση της κατανάλωσης στις ΗΠΑ.

Τα στοιχεία για την πορεία της αμερικανικής οικονομίας στο πρώτο τρίμηνο του έτους (-0,3% του ΑΕΠ) συντείνουν στο κακό σενάριο για τη Fed, όπως το έχει περιγράψει ο ίδιος ο διοικητής της. Ο Τζερόμ Πάουελ είχε πει ότι η κεντρική τράπεζα κινδυνεύει να βρεθεί στην εξαιρετικά δύσκολη θέση όπου θα έρθουν σε σύγκρουση οι δύο εντολές με βάση το καταστατικό της, δηλαδή να διατηρεί σταθερό τον πληθωρισμό και υψηλή την απασχόληση. Ο λόγος είναι ότι οι δασμοί Τραμπ ασκούν ανοδικές πιέσεις στις τιμές και καθοδικές πιέσεις στην ανάπτυξη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις επιλογές που θα πρέπει να ακολουθηθεί η κεντρική τράπεζα στον ορισμό των επιτοκίων πολιτικής.

Τα δεδομένα που διαμορφώνονται γύρω από την εμπορική πολιτική Τραμπ συνεχίζουν να επιδρούν όχι με τον καλύτερο τρόπο στις αγορές κεφαλαίων, οι οποίες αντέδρασαν εκ νέου με νευρικότητα, αυτήν τη φορά στο άκουσμα της τριμηνιαίας συρρίκνωσης στο αμερικανικό ΑΕΠ. Μάλιστα, σύμφωνα με τους NYT, υπό την προεδρία Τραμπ οι μετοχές έχουν το χειρότερο ξεκίνημα συγκριτικά με οποιαδήποτε άλλη προεδρική θητεία από το 1974, όταν ο Φορντ είχε παραλάβει τον Λευκό Οίκο μετά τον Νίξον μετά το σκάνδαλο Γουότεργκέιτ: πάνω από 6,5 τρις. δολάρια έχουν χαθεί από την αξία των εισπλεγμένων εταιρειών.

Παρ' όλα αυτά, με μία ανάρτηση στο Truth Social η οποία δεν μπορεί παρά να προκαλεί αίσθηση, ο πρόεδρος Τραμπ δήλωσε ότι η αστάθεια της χρηματιστηριακής αγοράς δεν έχει καμία σχέση με τις πολιτικές του: «Αυτή είναι η χρηματιστηριακή αγορά του Μπάιντεν, όχι του Τραμπ. Δεν ανέλαβα εγώ καθήκοντα μέχρι τις 20 Ιανουαρίου. Οι δασμοί σύντομα θα αρχίσουν να ισχύουν και οι εταιρείες αρχίζουν να μετακινούνται στις ΗΠΑ σε αριθμούς ρεκόρ. Η χώρα μας θα ανθίσει, αλλά πρέπει να απαλλαγούμε από την "υ-

περβολή" του Μπάιντεν. Αυτό θα πάρει λίγο χρόνο, δεν έχει καμία σχέση με τους δασμούς, μόνο που μας άφησε με κακούς αριθμούς, αλλά όταν ξεκινήσει η άνθηση, δεν θα μοιάζει με καμία άλλη. Κάντε υπομονή!!!». Η ιδιάζουσα αυτή τοποθέτηση ήρθε ως σκόλιο μετά τα αρνητικά στοιχεία για το αμερικανικό ΑΕΠ, το οποίο βρισκόταν σαφώς σε θετική τροχιά μέχρι την αρχή του έτους – η Fed της Ατλάντας προέβλεπε ανάπτυξη 2%-3% του ΑΕΠ. Και, σε αντίθεση με τον Αμερικανό πρόεδρο, ο εμπορικός του σύμβουλος Πίτερ Ναβάρο αναγνώρισε ευθέως ότι οι δασμοί, ενισχύοντας τις εισαγωγές, προφανώς συνέβαλαν στη συρρίκνωση του πρώτου τριμήνου.

Σύμφωνα με το Market Watch, ο βιομηχανικός δείκτης του Dow Jones σημείωσε άνοδο άνω των 12.000 μονάδων κατά τη διάρκεια της θητείας Μπάιντεν. Μέχρι στιγμής, υπό τον Τραμπ, ο δείκτης αναφοράς των αμερικανικών εταιρειών blue-chip έχει υποχωρήσει κατά 3.000 μονάδες. Ο S&P 500, επί Μπάιντεν, κατέγραφε απόδοση 28%, 26% και 25%, πλην μιας κακής χρονιάς όταν έχασε 18%. Στο σύντομο διάστημα της δεύτερης θητείας Τραμπ ο S&P 500 έχει ήδη υποχωρήσει κατά περίπου 7%. Οι κύριοι δείκτες μεσαίων και μικρών αμερικανικών μετοχών – ο S&P MidCap 400 και ο Russell 2000 – έχουν χάσει περίπου 11% και 13% αντίστοιχα. Θα πρέπει αντιθέτως να σημειωθεί ότι, από την ημέρα της ορκωμοσίας Τραμπ, οι διεθνείς μετοχές όπως υπολογίζονται με τον τυπικό δείκτη EAFE των χρηματιστηρίων της Ευρώπης, της Αυστραλίας και της Απω Ανατολής έχουν σημειώσει κέρδη περίπου 10%, γεγονός που βρίσκεται σε αντίθεση με το αρνητικό περιβάλλον στις ΗΠΑ. «Μακάρι να μπορούσα να πω ότι τα πράγματα δεν θα χειροτερεύσουν ή ότι έχουμε ήδη περάσει τα χειρότερα. Δυστυχώς όμως η Ιστορία μας δείχνει ότι τα πράγματα μπορούν να χειροτερεύσουν προτού βελτιωθούν. Ωστόσο, και αυτό είναι εξίσου σημαντικό, η Ιστορία μας δείχνει επίσης ότι τα πράγματα κάποια στιγμή θα βελτιωθούν», έλεγε σε ενημερωτικό σημείωμα ο παγκόσμιος επικεφαλής Επενδυτικών Στρατηγικής της Saxo, τονίζοντας ότι «η αβεβαιότητα είναι οι απειλές δολοφόνος της οικονομικής ανάπτυξης – κάνει τις επιχειρήσεις να σταματούν, τους καταναλωτές να υποχωρούν και τις αγορές να τρέμουν».

Ενδεικτικό του κλίματος που επικρατεί στην αμερικανική οικονομία είναι το γεγονός ότι κορυφαίος σύμβουλος του προέδρου Τραμπ, ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Ε-

Υπό την προεδρία Τραμπ οι μετοχές έχουν το χειρότερο ξεκίνημα συγκριτικά με οποιαδήποτε άλλη προεδρική θητεία από το 1974, όταν ο Φορντ είχε παραλάβει τον Λευκό Οίκο από τον Νίξον μετά το σκάνδαλο Γουότεργκέιτ. Ο βιομηχανικός δείκτης του Dow Jones σημείωσε άνοδο άνω των 12.000 μονάδων κατά τη διάρκεια της θητείας Μπάιντεν. Μέχρι στιγμής, υπό τον Τραμπ, ο δείκτης αναφοράς των αμερικανικών εταιρειών blue chips έχει υποχωρήσει κατά 3.000 μονάδες.

Ο CEO της JPMorgan Τζέιμι Ντάιμον ανέφερε σε επενδυτές ότι το καλύτερο σενάριο για τις ΗΠΑ είναι πλέον μια ήπια ύφεση.

μπεριγογνόμενων - CEA των ΗΠΑ Στιβ Μίράν, είχε συνάντηση με μεγάλους διαχειριστές κεφαλαίων εν μέσω της αναταραχής που προκαλεί η άκρατη πολιτική των δασμών. Σύμφωνα με τους FT, όμως φαίνεται πως δεν κατάφερε να τους καθουακάσει: «Συμμετέχοντες θεώρησαν τη συνάντηση αντιπροαγωγική, με δύο άτομα να περιγράφουν τα σκόλια του Μίράν σχετικά με τους δασμούς και τις αγορές ως ασυνάρτητα ή ελλιπείς: "Ίδιος όταν άσχετη ερωτήσε, τότε ήταν που κότερευσαν"». Στο μεταξύ, ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ Σκοτ Μπέσεντ ρωτήθηκε από Αμερικανό δημοσιογράφο αν απνσυχεί για το ενδεχόμενο να προκύψουν άδεια ράφια στις ΗΠΑ λόγω των πιθανών επερχόμενων ελ-λειψών σε αγαθά και προϊόντα. «Οχι επί του παρόντος. Εχουμε μερικούς εξαιρετικούς λιανηπόρους. Υποθέτω ότι έχουν κάνει προπαραγέλιες», ανέφερε χαρακτηριστικά, σε μια δήλωση η οποία μόνο ως καθουααστική δεν ερμηνεύεται από τους οικονομικούς παρατηρητές.

Μέσα σε αυτό το σκηνικό, η πλειονότητα των οικονομολόγων που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Reuters διαβλέπει υψηλό κίνδυνο η παγκόσμια οικονομία να βυθιστεί σε ύφεση φέτος, λόγω της βλάβης στο επιχειρηματικό κλίμα από τους δασμούς Τραμπ. Μόλις πριν από τρεις μήνες, η ίδια ομάδα οικονομολόγων –καλύπτουν σχεδόν 50 οικονομίες– ανέμενε ισχυρή και σταθερή ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Μεσολάβησαν όμως οι ανακοινώσεις Τραμπ στις αρχές Απριλίου,

οι οποίες αύξησαν τον μέσο συντελεστή των αμερικανικών δασμών στο υψηλότερο επίπεδο εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα.

Σε προειδοποιήσεις για τον κίνδυνο ύφεσης στις ΗΠΑ προέβη και το ΔΝΤ, υποβαθμίζοντας την πρόβλεψη για τον ρυθμό ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας. Στην τελευταία του έκθεση για τις παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές, το Ταμείο αναθεώρησε την εκτίμηση για το 2025 στο 1,8% από 2,7%, προειδοποιώντας ότι οι δασμολογικές πολιτικές Τραμπ θέτουν την παγκόσμια οικονομία σε τροχιά επιβράδυνσης. Σημειώτεον, σύμφωνα με τη WSJ, ο CEO της JP Morgan Τζέιμι Ντάιμον ανέφερε σε επενδυτές ότι το καλύτερο σενάριο για τις ΗΠΑ είναι πλέον μια ήπια ύφεση.

Στο κάδρο υπάρχει μάλιστα και η ερμηνεία –συνεργάτες του Αμερικανού προέδρου την έχουν υπαινιχθεί– ότι είναι σε εξέλιξη μια συνειδητή «δημιουργική καταστροφή», υπό την έννοια ότι για να δημιουργηθεί ένα νέο οικονομικό σύστημα όπως ο Ντόναλντ Τραμπ το έχει στο μυαλό του θα πρέπει προηγουμένως να γκρεμιστεί το υφιστάμενο.

Η διαδρομή της ύφεσης

Η οικονομική θεωρία υπαγορεύει πως όταν οι επιχειρήσεις δεν θα μπορούν να προμηθευτούν σε καλές τιμές τα ενδιάμεσα αγαθά που θα χρειάζονται για να παράγουν προϊόντα, θα ακολουθήσουν μείωση της παραγωγικότητας, αύξηση των τιμών και κάμψη της κατανάλωσης. Η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης με τη σειρά της θα προκαλέσει ανησυχία και διασταυρώσεις τόσο στους καταναλωτές όσο και στους επενδυτές, δημιουργώντας συνθήκες τελικά πρόσφορες για απολύσεις και περαιτέρω μείωση της ζήτησης. Θα σηματοδοτήσει έτσι έναν φαύλο κύκλο για την οικονομία, όπου οι επιχειρήσεις θα σταματήσουν να επεκτείνονται και να αγοράζουν εξοπλισμό εν μέσω της μειωμένης οικονομικής δραστηριότητας. Αναπόφευκτη εξέλιξη, μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον, θα είναι η μείωση του εισοδήματος για τους εργαζόμενους.

«Μέσα στους επόμενους λίγους μήνες θα διαπιστώσουμε εάν η οικονομία έχει πέσει ήδη από τον γκρεμό και απλώς δεν το βλέπουμε στα ακριβή δεδομένα», σχολιάζουν παράγοντες της

Η αστοχία των δασμών

Οι δασμοί επιβάλλονται για να προστατευθούν οι τομείς παραγωγής αγαθών, όμως λίγοι Αμερικανοί εργάζονται σ' αυτούς τους τομείς: περίπου 8% στη μεταποίηση και περίπου 2% στη γεωργία. Οι περισσότεροι Αμερικανοί έχουν θέσεις εργασίας στον τομέα των υπηρεσιών, όπου δεν μπορούν να επιβληθούν δασμοί. Οι δασμοί επιβάλλονται καθώς τα αγαθά περνούν από τον τελωνειακό έλεγχο. Αλλά οι υπηρεσίες δεν περνούν από τον τελωνειακό έλεγχο, επομένως δεν μπορούν να επιβαρυνθούν με δασμούς.

αμερικανικής αγοράς, τονίζοντας πάντως ότι η ύφεση μπορεί και να αποφευχθεί «εάν οι μετριοπαθείς δυνάμεις στο εσωτερικό της κυβέρνησης Τραμπ ενισχύσουν την επιρροή τους».

Ενας ορισμός της ύφεσης θεωρούνται ατύπως τα δύο συνεχόμενα τρίμηνα με αρνητικό πρόσημο του ΑΕΠ. Το Εθνικό Γραφείο Οικονομικής Έρευνας –NBER των ΗΠΑ ορίζει την ύφεση ως «σημαντική μείωση της οικονομικής δραστηριότητας που εκτείνεται σε ολόκληρη την οικονομία και διαρκεί περισσότερο από μερικούς μήνες», αναφέροντας μια σειρά παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη εκτός από το ΑΕΠ – αγορά εργασίας, εισόδημα, κατανάλωση, βιομηχανική παραγωγή, πωλήσεις στη χονδρικοπορική.

Στον βαθμό που θα επιβεβαιωθούν οι δυσοιωνες εκτιμήσεις γύρω από την οικονομία των ΗΠΑ, ακόμη μεγαλύτερη διάσταση θα αποκτήσουν αναλύσεις που φωτίζουν την αστοχία της εμπορικής πολιτικής Τραμπ. «Οι δασμοί επιβάλλονται για να προστατευθούν οι τομείς παραγωγής αγαθών, όμως λίγοι Αμερικανοί εργάζονται σε αυτούς τους τομείς: περίπου 8% στη μεταποίηση και περίπου 2% στη γεωργία. Οι περισσότεροι Αμερικανοί έχουν θέσεις εργασίας στον τομέα των υπηρεσιών, όπου δεν μπορούν να επιβληθούν δασμοί. Οι δασμοί επιβάλλονται καθώς τα αγαθά περνούν από τον τελωνειακό έλεγχο. Αλλά οι υπηρεσίες δεν περνούν από τον τελωνειακό έλεγχο, επομένως δεν μπορούν να επιβαρυνθούν με δασμούς», έγραφε στο VoxEU ο καθηγητής Διεθνών Οικονομικών του IMD Business School, Ρίτσαρντ Μπάλντγουιν, ο οποίος εκφράζει μάλιστα την άποψη ότι η αποχή των ΗΠΑ δεν θα σημαίνει απαραίτητα το τέλος του παγκόσμιου εμπορικού συστήματος όπως το γνωρίζουμε: «Οι ΗΠΑ συνεχίζουν μεν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο παγκόσμιο εμπόριο, όμως με την πάροδο του χρόνου το σχετικό τους μερίδιο έχει μειωθεί, λόγω της αυξανόμενης σημασίας άλλων οικονομιών και της εξελισσόμενης δυναμικής του παγκόσμιου εμπορίου. Οι ΗΠΑ αντιπροσωπεύουν σήμερα λιγότερο από το 15% του παγκόσμιου εμπορίου, επομένως, εφόσον οι άλλες χώρες δεν ακολουθήσουν το παράδειγμα των ΗΠΑ μεταξύ τους, το εμπόριο συνολικά θα μπορεί να τα πάει καλά και χωρίς αυτές».

Σύννεφα πάνω από τη φρουριστική πόλη Νιομ

Υποτίθεται ότι θα ήταν ένα λαμπερό πάρτι για τη νέα εποχή της Σαουδικής Αραβίας. Ο Γουίλ Σμιθ, ο Τομ Μπρέντιντ και άλλες διασημότητες συγκεντρώθηκαν σε ένα αμμάδες νησί στην Ερυθρά Θάλασσα γεμάτο πολυτελή ξενοδοχεία, ενώ σουπερ γιοτ έπλεαν κοντά και η Αλίσια Κις τραγουδούσε για στελέχη επιχειρήσεων από τη Δύση. Η εκδήλωση του Οκτωβρίου έγινε για τα εγκαίνια του πρώτου τμήματος του Νιομ, μιας νέας μετρόπολης με τεχνολογία αιχμής και ψυχεδελική αρχιτεκτονική, ακρογωνιαίό λήθο του σχεδίου της χώρας να απαγκιστρώσει την οικονομία της από το πετρέλαιο. Η αλήθεια είναι λιγότερο λαμπερή. Το έργο

είχε ήδη καθυστερήσει πάνω από τρία χρόνια και έχει κοστίσει σχεδόν 4 δις. δολάρια πάνω από τον αρχικό προϋπολογισμό. Τα ξενοδοχεία ήταν ημιτελή, οι ισχυροί άνεμοι διέκοψαν τα πορθηεία και μεγάλο μέρος της τοποθεσίας ήταν ακόμη υπό κατασκευήν. Ο πρίγκιπας διάδοχος της Σαουδικής Αραβίας Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν, γκεφάλος του Νιομ, έλαμψε διά της απουσίας του από το πάρτι. Πολλοί θεώρησαν την απουσία του ως ένδειξη αποδοκιμασίας, ενώ εβδομάδες αργότερα και ο Ναβμί αλ Νασρ, το επί έξι χρόνια αφεντικό του Νιομ, εγκατέλειψε επίσης το έργο. Αφού ξόδεψε περισσότερα από 50 δις. δολάρια,

Καθυστερήσεις, αυξανόμενες εκτιμήσεις κόστους και 4 μήνες από τα πρώτα εγκαίνια, τα ξενοδοχεία δεν έχουν ανοίξει ακόμη.

το Ριάντ συγκροήστηκε με την πραγματικότητα. Το κόστος είναι δυσθεώρητο, οι καθυστερήσεις πανταχού παρούσες και μια απόφαση πέρσει για μείωση της πρώτης φάσης του Νιον απειλεί να στερήσει την πόλη της ερήμου από τους

κατοίκους που χρειάζεται προκειμένου να γίνει σύγχρονος επιχειρηματικός κόμβος. Πίσω από τα προβλήματα ένας «χορός αμοιβαίας αυταπάτης», στον οποίο ο διάδοχος πιέζει και τα στελέχη τον προστήτευαν από το πλήρες φάσμα των προκλήσεων και του κόστους, σύμφωνα με έναν εσωτερικό έλεγχο άνω των 100 σελίδων που παρουσιάστηκε στα μέλη του δ.σ. του Νιομ και εξετάστηκε από τη Wall Street Journal. Η έκθεση διαπίστωσε ότι τα στελέχη, κατά καιρούς με τη βοήθεια των μακροχρόνιων συμβούλων του έργου, McKinsey & Co., παρουσίαζαν ρόδινο το επιχειρηματικό σχέδιο για να δικαιολογήσουν τις αυξανόμενες

εκτιμήσεις κόστους. Ο έλεγχος εντόπισε «στοιχεία σκόπημης χειραγώγησης» των οικονομικών από «μέλη της διοίκησης». Όσοι εξέφραζαν αμφιβολίες φημώνονταν, οι Σαουδάραβες αξιωματούχοι μιλούσαν για μια επένδυση γενιάς που θα αποφέρει καρπούς στις επόμενες δεκαετίες και ο Μπιν Σαλμάν συνέκρινε το έργο με τις πυραμίδες της Αιγύπτου, που θα σηματοδοτήσει μια «πολιτιστική επανάσταση». Στο νησί Sindalah, πρώτο προορισμό πολυτελών νησιών και γιοτ της Νιομ στην Ερυθρά Θάλασσα, τέσσερις μήνες μετά το πάρτι, το γήπεδο του γκολφ και τα ξενοδοχεία δεν έχουν ανοίξει ακόμη για το κοινό...

Το έργο έχει κοστίσει μέχρι τώρα σχεδόν 4 δις. δολάρια πάνω από τον αρχικό προϋπολογισμό.

ALPHA BANK

Alpha Bank
Platinum Mastercard

www.alphabank.com.cy

credit

classia

Η Platinum εμπειρία που σας αξίζει!

- Ταξιδιωτική Ασφάλεια
- Priority Pass
- Mastercard Airport Security Fast Track
- Mastercard Flight Delay Pass

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Επιβράδυνση στις χώρες της περιφέρειας «βλέπει» η Bank of America

To story της υπεραπόδοσης των οικονομιών της περιφέρειας της Ευρωζώνης αρχίζει και αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις, κυρίως λόγω των επιπτώσεων της εμπορικής πολιτικής των ΗΠΑ αλλά όχι μόνον, επισημαίνει η Bank of America, ενώ προχωράει σε υποβάθμιση των εκτιμήσεών της για την ανάπτυξη της περιοχής, προβλέποντας πως το ελληνικό ΑΕΠ θα αυξηθεί μόνο κατά 1,7% φέτος, σημαντικά χαμηλότερα από το 2,3% που αναμένουν κυβέρνηση και Τράπεζα της Ελλάδος. Ειδικότερα, όπως αναφέρει, από το σοκ της πανδημίας, οι χώρες της περιφέρειας έχουν ως «κοινό» την υπεραπόδοση των οικονομιών τους, ωστόσο διαφέρουν σημαντικά ως προς τη σύνθεση της ανάπτυξης. Αυτό θέτει διαφορετικές προκλήσεις για κάθε χώρα. Για παράδειγμα, αναφέρει, το ΑΕΠ της Ισπανίας στηρίζεται στη δημόσια κατανάλωση, η Ιταλία ανακαμπτεί λόγω του κλάδου των κατασκευών, ενώ η ανάπτυξη στην Ελλάδα και την Πορτογαλία οφείλεται κυρίως στην ιδιωτική ζήτηση.

Οι κίνδυνοι από τους δασμούς των ΗΠΑ και της σύσφιγξης των συνθηκών χρηματοδότησης που παρατηρείται ήδη, προστίθενται σε αυτές τις προκλήσεις, επισημαίνει η αμερικανική τράπεζα. «Ο πιο σημαντικός κίνδυνος για την

περιφέρεια βραχυπρόθεσμα είναι ο εμπορικός πόλεμος», τονίζει. Επίσης, το κανάλι τουρισμού έχει σημασία, και οι προοπτικές για την ασθενέστερη παγκόσμια ζήτηση που σχετίζονται με τους δασμούς θέτουν κινδύνους για την προσεχή τουριστική περίοδο. Αυτοί φαίνονται ιδιαίτερα έντοννοι για τις χώρες της Ιβηρικής και την Ελλάδα, σημειώνει η BoFA.

Η αμερικανική τράπεζα υποβαθμίζει έτσι τις προβλέψεις της για την ανάπτυξη στην περιφέρεια το 2025-2026, κατά 40 έως και 70 μονάδες βάσης συνολικά, ώστε να αντικατοπτρίζουν τον αρνητικό αντίκτυπο της αβεβαιότητας στην εμπορική πολιτική και μιας πιο επιθετικής δασμολογικής στάσης. Αναμένει ανάπτυξη 0,4% και 0,7% για την Ιταλία το 2025 και 2026, 2,4% και 1,5% για την Ισπανία, 2,2% και 1,6% για την Πορτογαλία και 3,5% και 1,9% για την Ιρλανδία. Για την Ελλάδα προβλέπει πλέον ανάπτυξη 1,7% και τα δύο έτη (από 1,9% πριν). Όπως σημειώνει, οι παράγοντες που έχουν στηρίξει την υπεραπόδοση της ελληνικής οικονομίας είναι: 1) η επιτάχυνση των επενδύσεων, 2) η πιο μικρή μετακίνηση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και 3) η δέσμευση για συνεχή δημοσιονομική σύνεση και μεταρρυθμίσεις.

Υποχώρησε στο 2,7% τον Απρίλιο ο δείκτης τιμών καταναλωτή

Σε 2,7%, από 3,1% τον Μάρτιο, εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε στην Ελλάδα ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή, σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η Eurostat. Με βάση τα παραπάνω, η Ελλάδα είχε τον Απρίλιο τον ένατο υψηλότερο πληθωρισμό μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωζώνης. Πρόκειται δε για το χαμηλότερο επίπεδο μετά το 2,5% που καταγράφηκε τον Ιούνιο του 2024. Πάντως, η μηνιαία μεταβολή, δηλαδή η διαμόρφωση του δείκτη τιμών καταναλωτή τον Απρίλιο σε σύγκριση με τον Μάρτιο, ήταν αυ-

ναντιμνηί τους προηγούμενους τρεις μήνες. Σε επίπεδο Ευρωζώνης, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με τον Μάρτιο, στο 2,2%. Οι υπηρεσίες παρέμειναν η κατηγόρια με την υψηλότερη αύξηση τιμών (3,9% τον Απρίλιο έναντι 3,5% τον Μάρτιο), ακολουθούμενες από τα τρόφιμα (3% τον Απρίλιο έναντι 2,9% τον Μάρτιο), τα μη ενεργειακά βιομηχανικά προϊόντα (0,6% τον Απρίλιο, όσο και τον Μάρτιο) και την ενέργεια (μείωση 3,5% τον Απρίλιο έναντι μείωσης 1% τον Μάρτιο). Στην Ελλάδα, οι τιμές των υπηρεσιών σε ετήσια βάση ενισχύθηκαν με ταχύτερο ρυθμό από ό,τι στην Ευρωζώνη, καθώς αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 5,2%, που αποτελεί την πέμπτη μεγαλύτερη αύξηση μεταξύ των μελών της Ευρωζώνης. Οι τιμές των τροφίμων αυξήθηκαν κατά 2%, ενώ οι τιμές των μη ενεργειακών βιομηχανικών προϊόντων κατά 0,3%. Ο ενεργειακός πληθωρισμός ήταν σημαντικά αρνητικός στην Ελλάδα τον Απρίλιο, καθώς διαμορφώθηκε σε 4,7%.

Αντισυχία, πάντως, προκαλούν οι ανακοινώσεις που έγιναν χθες από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO), καθώς ο δείκτης τιμών τροφίμων αυξήθηκε τον Απρίλιο κατά 1% σε σύγκριση με τον Μάρτιο και κατά 7,6% σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2024. Αιτία είναι οι αυξήσεις στις τιμές των δημητριακών, των κρεάτων και των γαλακτοκομικών, ενώ αντιθέτως καταγράφηκε μείωση τιμών στα φυτικά έλαια και στη ζάχαρη, με την τελευταία να αποδίδεται στον φόβο για παγκόσμια οικονομική ύφεση.

Πρωτιά στην απασχόληση το Σαββατοκύριακο

Ενας στους τρεις εργαζομένους στην Ελλάδα δουλεύει επτά ημέρες την εβδομάδα

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

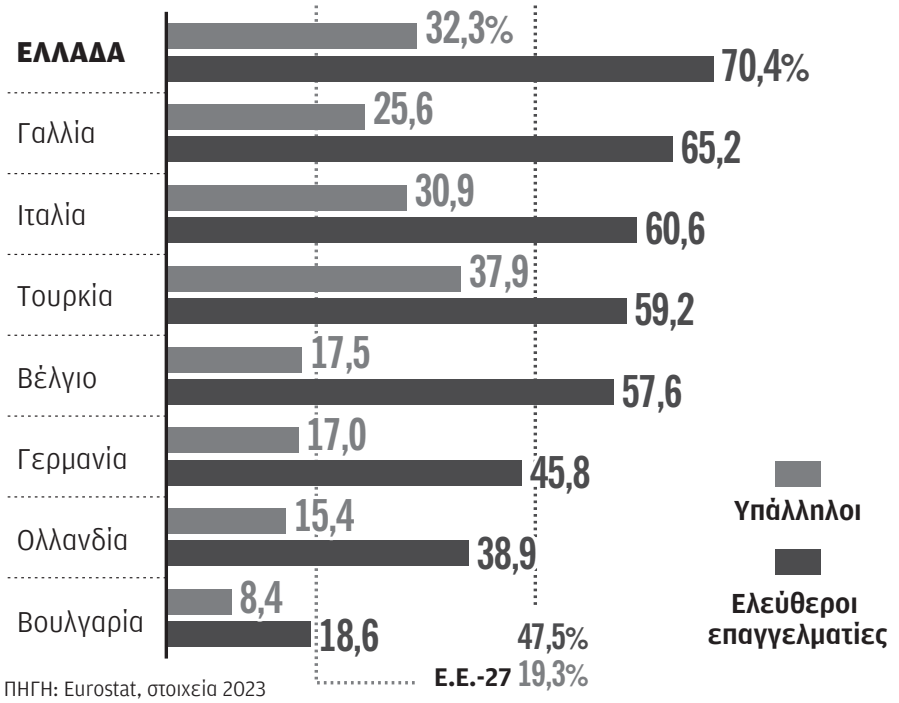
Πρωταθλήτες και στην απασχόληση το Σαββατοκύριακο αναδεικνύονται οι Έλληνες στην Ευρώπη, με τα στοιχεία της Eurostat να δείχνουν πως ένας στους τρεις εργαζομένους στη χώρα μας (32,3%) εργάζεται επτά ημέρες την εβδομάδα, είτε γιατί το απαιτεί το επάγγελμά του είτε γιατί είναι απαραίτητο για να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του. Άλλωστε, η δομή της απασχόλησης στην Ελλάδα και συγκεκριμένα το υψηλό ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων, η οικονομική εξάρτηση της χώρας από τον τουρισμό και κατά συνέπεια η εργασία στους κλάδους του επισιτισμού και τουρισμού σε βάρδιες, Σαββατοκύριακα και αργίες, αλλά και η κατά κύριο λόγο άτυπη, ευέλικτη απασχόληση χωρίς σταθερά ωράρια και συμβάσεις εξηγεί εν μέρει αυτό το εύρημα.

Το 46,7% των αυτοαπασχολούμενων δηλώνει ότι εργάζεται Σάββατο ή και Κυριακή.

Στην πράξη, βέβαια, η πολύωρη και χωρίς έλεγχο εργασία, εκτός από την καταστρατήγηση της νομοθεσίας, έχει ως αποτέλεσμα την εργασιακή εξουθένωση των Ελλήνων, χωρίς μάλιστα να υπάρχει και κάποια οικονομική ανταπόδοση, καθώς οι αποδοχές στη χώρα μας παραμένουν χαμηλές, με τον μέσο μισθό να ανέρχεται στα 1.342 ευρώ μεκτά.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τα επίσημα

Εργασία τα Σαββατοκύριακα

στοιχεία της Eurostat (για το 2023), η χώρα μας βρίσκεται στην πρώτη θέση μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. ως προς την απασχόληση τα Σαββατοκύριακα και σχεδόν 10 μονάδες υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (22,4%) ως προς την εργασία το Σάββατο και την Κυριακή.

Κάτω από την Ελλάδα, με εξίσου υψηλά ποσοστά, βρίσκονται η Ιταλία (30,9%)

και η Κύπρος (26,4%). Στον αντίποδα, τα χαμηλότερα ποσοστά στην απασχόληση κατά το Σαββατοκύριακο παρουσιάζουν η Λιθουανία (3%), η Πολωνία (4,5%) και η Ουγγαρία (6,6%). Στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τη Eurostat, η εργασία τα Σαββατοκύριακα εμφανίζεται συχνότερα στα επαγγέλματα που σχετίζονται με τη γεωργία, τη δασοκομία και την αλιεία (49,5%). Ε-

Απόσυρση πλαφόν στα καύσιμα ζητεί η αγορά

Το μέτρο του πλαφόν στερεί από τις νόμιμες επιχειρήσεις τη δυνατότητα επιβίωσης, λέει η Ομοσπονδία Βενζινοπωλών Ελλάδας (ΟΒΕ).

Η παράταση του πλαφόν «δίνει τη χαριστική βολή» στις νόμιμες επιχειρήσεις, τονίζουν πρατηριούχοι και εταιρείες καυσίμων.

μοσαν την ίδια περίοδο κι άλλες χώρες αλλά το έχουν αποσύρει, στην Ελλάδα παραμένει σε ισχύ μέσω διαδοχικών παρατάσεων. Η τελευταία παράταση που ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα το υπουργείο Ανάπτυξης σόκαρε την αγορά, η οποία πιέζεται, πέρα από τα αυξημένα κόστη λειτουργίας, και από τον αθέμιτο ανταγωνισμό των παραβατικών πρατηρίων. Η πρώτη αντίδραση ήρθε από τις εταιρείες εμπορίας μέσω του συνδέσμου τους (ΣΕΕΠΕ). Η απόφαση της κυβέρνησης να παρατείνει το πλαφόν

«δίνει τη χαριστική βολή» στις νόμιμες επιχειρήσεις, που τις αναγκάζει είτε να βάλουν λουκέτο είτε να παραχωρήσουν τα πρατήριά τους στα δίκτυα των παραβατικών, αναφέρει ο ΣΕΕΠΕ στη σχετική ανακοίνωσή του. Θυμίζει επίσης ότι έχει εδώ και καιρό κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου στην κυβέρνηση, αποδεικνύοντας τεκμηριωμένα και εμπειριστωμένα πως «το πλαφόν λειτουργεί σαν οξυγόνο για την παραβατικότητα, δίχως το πραγματικό όφελος για τον καταναλωτή».

Ακολούθησαν, στο ίδιο μήκος κύματος,

οι αντιδράσεις από τον κλάδο των πρατηρίων. «Η παρούσα απόφαση της κυβέρνησης καταδικάζει τις νόμιμες επιχειρήσεις του κλάδου των βενζινοπωλών σε κλείσιμο ή σε παραχώρηση αυτών στα δίκτυα των παραβατικών». Το μέτρο του πλαφόν στερεί από τις νόμιμες επιχειρήσεις τη δυνατότητα επιβίωσης, ενώ αντίθετα ενισχύει την παραβατικότητα, αφού τα έσοδα σε αυτή τη μερίδα των παραβατικών πρατηρίων προκύπτουν από άλλες πηγές και όχι από το νόμιμο περιθώριο κέρδους», αναφέρει η Ομο-

σπονδία Βενζινοπωλών Ελλάδας (ΟΒΕ). Σήμερα, σχεδόν το 20% έως και το 30% του όγκου πωληθέντων καυσίμων στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη, όπως άλλωστε κατ' επανάληψη έχουν τονίσει, πλείται από παραβατικά πρατήρια, κλέβοντας τον καταναλωτή στην αντλία, πράγμα που επιβεβαιώθηκε άλλωστε σε πολλές περιπτώσεις από πρόσφατους ελέγχους των αρμόδιων υπηρεσιών, σημειώνει η ΟΒΕ.

«Ο στραγγαλισμός της ούτως ή άλλως μικρής κερδοφορίας των νόμιμων πρατηρίων είναι μία από τις αιτίες που αυξήθηκε η παραβατικότητα στη διακίνηση καυσίμων, δεδομένου ότι προ του φάσματος της χρεοκοπίας κάποιοι πρατηριούχοι είτε πούλησαν τα μαγαζιά τους σε αγνώστους είτε στράφηκαν σε άλλες, μη νόμιμες ενέργειες», αναφέρει η Ένωση Βενζινοπωλών Θεσσαλονίκης. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πρατηριούχων Εμπόρων Καυσίμων (ΠΟΠΕΚ) καλεί την κυβέρνηση να αιτιολογήσει, ώστε να ενημερωθεί επιτέλους ο καταναλωτής με συγκεκριμένα νούμερα και στοιχεία, πότε υπήρξαν φαινόμενα κερδοσκοπίας στη λιανική αγορά καυσίμων, όπως επίσης και ποια είναι αυτά. «Η μόνη κερδοσκοπία που υπάρχει είναι η υποτιμητική κερδοσκοπία που απορρέει, σύμφωνα και με τις δημοσιευμένες μελέτες, από την παραβατικότητα», σημειώνει και καταλήγει: «Το ερώτημα είναι: Επιζητούμε φθηνά αλλά παράνομα καύσιμα ή νόμιμα με ένα εύλογο κέρδος που δικαιούται το ελεύθερο εμπόριο;».

Σταθερός ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Απρίλιο

Στα ίδια περίπου επίπεδα με τον Μάρτιο διαμορφώθηκε ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον Απρίλιο, στοιχείο στο οποίο αντανακλάται η σταθερότητα της ελληνικής οικονομίας. Βεβαίως, όπως επισημαίνει το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) το οποίο διενεργεί τη σχετική έρευνα, «η εκλογή νέου προέδρου στις ΗΠΑ και η διακήρυξη νέων μέτρων οικονομικής πολιτικής μπορεί να προκαλέσουν αναταράξεις που θα επηρεάσουν σοβαρά και ποικιλοτρόπως και τη δική μας οικονομία». Αυτές, ωστόσο, όπως προσθέτει το ΙΟΒΕ, δεν έχουν προσδιοριστεί ακριβώς, ούτε έχουν μεταβάλει βασικούς πυλώνες γύρω από τους οποίους κινείται μια σχετικά πιο κλειστή και λιγότερο άμεσα εκτεθειμένη στις διεθνείς μεταβολές οικονομία, όπως η ελληνική. Επιπλέον, η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμένεται να επηρεάσει θετικά ευρύτερα το οικονομικό κλίμα στη χώρα.

Σύμφωνα λοιπόν με το ΙΟΒΕ, ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα διαμορφώθηκε τον Απρίλιο στις 107,4 μονάδες, από τις 107,7 μονάδες τον Μάρτιο. Η μικρή αυτή υποχώρηση του δείκτη προέρχεται από τις κατασκευές και την

Η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμένεται να επηρεάσει θετικά ευρύτερα το οικονομικό κλίμα στη χώρα.

καταναλωτική εμπιστοσύνη, καθώς βιομηχανία, υπηρεσίες και λιανικό εμπόριο ενισχύονται ελαφρώς.

Ειδικότερα, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία ενισχύθηκε

ήπια τον Απρίλιο στις 113,1 μονάδες, από 112,4 μονάδες τον Μάρτιο. Στις κατασκευές ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υποχώρησε στις 162,4 μονάδες, από τις 167,8 τον Μάρτιο, απόρροια

της σημαντικής εξασθένησης των προσδοκιών στις ιδιωτικές κατασκευές, με τις προσδοκίες, από την άλλη, στα δημόσια έργα να ενισχύονται. Στις 98,6 μονάδες, από τις 94,9 τον Μάρτιο, διαμορφώθηκε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανεμπόριο, λόγω βεβαίως και του Πάσχα, ενώ βελτίωση κατέγραψε και στις υπηρεσίες, καθώς διαμορφώθηκε στις 115,6 μονάδες, από τις 113 τον Μάρτιο. Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης εξασθένησε ήπια τον Απρίλιο και διαμορφώθηκε στις -46,8 μονάδες, από τις -43,8 μονάδες τον Μάρτιο. Όλοι οι επιμέρους δείκτες για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση στη χώρα αλλά και τα οικονομικά των νοικοκυριών επιδεινώνονται. Η πρόθεση για μείζονες αγορές περιορίζεται, με την αποταμίευση να εξασθενεί επίσης. Υποχώρηση κατέγραψε και ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (δείκτης PMI), καθώς διαμορφώθηκε στις 5,2 μονάδες τον Απρίλιο, από 55 τον Μάρτιο.

Σύμφωνα με την S&P Global που καταρτίζει τον δείκτη, επιβραδύνθηκε η αύξηση της παραγωγής και των νέων παραγγελιών καθώς εξασθένησε η ζήτηση από το εξωτερικό.

Μονοδρόμηση οδού Λεωνίδου στον Στρόβολο

Ο Δήμος Στρόβολου σύμφωνα με τις εξουσίες που του παρέχονται από τους Περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικών Κανονισμούς Στρόβολου και αφού έλαβε την κατά Νόμο συναίνεση του Αρχηγού Αστυνομίας, αποφάσισε την εφαρμογή των πιο κάτω μέτρων τροχαίας:

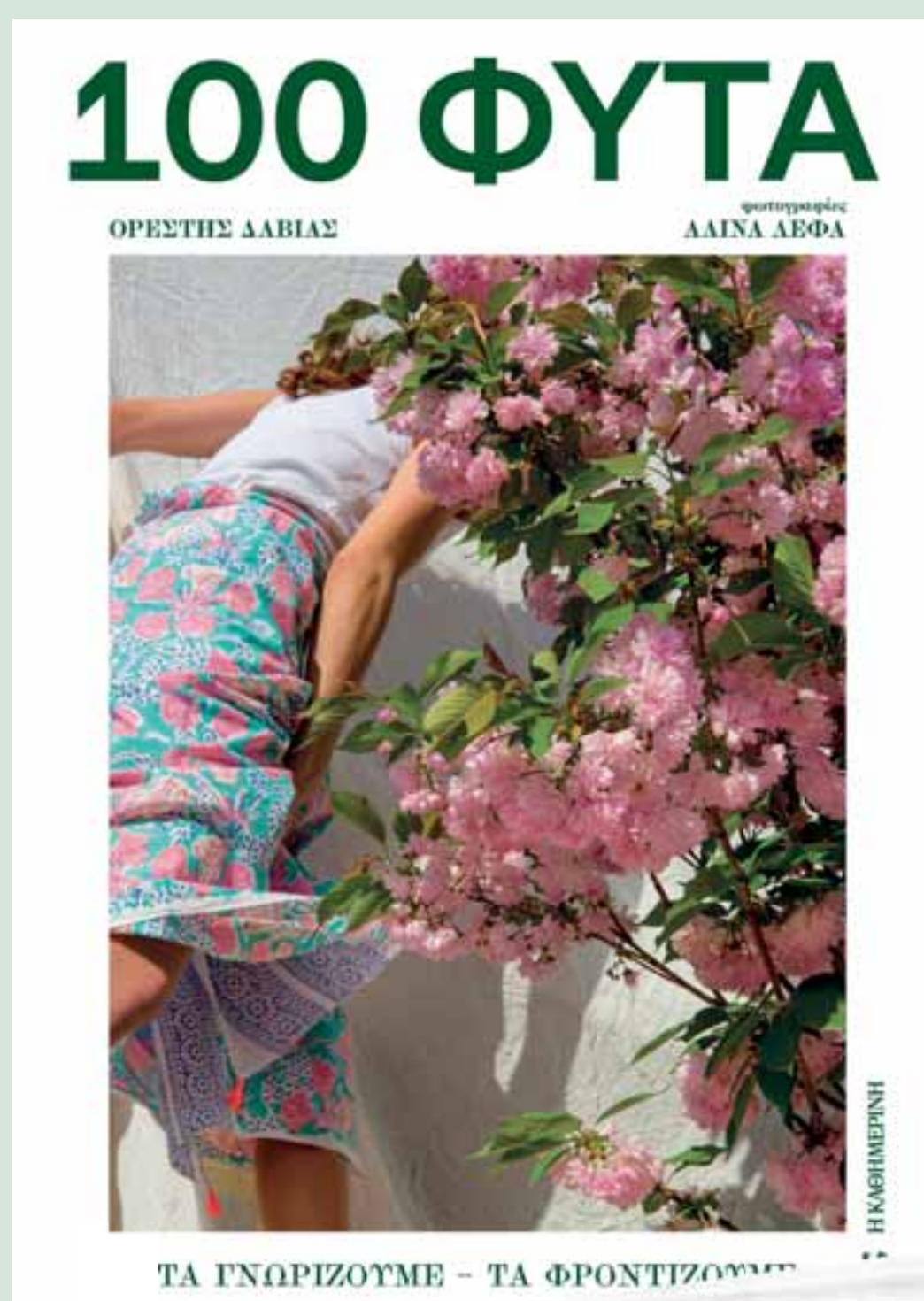
Τη μονοδρόμηση της οδού Λεωνίδου, από τη συμβολή της με τη Λεωφόρο Ακροπόλεως μέχρι τη συμβολή της με την οδό Λυσάνδρου. Η κατεύθυνση της μονοδρόμησης θα είναι από τη συμβολή της Λεωνίδου με την οδό Λυσάνδρου προς τη συμβολή της με τη Λεωφόρο Ακροπόλεως.

Το μέτρο τίθεται σε εφαρμογή από την Πέμπτη 8 Μαΐου 2025.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Είτε έχετε μερικές γλάστρες είτε ολόκληρο κήπο, αυτό το βιβλίο είναι για εσάς!

Μια μοντέρνα και χρήσιμη έκδοση
για κηπουρούς ερασιτέχνες,
παθιασμένους, δημιουργικούς,
στοργικούς, μεθοδικούς, εμμονικούς,
επίμονους και ονειροπόλους!

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΪΟΥ
ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Ενα απρόοπτο συμβάν -τα αίτια του οποίου διερευνούνται- στο πιο ευαίσθητο σημείο του ισπανικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, στον διάδρομο Αραγωνίας -Καταλωνίας, που αποτελεί την πύλη προς την Ευρώπη, οδήγησε στην αποσύνδεση του δικτύου της Ιβηρικής από το ευρωπαϊκό και προκάλεσε μέσα σε πέντε δευτερόλεπτα την πλήρη κατάρρευση του. Στη φωτογραφία, κάτοικος στην πόλη Μουρθία έχει ανάψει κεριά στο σπίτι του μετά το μεγάλο μπλακ άουτ της περασμένης Δευτέρας.

«Φως» στο μπλακ άουτ της Ιβηρικής

Τα αίτια που βύθισαν στο σκοτάδι 60 εκατ. άτομα, πώς επηρεάζεται η Ελλάδα και το μέλλον των ΑΠΕ

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

«Ολοι έχουμε την τάση να θεωρούμε την ηλεκτρική ενέργεια κάτι το αυτονόητο. Κι όμως, πέρα από τα φαινόμενα, μιλάμε για 11,3 εκατ. χλμ. ηλεκτρικών γραμμών και καλωδίων που εγγυώνται τη μεταφορά της προς 266 εκατ. καταναλωτές στην Ε.Ε. Το ερώτημα είναι πόσο έτοιμες είναι αυτές οι κρίσιμες υποδομές για να εξυπηρετήσουν τις ενεργειακές ανάγκες της Ε.Ε. και το πράσινο όραμά της...».

Η απάντηση στο ερώτημα που διατύπωνε μόλις ένα μήνα πριν το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο στην εισαγωγική του αναφορά σχετικά με τα ηλεκτρικά δίκτυα της Ευρώπης, ήρθε από την Ιβηρική με οδυνηρό τρόπο. Ένα απρόοπτο συμβάν –τα αίτια του οποίου διερευνούνται– στο πιο ευαίσθητο σημείο του ισπανικού δικτύου, τον διάδρομο Αραγωνίας -Καταλωνίας, που αποτελεί την πύλη προς την Ευρώπη, οδήγησε σε αποσύνδεση από το δίκτυο της Ιβηρικής από το ευρωπαϊκό και προκάλεσε μέσα σε πέντε δευτερόλεπτα την πλήρη κατάρρευση του, βυθίζοντας στο σκοτάδι περίπου 60 εκατομμύρια ανθρώπους. Τα αίτια του συμβάντος διερευνά, εκτός από τις αρμόδιες αρχές της Ισπανίας, και ειδική ομάδα εμπειρογνομημόνων που συνθέτισε για τον σκοπό αυτό ο ENTSO-E (ο αρμόδιος διαχειριστής για το ευρωπαϊκό ηλεκτρικό σύστημα), ο οποίος δεν είχε κρίψει τους φόβους του για την ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού δικτύου.

Στις 17 Απριλίου, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλία για τον συντονισμό των εθνικών διαχειριστών προς απομάκρυνση του αυξημένου κινδύνου μπλακ άουτ το Πάσχα, εξαιτίας της πλεονάζουσας παραγωγής ΑΠΕ σε όλη την Ευρώπη, ανέφερε μεταξύ άλλων: «Αυτή η περίοδος μας υπενθυμίζει τη σημασία ενός ανθεκτικού ενεργειακού δικτύου, καθώς η Ευρώπη συνεχίζει τη μετάβαση της σε ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζεται περισσότερο στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής αντικατοπτρίζει τις συλλογικές προσπάθειες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς (TSO), των συμμετεχόντων στην αγορά και των περιφερειακών κέντρων συντονισμού. Αυτή η στιγμή μας δίνει την ευκαιρία

να δείξουμε πόσο καλά προετοιμασμένη είναι η Ευρώπη για το μέλλον της ενέργειας». Το μπλακ άουτ της Ιβηρικής έδειξε ότι η Ευρώπη δεν είναι καλά προετοιμασμένη, κάτι που τα τελευταία χρόνια επισμαίνονται με κτηρό τρόπο αρμόδιοι φορείς. Για μήνυμα «αφύπνισης» έκανε λόγο η Eurelectric (η ένωση που εκπροσωπεί τα συμφέροντα της βιομηχανίας ηλεκτρικής ενέργειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο), η οποία ένα χρόνο πριν προειδοποιούσε για την «επείγουσα ανάγκη εκσυγχρονισμού των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να καταστεί εφικτός ο εξηλεκτρισμός των μεταφορών, της θέρμανσης και της βιομηχανίας να ενσωματωθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να αντέξουν στις συχνότερες καιρικές συνθήκες και απειλές στον κυβερνοχώρο». Οι επενδύσεις στο ευρωπαϊκό δίκτυο, σύμφωνα με την Eurelectric θα πρέπει να αυξηθούν από 3 δισ. ευρώ κατά μέσον όρο, σε 67 δισ. ευρώ ετησίως από το 2025 έως το 2050.

Αν και σε κανένα ηλεκτρικό σύστημα δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος ενός μπλακ άουτ, η περίπτωση της Ισπανίας, πρωταθλήτριας στην Ευρώπη σε παραγωγή ΑΠΕ, επανέφερε ερωτήματα που συνδέονται με την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης στο νέο περιβάλλον της αυξημένης διείσδυσης των ΑΠΕ. Όλος ο σχεδιασμός στηρίχθηκε σε εκτιμήσεις για αύξηση της ζήτησης που δεν επαληθεύτηκαν.

Η υγειονομική κρίση του 2020 και στη συνέχεια η ενεργειακή, με το κλείσιμο σειράς ενεργοβόρων βιομηχανιών, έχουν καθλώσει τη ζήτηση, την ίδια στιγμή που η εγκατάσταση νέων σταθμών ΑΠΕ, κυρίως φωτοβολταϊκών που παράγουν μαζικά σε συγκεκριμένες ώρες του 24ώρου, συνεχίζεται με αμείωτο ρυθμό σε όλη την Ευρώπη. Έναν ρυθμό τον οποίο τα δίκτυα δεν μπορούν να παρακολουθήσουν.

Η δύσκολη ισορροπία

Η υπερβάλλουσα προσφορά σε σχέση με τη ζήτηση έχει εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια σε δομικό πρόβλημα της αγοράς και απειλή για τα ηλεκτρικά συστήματα σε περιόδους χαμηλής ζήτησης, με τους διαχειριστές να πετάνε στα σκουπίδια όλο και περισσότερες ποσότητες πρά-

Η υψηλή διείσδυση των ΑΠΕ πρέπει να συνοδεύεται από ενίσχυση των διασυνδέσεων, τονίζουν οι ειδικοί.

Ο λόγος που σήμερα κινδυνεύουμε να μείνουμε από ρεύμα είναι ότι έχουμε πολύ ρεύμα. Το ηλεκτρικό σύστημα είναι σαν μια ζυγαριά.

σινες ενέργειας για να διατηρήσουν την ευστάθεια. Ο λόγος που σήμερα κινδυνεύουμε να μείνουμε από ρεύμα είναι ότι έχουμε πολύ ρεύμα. Ακουγεται παράδοξο, αλλά δεν είναι. Ειδικόι εξηγούν στην «Κ» ότι το ηλεκτρικό σύστημα είναι σαν μια ζυγαριά η οποία για να ισορροπεί θα πρέπει ό,τι βάζεις στην πλευρά της ζήτησης να βάζεις και στην πλευρά της προσφοράς. Αν η ισορροπία αυτή χαθεί, μέσα σε δευτερόλεπτα μπορεί όλο το σύστημα να καταρρεύσει. Η αλλαγή στο σύστημα παραγωγής, όπως εξηγεί στην «Κ» ο Σταύρος Παπαθανασίου, καθηγητής στη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΕΜΠ, «καθιστά την άσκηση της ευστάθειας του συστήματος πολύ πιο δύσκολη και πολύπλοκη για τους διαχειριστές. Αντί για λίγες δεκάδες μονάδες παραγωγής με μεγάλη ισχύ, όπως είχαμε στο παρελθόν, πάμε σε πολλούς μικρούς σταθμούς. Στην Ελλάδα έχουμε 70.000 εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας! Αυτό δυσκολεύει τον έλεγχο και την εποπτεία του συστήματος. Ταυτόχρονα, οι μικρές ΑΠΕ δεν έχουν την ίδια απόκριση με τις συγκεντρωμένες μονάδες».

Θα πρέπει να μπει φρένο στην ανάπτυξη των ΑΠΕ; Οι απόψεις των ειδικών διίστανται.

«Η μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ θέτει ζητήματα στη διαχείριση των δικτύων και θέματα ασφάλειας και ευστάθειας είναι υπαρκτά. Το πρόβλημα της ασφάλειας εκδηλώνεται ως αποτέλεσμα της εκτόπισης μονάδων βάσης από μονάδες ΑΠΕ, που δεν έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά μιας δυναμικής απόκρισης για την προστασία του δικτύου. Το αυξημένο ρίσκο προκύπτει κυρίως από το ότι το ηλεκτρικό σύστημα μετασχηματίζεται τόσο γρήγορα, που οι διαχειριστές δεν προλαβαίνουν να εμπεδώσουν τα νέα χαρακτηριστικά του και να αναπτύξουν τους κατάλληλους μηχανισμούς. Δεν είναι όμως λόγος αυτός να σταματήσουμε τη διείσδυση των ΑΠΕ, το αντίθετο», λέει ο κ. Παπαθανασίου. Μπλακ άουτ συνέβαιναν και θα συμβαίνουν και στο μέλλον. Είχαμε και στη δεκαετία του '90, το 2003 στην Ευρώπη και το 2004 τον Ιούλιο λίγες ημέρες πριν από την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα. Δεν έχουμε κάποια ένδειξη ότι τα τε-

λευταία χρόνια με την αυξημένη διείσδυση των ΑΠΕ έχουν αυξηθεί τα μπλακ άουτ. Δεν υπάρχει τέτοια τεκμηρίωση. Από την άλλη, η ψηφιοποίηση των δικτύων, τα κέντρα ελέγχου ενέργειας, αποτελούν πολύ πιο εξελιγμένα εργαλεία για τους διαχειριστές σε σχέση με κάποιες δεκαετίες πριν, τονίζει ο καθηγητής του ΕΜΠ.

Αυτό που θα βοηθήσει πολύ, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι η αύξηση της διασυνδεσιμότητας των ευρωπαϊκών συστημάτων. Αυτό επιτρέπει στα εθνικά συστήματα να μην είναι νησίδες και να μπορούν σε κρίσιμες καταστάσεις να υποστηρίξονται από γειτονικά συστήματα, εξηγεί. Επισημαίνει ωστόσο τις δυσκολίες ανάπτυξης τέτοιων διασυνδέσεων, παρότι η ανάγκη τους αναγνωρίζεται από όλους. «Η δυσκολία στην ανάπτυξη δεν είναι τόσο στο οικονομικό σκέλος, είναι οι τεράστιοι χρόνοι σχεδιασμού και ωρίμανσης αυτών των έργων, που φτάνουν πολλές φορές δεκαετίες», τονίζει.

Μιλώντας για το ελληνικό σύστημα, ο κ. Παπαθανασίου σημειώνει ότι «όλα αυτά που μας βασανίζουν, οι περιοπές ενέργειας, η είσοδος της αποθήκευσης, οι καθυστερήσεις στην ανάπτυξη και ο κορεσμός των δικτύων είναι απόρροια του γεγονότος ότι η ανάπτυξη των ΑΠΕ καθοδηγήθηκε από οικονομικούς λόγους και από μια επενδυτική πραγματικότητα –θεμιτή– που έτρεξε πολύ πιο γρήγορα από την ικανότητα προσαρμογής μας. Αυτό πρέπει να το διορθώσουμε».

«Αν μας διδάσκει κάτι στην Ελλάδα το μεγάλο μπλακ άουτ της Ιβηρικής είναι ότι η υψηλή διείσδυση ΑΠΕ πρέπει να συνοδεύεται από ενίσχυση των διασυνδέσεων, αυξημένη διαθεσιμότητα ευέλικτων μονάδων και συστημάτων ταχείας απόκρισης στο σύστημα», σχολιάζει ο ομότιμος καθηγητής του ΕΜΠ και πρώην πρόεδρος της ΡΑΑΕΥ, Παντελής Κάπρος.

Κάποιοι άλλοι από την αγορά είδαν το μπλακ άουτ της Ιβηρικής ως τη «Φουκουσίμα» των ΑΠΕ. Με τον ίδιο τρόπο που η Φουκουσίμα έβαλε «φρένο στα πυρηνικά, το μπλακ άουτ της Ισπανίας θα φρενάρει τις ΑΠΕ», τονίζει στην «Κ» ο πρόεδρος του ΣΠΕΦ Στέλιος Λουμάκης, που έχει κρούσει πολλές φορές δημόσια τον κώδωνα του κινδύνου από την αυξανόμενη διείσδυση των ΑΠΕ.

Μπλακ άουτ συνέβαιναν και θα συμβαίνουν και στο μέλλον.

Είχαμε και στη δεκαετία του '90, το 2003 στην Ευρώπη και τον Ιούλιο του 2004.

Οι αντοχές του καραβιού

Με ένα πιο γλαφυρό τρόπο περιγράφει την κατάσταση του ελληνικού δικτύου ο Παναγιώτης Λαδοκάκος, διευθύνων σύμβουλος της ΕΝΤΕΚΑ και πρόεδρος της ΕΛΕΤΑ-ΕΝ (Ελληνική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας). «Το ηλεκτρικό δίκτυο είναι σαν ένα καράβι που στριμύχνει όλο και πιο πολλούς επιβάτες. Ενώ υπάρχει ένα μέγιστο όριο υποδοχής, οι πότες είναι συνεχώς ανοιχτές για να μπουν κι άλλοι», αναφέρει.

Το ελληνικό σύστημα βρέθηκε δύο φορές στα πρόθυρα του μπλακ άουτ, λόγω αστάθειας που προκλήθηκε από την πλεονάζουσα παραγωγή, μια φορά τον Αύγουστο του 2023 και μια τον Φεβρουάριο του 2024, όταν ξαφνικά από το σύστημα κόπηκαν περί τα 1.000 ΜW. Όπως εξηγούν στην «Κ» στελέχη του ΑΔΜΗΕ, η χώρα θα είχε βυθιστεί στο σκοτάδι εάν οι διασυννοριακές γραμμές ήταν υπερφορτωμένες. Τα δύο αυτά συμβάντα έγιναν αφορμή για να ληφθούν μέτρα προστασίας με πρωτοβουλία του τότε υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας Θόδωρου Σκυλακάκη. Τον Μάιο του 2024 θεσμοθέτησε (νόμος 5106/2024) την υποχρέωση των παραγωγών φωτοβολταϊκών να εγκαταστήσουν στα πάρκα τους μηχανισμούς προστασίας και λίγο αργότερα την υποχρέωση του ΔΕΔΔΗΕ να εγκαταστήσει κατάλληλα συστήματα τηλεπικοινωνίας και ελέγχου σε όλους τους σταθμούς ΑΠΕ με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των 400 kW ώστε να μπορεί να περικρίψει την παραγωγή τους σε περίπτωση ανάγκης. Στο ίδιο πλαίσιο άνοιξε τον δρόμο για τη μαζική εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης, χωρίς επιδοτήσεις και ανέλαβε πρωτοβουλία ενίσχυσης επικοινωνιακά των αιολικών πάρκων που παράγουν όλο το 24ωρο. Πρόσφατα θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση των παραγωγών αυτής της κατηγορίας πάρκων να περικρίπτουν οι ίδιοι την παραγωγή τους όταν τους ζητηθεί, έναντι αυστηρών προστίμων σε περίπτωση μη ανταπόκρισης. Με περικοπές ενέργειας ο ΑΔΜΗΕ κράτησε το ελληνικό σύστημα όρθιο το Πάσχα, πετώντας στα σκουπίδια την πλεονάζουσα ενέργεια, όπως και το τελευταίο τετράημερο μέχρι και την Πρωτομαγιά που η ζήτηση ήταν χαμηλή. «Δεν έχουμε καμία ανασυχία προς το παρόν. Προσπαθούμε να λειτουργούμε το σύστημα σε ένα περιβάλλον ευστάθειας το οποίο καταστέλλει τις επιπτώσεις από ένα σφάλμα όταν εμφανιστεί, ώστε να μην καταλήξει σε μπλακ άουτ», δηλώνει ο γενικός διευθυντής Λειτουργίας, Υποδομών και Αγοράς του ΑΔΜΗΕ, Δημήτρης Μίχος.

Αύξηση τζίρου και κερδών για εταιρείες πληροφορικής το 2024

Της ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ

Η θετική δυναμική των οικονομικών επιδόσεων συνεχίστηκε και το 2024 για τη μεγάλη πλειονότητα των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών πληροφορικής, καθώς κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης τους αποτέλεσε η ζήτηση για έργα ψηφιοποίησης, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, ενισχυμένη σημαντικά από τη ροή κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ταυτόχρονα, η συμβολή των διεθνών αγορών κρίνεται πλέον καθοριστική για πολλές από τις επιχειρήσεις του κλάδου, προσφέροντας ευκαιρίες διέκτασης των δραστηριοτήτων τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η άνοδος των πωλήσεων αποτυπώνεται και στα κέρδη τους, με αρκετές εταιρείες να παρουσιάζουν εντυπωσιακά ποσοστά αύξησης, γεγονός που επιβεβαιώνει τα υψηλά περιθώρια κερδοφορίας που εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν τον τομέα

Η αυξημένη ζήτηση για ψηφιακά έργα και τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης ενίσχυσαν σημαντικά τον κλάδο.

της τεχνολογίας. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα μέχρι στιγμής δημοσιευμένα στοιχεία, η Uni Systems, ο βραχίονας πληροφορικής του ομίλου Quest, παρουσίασε αύξηση πωλήσεων από 215,225 εκατ. ευρώ το 2023 σε 241,618 εκατ. ευρώ το 2024, καταγράφοντας ετήσια άνοδο της τάξεως του 12,3%. Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε 12,981 εκατ. ευρώ έναντι 12,218 εκατ. ευρώ στην προηγούμενη χρήση, ενισχυμένα κατά 6%. Η ανάπτυξη αυτή προήλθε τόσο από την παρουσία στις διεθνείς αγορές όσο και από την ενίσχυση της εγχώριας δραστηριότητας. Η Uni Systems διαχειρίζεται περιο-

Η συμβολή των διεθνών αγορών κρίνεται πλέον καθοριστική για πολλές από τις επιχειρήσεις του κλάδου πληροφορικής, προσφέροντας ευκαιρίες διεύρυνσης των δραστηριοτήτων τους.

σότερα από 900 ενεργά έργα, ενώ το ανεκτέλεστο υπόλοιπο συμβάσεων υπερβαίνει τα 600 εκατ. ευρώ.

Στα 40,093 εκατ. ευρώ έκλεισε το 2024 ο κύκλος εργασιών της Profile έναντι 30 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση 33,2% ως αποτέλεσμα της εξωστρεφούς πολιτικής του ομίλου και της υλοποίησης μεγάλων έργων στον τομέα χρηματοοικονομικών λύσεων, καθώς και της δραστηριοποίησης σε έργα του δημοσίου τομέα. Ανοδικά κινήθηκε και η κερδοφορία, η οποία έφθασε στα 5,588 εκατ. από 3,852 εκατ. ευρώ το 2023 (+45%).

Αύξηση σε όλα τα βασικά οικονομικά μεγέθη της κατέγραψε η Performance Technologies.

Ο κύκλος εργασιών της εισηγμένης ενισχύθηκε κατά 28,6% στα 74,2 εκατ. ευρώ από 57,7 εκατ. ευρώ το 2023. Η καθαρή κερδοφορία αυξήθηκε κατά 7,5% φθάνοντας στα 5,05 εκατ. έναντι 4,7 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι, επί

του παρόντος, βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις για την απόκτηση μειοψηφικού ποσοστού ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιείται στον τομέα της τεχνικής νοσηρότητας, με τις δύο πλευρές να έχουν ήδη προχωρήσει στην υπογραφή προσυμφωνίας εμπιστευτικότητας. Πρόθεση της διοίκησης είναι το deal να ολοκληρωθεί εντός του 2025, αν και ακόμη απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρι να υπάρξει οριστική κατάληξη.

Τέλος, τα έσοδα του τομέα πληροφορικής της Ideal Holdings ανήλθαν σε 148,5 από 96,1 εκατ. ευρώ το 2023, παρουσιάζοντας άνοδο 55%, η οποία αποδίδεται κυρίως στην υλοποίηση μεγάλων έργων σε Ελλάδα και εξωτερικό στον δημόσιο τομέα, ενώ τα κέρδη προ φόρων αυξήθηκαν κατά 45% στα 13,4 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι στα αποτελέσματα του 2024 συνέβαλε και η εξαγορά του 75% των μετοχών της Bluestream.

Σε 926.041 άτομα
οι εγγεγραμμένοι
άνεργοι στη ΔΥΠΙΑ

Το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων στο μητρώο της ΔΥΠΙΑ για τον Μάρτιο ανήλθε σε 926.041 άτομα, καταγράφοντας μείωση κατά 50.332 άτομα ή 5,2% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους και μείωση κατά 34.093 άτομα ή 3,6%, συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα, Φεβρουάριο.

Ο αριθμός των επιδοτούμενων τον Μάρτιο ανήλθε σε 167.947 άτομα καταγράφοντας μείωση κατά 30.911 άτομα (-15,5%) σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους και μείωση κατά 89.545 άτομα (-34,8%) σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2025. Από αυτά, 452.630 άτομα (ποσοστό 48,9%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο της ΔΥΠΙΑ για χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών. Οι άνδρες ανέρχονται σε 328.576 άτομα (ποσοστό 35,5%) και οι γυναίκες σε 597.465 άτομα (ποσοστό 64,5%). Η ηλικιακή κατηγορία 30-44 ετών συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων μεταξύ των ηλικιακών κατηγοριών ο οποίος ανέρχεται σε 287.014 άτομα (ποσοστό 31,0%).

Το εκπαιδευτικό επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων μεταξύ των εκπαιδευτικών, ο οποίος ανέρχεται σε 446.439 άτομα (ποσοστό 48,2%). Μεταξύ των περιφερειών της χώρας, η Περιφέρεια Αττικής και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταγράφουν τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων, ο οποίος ανέρχεται σε 278.529 άτομα (ποσοστό 30,1%) και 174.119 άτομα (ποσοστό 18,8%) αντίστοιχα.

Το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων για τον μήνα Μάρτιο 2025 (αφορά τον αριθμό των δικαιούχων που πληρώθηκαν εντός του αντίστοιχου μήνα) ανέρχεται σε 167.947 άτομα, από τα οποία οι 113.305 (ποσοστό 67,5%) είναι κοινοί άνεργοι και λοιπές κατηγορίες επιδοτούμενων ανέργων και οι 54.642 (ποσοστό 32,5%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών. Οι άνδρες ανέρχονται σε 75.946 (ποσοστό 45,2%) και οι γυναίκες σε 92.001 (ποσοστό 54,8%).

Από το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων, 105.563 (ποσοστό 62,9%) είναι κοινοί, 2.515 (ποσοστό 1,5%) είναι οικοδόμοι, 54.642 (ποσοστό 32,5%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών, 4.698 (ποσοστό 2,8%) είναι εποχικοί λοιποί (αγροτικά).

Ρεκόρ στο πλεόνασμα,
έλλειμμα στις μεταρρυθμίσεις

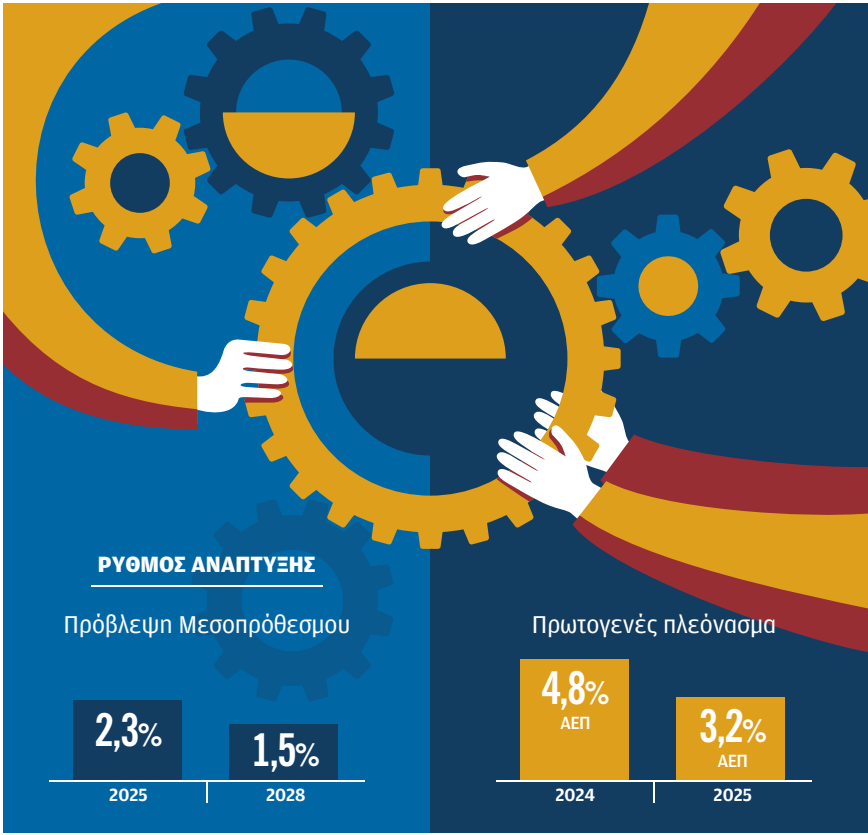
Χωρίς διαρθρωτικές αλλαγές δεν μπορούν να συνεχισθούν οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης μετά το Ταμείο Ανάκαμψης

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Οι καλές δημοσιονομικές επιδόσεις του 2024, με το πρωτογενές πλεόνασμα-ρεκόρ 4,8% του ΑΕΠ, σε συνδυασμό με τη ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες, εξασφαλίζουν, όπως φαίνεται, δημοσιονομικό χώρο για πρόσθετες παροχές τουλάχιστον 1,4 δισ. ευρώ το 2026. Ωστόσο, η οικονομία έχει επιπλέον ανάγκη από υψηλές επιδόσεις και στον μεταρρυθμιστικό τομέα για να συντηρήσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης μετά τη λήξη του Ταμείου Ανάκαμψης και να αλλάξει «πίστα», όπως επισημαίνουν οι οικονομολόγοι. Οι προκλήσεις παραμένουν, τόνισε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας την περασμένη εβδομάδα, στον απόλοχο της ανακοίνωσης των υψηλών πλεονασμάτων, σημειώνοντας την ανάγκη, μεταξύ άλλων, μεταρρυθμιστικές συνέπειες και ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων.

Λίγες ημέρες πριν, σε συνέντευξη του στην «Κ», ο νομπελίστας καθηγητής του London School of Economics Χριστόφορος Πισσαρίδης επισημαίνει κι αυτός την ανάγκη πιο δραστικών και δύσκολων μεταρρυθμίσεων, ιδίως στο Δημόσιο και στην Παιδεία, και τόνιζε την ανάγκη στροφής σε κλάδους με εξωστρέφεια και υψηλή παραγωγικότητα και όχι πλέον μόνο στον τουρισμό. Στην κυβέρνηση επιμένουν ότι οι μεταρρυθμίσεις προχωρούν – άλλωστε, υποστηρίζουν, η δημοσιονομική επιτυχία είναι κι αυτή αποτέλεσμα μιας μεταρρύθμισης, της ΑΑΔΕ, με τη χρήση εργαλείων για τον εντοπισμό της φοροδιαφυγής. Ωστόσο αναγνωρίζουν πως πρέπει να γίνουν κι άλλα βήματα και μάλιστα σημειώνουν ότι η κυβέρνηση είναι ακόμη στο μέσον της θητείας της και έχει χρόνο –και πολιτικό κεφάλαιο– να συνεχίσει την προσπάθεια.

Στο πλαίσιο αυτό, κυβερνητικά π-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

γή κατονόμαζε, μιλώντας στην «Κ», τις εξής προτεραιότητες:

1. Απλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου του Δημοσίου. Αυτό περιλαμβάνει αφενός την αφαίρεση διαδικασιών που είναι περιττές και αφετέρου την απλοποίηση των υπολοίπων. Στόχος είναι η διευκόλυνση των πολιτών αλλά και των επιχειρήσεων, ώστε να τονωθεί η οικονομική δραστηριότητα.

2. Επίσπευση της απονομής δικαιουσύννης. Είναι μια ανάγκη που μονότονα επαναλαμβάνεται από όλους μιλούν για τις μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα, αλλά ακόμη βρισκόμαστε πολύ πίσω. Η κυβέρνηση έχει υποσχεθεί

μείωση του χρόνου απονομής δικαιουσύννης στο 50%.

3. Ξένες επενδύσεις. Για την προσέλκυσή τους σχεδιάζεται ένα πιο αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο, με μείωση της γραφειοκρατίας, αλλά και βελτίωση των υποδομών, ψηφιακών και φυσικών. Επίσης, η εκπαίδευση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού θα προσανατολιστεί στην εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού.

Στην έκθεση αξιολόγησης του Μεσοπρόθεσμου Σχεδίου που κατέθεσε η κυβέρνηση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την περασμένη Τετάρτη, προβλέπεται ρυθμός ανάπτυξης 2,3% για φέτος, αλλά το ίδιο το Μεσοπρόθεσμο

προβλέπει ρυθμό 1,7% το 2027 και 1,5% το 2028, όταν θα έχει εκλείψει η όποια επίδραση από το Ταμείο Ανάκαμψης. Το ΔΝΤ μάλιστα είναι πιο απαισιόδοχο και προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης στο 1,4% το 2027 και στο 1,5% το 2028. Η προοπτική αυτή προφανώς δεν είναι επαρκής ώστε να στηρίξει σύντομα τη σύγκλιση με τον μέσο όρο της Ε.Ε., που είναι το ζητούμενο. Η ενίσχυση του ρυθμού ανάπτυξης μετά την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης είναι αναγκαία και αυτή προϋποθέτει μεταρρυθμίσεις.

Στην κυβέρνηση, εξάλλου, υποστηρίζουν ότι και οι παροχές που θα

δίνονται, βάσει του διαθέσιμου δημοσιονομικού χώρου, θα έχουν στο εξής ως βασικό άξονα το αναπτυξιακό κομμάτι. Σε αυτό το πλαίσιο θεωρούν ότι εντάσσεται και η στήριξη της μεσαίας τάξης μέσω φοροελαφρύνσεων, που σχεδιάζεται να γίνει με το 1,4 δισ. ευρώ του εκτιμώμενου διαθέσιμου δημοσιονομικού χώρου. Η ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος της μεσαίας τάξης, εξηγούν, θα μεταφερθεί στην οικονομία και θα τονώσει την ανάπτυξη. Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών είναι επίσης ένα μέτρο με αναπτυξιακή διάσταση, καθώς ενθαρρύνει την αύξηση της απασχόλησης. Εκτός από τη μείωση τη φορολογίας εισοδήματος για τη μεσαία τάξη, η περαιτέρω ενίσχυση των δημοσίων επενδύσεων θα αποτελέσει προτεραιότητα. Αλλωστε, ήδη στο πλαίσιο των μέτρων 1,1 δισ. ευρώ που ανακοινώθηκαν πρόσφατα, τα 500 εκατ. ευρώ αφορούν την ενίσχυση του ΠΔΕ, η οποία θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια.

Το 1,4 δισ. που προβλέπεται να εξασφαλισθεί για το 2026 (επιπλέον των πρόσφατων μέτρων 1,1 δισ. ευρώ που είναι μόνιμα) εκτιμάται ότι θα προέλθει κατά 900 εκατ. ευρώ από την υπεραπόδοση του προϋπολογισμού του 2024 και κατά 500 εκατ. από τη ρήτρα γενικής αποφυγής για τις αμυντικές δαπάνες. Η φοροδιαφυγή και η αύξηση των μισθών και της απασχόλησης βρίσκονται πίσω από την υπεραπόδοση των εσόδων του 2024, ενώ υπήρξε συγκράτηση και των δαπανών. Επιπλέον δημοσιονομικός χώρος μπορεί να εξασφαλισθεί αν μειωθεί περαιτέρω η φοροδιαφυγή και η μείωση αυτή ποσοτικοποιηθεί ως μόνιμη. Στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης υποστηρίζουν ότι αυτό θα διαπιστωθεί τον Απρίλιο του 2026, μετά την ανακοίνωση των επίσημων δημοσιονομικών στοιχείων του 2025 από τη Eurostat.

ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

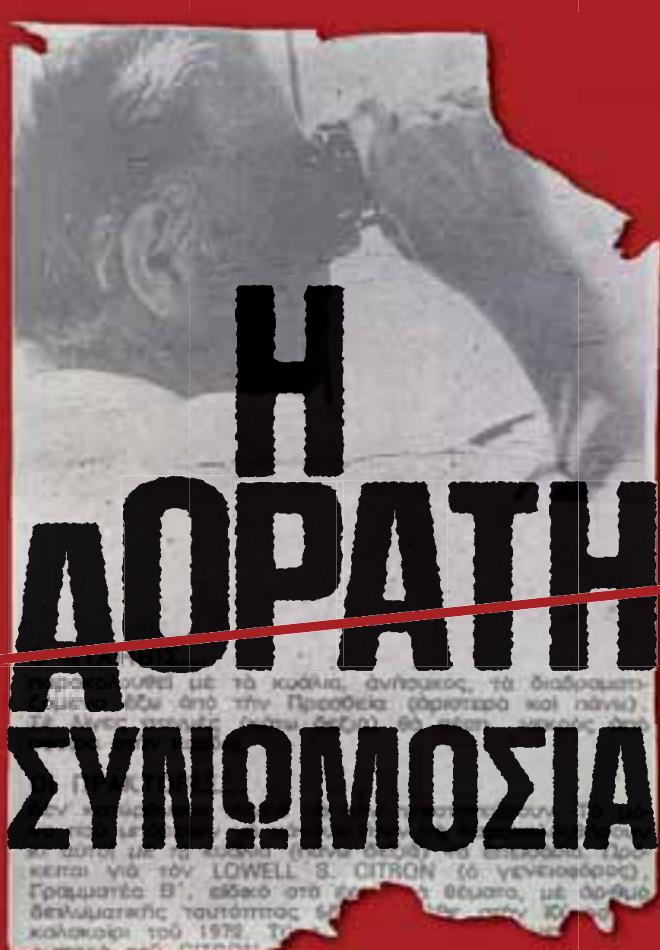
Η ΑΟΡΑΤΗ
ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

Μια ιστορική έρευνα που
αποκαλύπτει τη συνωμοσία που
«γεννήθηκε» στις στάχτες της
καταστροφής του 1974.

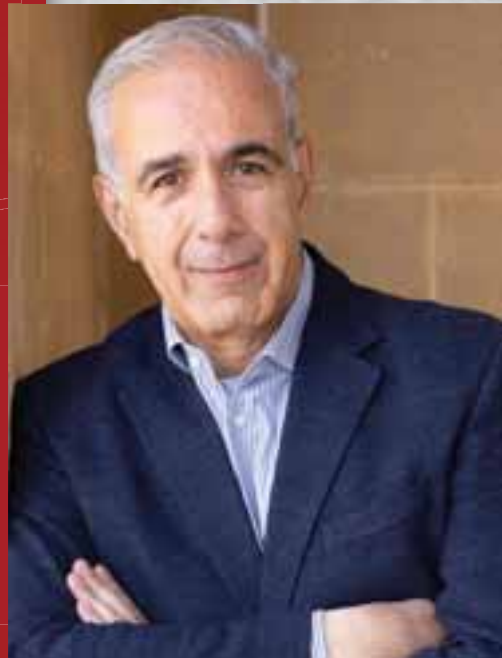
ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΑΝ ΟΙ ΣΥΝΩΜΟΤΕΣ
ΠΟΥ ΚΡΥΒΟΝΤΑΝ ΠΙΣΩ ΑΠΟ
ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ
ΠΡΕΣΒΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ;

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΟΛΥΜΠΙΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΣΚΟΤΩΣΑΝ ΤΟΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟ
ΠΡΕΣΒΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟ 1974

Το βιβλίο είναι διαθέσιμο στα βιβλιοπωλεία και στην πλατφόρμα Fetch

fetch

Επίδομα 250 ευρώ σε συνταξιούχους με αναπηρία

Κοινωνικό μέρισμα 250 ευρώ θα δικαιούνται κάθε Δεκέμβριο και οι συνταξιούχοι με αναπηρία, ανεξαρτήτως της ηλικίας τους, μια κοινωνική ομάδα που είχε αποκλειστεί κατά την εξειδίκευση των μέτρων την προηγούμενη Τρίτη. Την απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην καταβολή στους συνταξιούχους ΑμεΑ του επιδόματος των 250 ευρώ χωρίς ηλικιακό περιορισμό, ανακοίνωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης. Μιλώντας χθες το πρωί στο Mega σχετικά με τα μέτρα που ανακοίνωσε πρόσφατα ο πρωθυπουργός, ο κ. Μαρινάκης τόνισε πως η ενίσχυση αυτή θα έχει μόνιμο χαρακτήρα και διευκρίνισε ότι οι αναπηρικές συντάξεις θα εξαιρούνται από το ηλικιακό όριο των 65 ετών. «Ήταν από την αρχή στις προθέσεις μας να εφαρμοστεί αυτό το μέτρο», σημείωσε.

Το θέμα είχε προκαλέσει έντονη αντίδραση κυρίως από τους εκπροσώπους των ΑμεΑ, με την κυβέρνηση να έρχεται να διορθώσει εν μέρει τη στρέβλωση που προκαλεί το ηλικιακό όριο των 65 ετών και άνω. Βέβαια, αντίστοιχες αντιδράσεις έχει προκαλέσει ο αποκλεισμός εκατοντάδων χιλιάδων συνταξιούχων, όπως χήρες και ορφανά, ατόμων με σύσταση βαρών και ανθυγιεινών επαγγελμάτων (ΒΑΕ) που λαμβάνουν πριν από τα 65 πλήρη σύνταξη, καθώς και συνταξιούχων στα 62 έτη με 40 χρόνια απασχόλησης.

Το θέμα ανέδειξε η ΕΝΥΠΕΚΚ,

σύμφωνα με την οποία τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας δείχνουν ότι υπάρχουν 460.638 συνταξιούχοι γήρατος, αναπηρίας, χηρείας, ορφανίας και μειωμένης σύνταξης, οι οποίοι μάλιστα έχουν τις μικρότερες συντάξεις σε σύνολο 2.502.670 συνταξιούχων.

Με ανακοίνωσή της η ΕΣΑμεΑ χαιρείται την απόφαση, σημειώνει όμως ότι θα αναμένει να δει το τελικό κείμενο που θα συμπεριλαμβάνει όλη την ευλόγη ομάδα των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή και σπάνιες παθήσεις. Να σημειωθεί ότι η ΕΣΑμεΑ διαμαρτυρήθηκε έντονα την προηγούμενη εβδομάδα, καθώς σύμφωνα με τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού και του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης, η μόνιμη ετήσια οικονομική ενίσχυση ύψους 250 ευρώ άφηνε εκτός χαμηλόσυνταξιούχους με αναπηρία κάτω των 65 ετών, ορφανά τέκνα με αναπηρία που λαμβάνουν τη σύνταξη των θανόντων γονέων τους και είναι κάτω των 65, δηλαδή τους πιο σκληρά δοκιμαζόμενους πολίτες.

Αλλά και η μόνιμη επιστροφή ενός ενοικίου, όπως γενικότερα η στεγαστική πολιτική της πολιτείας, σύμφωνα με τη συνομosπονδία, δεν λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες της αναπηρίας. Ειδικά τα άτομα με κινητικές αναπηρίες δυσκολεύονται σημαντικά στην εύρεση προσβάσιμης κατοικίας, η οποία είναι αισθητά ακριβότερη ακόμη και από τα πλέον υπερτιμημένα μη προσβάσιμα σπιτία.

Ενα εργατικό ατύχημα ανά δύο μέρες το πρώτο τετράμηνο

Ραγδαία αύξηση παρουσιάζουν οι θάνατοι από εργατικά ατυχήματα κατά το α' τετράμηνο του τρέχοντος έτους, αφού σχεδόν ανά δύο ημέρες συνέβαινε ένα δυστύχημα. Σύμφωνα με την Ομοσπονδία Συνλόγων Εργαζομένων Τεχνικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΟΣΕΤΕ) το διάστημα Ιανουαρίου - Απριλίου 2025 οι θάνατοι εν ώρα εργασίας ανήλθαν σε 64, αριθμός που αποτελεί αρνητικό ρεκόρ της τελευταίας τετραετίας. Το υπουργείο Εργασίας εδώ και μήνες έχει εξαγγείλει αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου και, σύμφωνα με πληροφορίες, σημαντικές διατάξεις για την υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας θα συμπεριληφθούν στο επικείμενο εργασιολόγιο νόμου.

Τα στοιχεία της ΟΣΕΤΕ πάντως, που παρουσιάστηκαν χθες, Πάγκοσμία Ημέρα για την Υγεία και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, είναι άκρως ανησυχητικά. Το πρόβλημα έχει αρχίσει να αυξάνεται από το 2022, όταν είχαν καταγραφεί 104 θύματα από εργατικά ατυχήματα, καθώς και 140 σοβαρά τραυματίες. Τον επόμενο χρόνο, το 2023, πρώτο έτος εκτός πανδημίας, η Ομοσπονδία κατέγραψε 179 θύματα εν ώρα εργασίας και 287 σοβαρά τραυματίες. Πέρσι, υπήρξαν 149 νεκροί και 232 σοβαρά τραυματίες και φέτος, με στοιχεία που αφορούν την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου διαπιστώθηκαν άλλα 64 θύματα και 101 σοβαρά τραυματίες.

Η Ομοσπονδία εκτιμά πως η απουσία ελέγχων στους χώρους εργασίας, λόγω υποστελέχωσης της Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά και η μη ακριβής καταγραφή των ατυχημάτων από έναν κεντρικό φορέα, δημιουργούν συνθήκες που δεν λειτουργούν αποτρεπτικά για να περιοριστούν τα εργατικά ατυχήματα. Βάσει των στατιστικών στοιχείων δε, τα θύματα είναι κυρίως ηλικίας 30-59 ετών (σε ποσοστό 60%), ενώ το 95% είναι άνδρες. Η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία κατέχουν τις δύο πρώτες θέσεις σε επίπεδο περιφέρειας. Όσο για τους πλέον επικίνδυνους κλάδους, τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα καταγράφονται στον αγροτικό τομέα και στις κατασκευές, στους ΟΤΑ, όπως και στους οδηγούς.

Σύμφωνα με τη ΓΣΕΕ, είναι «αδιανόητο, εν έτει 2025, να διαπιστώνεται έλλειψη σοβαρής κρατικής επίτητας, μη τήρηση κανόνων εκ μέρους των εργοδωτών, απουσία επιμόρφωσης και κατάρτισης των εργαζομένων», με αποτέλεσμα να δημιουργείται στην αγορά εργασίας «μια ζοφερή εικόνα». Η υπουργός Εργασίας Νίκη Κεραμέως προανήγγειλε την αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Σύμφωνα με την υπουργό, αναμένεται η υλοποίηση ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Αύξηση ορίου απαλλαγής από ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις

Από τις 10.000 ευρώ ακαθάριστα έσοδα σχεδιάζεται να φτάσει στις 15.000

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Την αύξηση του ορίου των ακαθαρίστων εσόδων για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις σχεδιάζει η κυβέρνηση και το προσεχές διάστημα αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή σχετική διάταξη. Σύμφωνα με πληροφορίες, το σημερινό όριο ακαθαρίστων εσόδων απαλλαγής το οποίο ανέρχεται σε 10.000 ευρώ θα αυξηθεί σε 15.000 ευρώ και σε κάθε περίπτωση δεν θα ξεπερνάει τις 20.000, καθώς στο τελευταίο ποσό αθροίζονται πολλές επιχειρήσεις και μια τέτοια εξέλιξη θα οδηγούσε σε σημαντικές απώλειες εσόδων από τον ΦΠΑ. Στο ειδικό καθεστώς μικρών επι-

Στο ειδικό καθεστώς εντάσσονται όσες δυσκολεύονται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ.

χειρήσεων, το οποίο είναι προαιρετικό, εντάσσονται οι πραγματικά μικρές επιχειρήσεις οι οποίες δυσκολεύονται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ. Η Ελλάδα διατηρεί το όριο σε χαμηλά επίπεδα, ενώ άλλες χώρες της Ε.Ε. έχουν αισθητά υψηλότερα όρια απαλλαγής, όπως οι Κάτω Χώρες και το Βέλγιο 25.000 ευρώ, η Πολωνία, η Λετονία και η Εσθονία 40.000 ευρώ, η Λιθουανία 55.000 ευρώ, η Τσεχία, η Ρουμανία και η Ιταλία έχουν όριο 85.000 ευρώ.

Το νέο πλαίσιο θα τεθεί σε εφαρμογή από τον Ιούλιο με όχημα την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της κοινοτικής οδηγίας που προβλέπει την απαλλαγή από τον ΦΠΑ για μικρές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν συναλλαγές με άλλες χώρες της Ε.Ε. έως 100.000 ευρώ ετησίως. Αυτό το καθεστώς επι-

Το νέο πλαίσιο θα τεθεί σε εφαρμογή από τον Ιούλιο με όχημα την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της κοινοτικής οδηγίας που προβλέπει την απαλλαγή από τον ΦΠΑ για μικρές επιχειρήσεις οι οποίες πραγματοποιούν συναλλαγές με άλλες χώρες της Ε.Ε. έως 100.000 ευρώ ετησίως.

τρέπει στις μικρές επιχειρήσεις να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε άλλα κράτη-μέλη, αίροντας τις υποχρεώσεις και τα διοικητικά βάρη που διέπουν συνήθως με τις διασυνοριακές συναλλαγές (π.χ. λήψη ΑΦΜ, ενδεχόμενη υποχρέωση υποβολής δηλώσεων ανάλογα με τους εθνικούς κανόνες κάθε κράτους-μέλους, κ.λπ.).

Μια επιχείρηση θεωρείται μικρή για σκοπούς ΦΠΑ όταν ο ενοσιακός ετήσιος κύκλος εργασιών της, δηλαδή οι συνολικές διασυνοριακές πωλήσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, δεν ξεπερνάει τις 100.000 ευρώ. Επίσης, το εσωτερικό όριο απαλλαγής που μπορεί να θεσπίσει ένα κράτος-μέλος δεν μπορεί να ξεπερνάει τις 85.000 ευρώ.

Παραδείγματα

Οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να αιτηθούν να κάνουν χρήση του α-

παλλακτικού καθεστώτος μικρών επιχειρήσεων σε όποιο άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. επιθυμούν, εφόσον:

– Ο κύκλος εργασιών τους κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος δεν ξεπερνάει τις 100.000 ευρώ στο σύνολο της Ε.Ε.

– Δεν ξεπερνάει το εσωτερικό όριο απαλλαγής κάθε κράτους-μέλους στο οποίο αιτείται την απαλλαγή.

Σύμφωνα με την ΑΑΔΕ, μια ελληνική επιχείρηση μπορεί να λειτουργεί με τους κανόνες του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας και ταυτόχρονα να χρησιμοποιεί το απαλλακτικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων άλλων κρατών-μελών.

Παράλληλα, μια επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος-μέλος, π.χ. στη Γαλλία, που είναι ενταγμένη στο απαλλακτικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων εκεί, αιτείται μέσω της γαλλικής φορο-

λογικής διοίκησης να κάνει χρήση του απαλλακτικού καθεστώτος μικρών επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Το αίτημά της διαβιβάζεται στην ελληνική φορολογική διοίκηση με την προαναφερόμενη διαδικασία, συνοδευόμενο από τα στοιχεία των διενεργούμενων συναλλαγών της, τόσο στο σύνολο των κρατών-μελών της Ε.Ε. όσο και στο εσωτερικό της Ελλάδας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που η γαλλική επιχείρηση είναι ενταγμένη στο απαλλακτικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων στη Γαλλία. Και στις δύο περιπτώσεις το σύνολο των απαλλασσόμενων συναλλαγών που θα μπορεί να διενεργήσει στο σύνολο των κρατών-μελών της Ε.Ε. δεν μπορεί να ξεπερνάει τις 100.000 ευρώ ετησίως και στην Ελλάδα σήμερα δεν μπορεί να ξεπερνάει το εγχώριο όριο απαλλαγής των 10.000 ευρώ το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, θα αυξηθεί.

Ερχονται αλλαγές στην τεκμαρτή φορολόγηση

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Μικρές αλλαγές στη φορολόγηση των επαγγελματιών σχεδιάζει η κυβέρνηση για το 2026, με στόχο να διορθωθούν λάθη που ενδεχομένως οδηγούν σε επιβαρύνσεις συγκεκριμένων ελευθέρων επαγγελματιών.

Η κυβέρνηση έχει τεκμαρτό εισόδημα 15.000 ευρώ, αυτό θα φθάσει τις 15.500 λόγω της προσαύξησης. Δεν αποκλείεται το ποσοστό αυτό να μπει στο νέο έτος.

Μέχρι την έκδοση της απόφασης από το ΣΥΕ και τις αλλαγές που σχεδιάζει η κυβέρνηση, όσοι επαγγελματίες δεν συμφωνούν με το φορολογητέο εισόδημα που καθορίστηκε από την ΑΑΔΕ (με βάση τη νομοθεσία) μπορούν να το αμφισβητήσουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ που άνοιξε τις προηγούμενες μέρες.

Η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων αμφισβήτησης του ελάχιστου ετήσιου εισοδήματος λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου, ενώ για τα μέλη νομικών προσώπων με απογραφικά βιβλία στις 29 Σεπτεμβρίου. Σημειώνεται ότι πέρσι περίπου 4.600 επαγγελματίες αμφισβήτησαν το τεκμαρτό εισόδημα και αιτήθηκαν φορολογικό έλεγχο. Όσοι αμφισβήτησαν το τεκμαρτό εισόδημα θα

πρέπει να αποκαλύψουν στοιχεία που αφορούν τους συζύγους, μέλη συμφώνων συμβίωσης και τα προστατευόμενα μέλη, στοιχεία για τραπεζικούς λογαριασμούς, κάρτες αν διαθεθούν τραπεζικές θυρίδες, αλλά και εάν ταξίδεψαν στο εξωτερικό και τα έξοδα για ρεύμα, νερό, σταθερό και κινητό τηλέφωνο.

Πώς αμφισβητείται

1. Ο φορολογούμενος πρέπει να δηλώσει στην εμπρόθεσμη δήλωσή του ότι επιθυμεί να αμφισβητήσει το ελάχιστο εισόδημα, ζητώντας τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου (κωδικοί 443-444 του Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος).

2. Εφόσον έχει ήδη συμπληρώσει τον σχετικό κωδικό στο Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο φορολογούμενος πρέπει, το αργότερο εντός προθεσμίας 60 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης, να συμπληρώσει ερωτηματολόγιο με την περιουσιακή του κατάσταση και τις συνθήκες διαβίωσης του ίδιου, της/του συζύγου/ΜΣΣ και των προστατευόμενων μελών, τα οποία θα αξιολογηθούν κατά τον φορολογικό έλεγχο.

3. Στην ηλεκτρονική εφαρμογή my business support στην ενότητα εφαρμογές θα πρέπει να απαντηθεί το σχετικό ερωτηματολόγιο (20 ερωτήσεις).

Διπλό πλήγμα στη βιομηχανία ένδυσης από τους δασμούς

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Εδώ και 14 ημέρες έχει ξεκινήσει ήδη ένας «Τολγούθας» για τα ευρωπαϊκά είδη ένδυσης και υποδήλων, καθώς από τις 5 Απριλίου εφαρμόζεται πρόσθετος δασμός 10% στα εισαγόμενα από την Ε.Ε. στις ΗΠΑ προϊόντα της εν λόγω κατηγορίας. Ετσι, μία βαμβάκερη μπλούζα με ισχύοντα δασμό 16,5% επιβαρύνεται ήδη με δασμό 26,5%, ενώ εάν δεν εισαχθούν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ, η δασμολογική επιβάρυνση από τις 9 Ιουλίου θα είναι για το ίδιο προϊόν 36,5%, καθώς τότε θα αρθεί το «πάγωμα» των 90 ημερών.

Η εξέλιξη αυτή αποτελεί νέο πλήγμα για την εγκώρια κλωστοϋφαντουργία και τον κλάδο κατασκευών ενδυμάτων για δύο λόγους: πρώτον, δεκάδες εγκώριες επιχειρήσεις, που βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη και ευρύτερα στη Βόρεια Ελλάδα, κα-

τασκευάζουν ενδύματα για λογαριασμό ευρωπαϊκών αλυσίδων («φασόν»), οι οποίες με τη σειρά τους εξαγωγούν τα προϊόντα και στις ΗΠΑ και δεύτερον, εγκώριες επιχειρήσεις κατασκευάζουν ρούχα και για αμερικανικές αλυσίδες τα οποία, όμως, με τη σειρά τους μπορεί να θεωρηθούν προέλευσης Ε.Ε. και να επιβαρυνθούν με πρόσθετους δασμούς. Μεταξύ, μάλιστα, των πελατών των ελληνικών επιχειρήσεων συγκαταλέγονται αλυσίδες, όπως: H&M (με δύο προμηθευτές από την Ελλάδα), Wrangler, Guess, Liu Jo, Intersport, Street One, Sissy Boy, Marina Rinaldi, About You, Godske Group, Ilkko Group κ.ά. Υπενθυμίζεται άλλωστε ότι η συνολική αξία των ελληνικών εξαγωγών ένδυσης - κλωστοϋφαντουργίας διαμορφώθηκε το 2024 σε 1,67 δις. ευρώ, εκ των οποίων εξαγωγές ενδυμάτων ήταν τα 768 εκατ. ευρώ, με το 75% αυτών να εξάγεται προς χώρες της Ε.Ε.

Απειλούνται οι εξαγωγές στις ΗΠΑ, γίνεται ακόμη πιο ανταγωνιστική η παραγωγή από Τουρκία, Μαρόκο και Αίγυπτο.

Η εγκώρια βιομηχανία ειδών ένδυσης και η κλωστοϋφαντουργία απειλούνται από τους δασμούς των ΗΠΑ για έναν ακόμη λόγο: η έτσι κι αλλιώς φθηνότερη παραγωγή σε Τουρκία, Μαρόκο και Αίγυπτο θα γίνει ακόμη πιο ανταγωνιστική, ειδικά καθώς οι δασμοί που έχει ανακοινώσει η αμερικανική κυβέρνηση γι' αυτές τις χώρες είναι μόλις 10%, κάτι που επιστοιμάει σε σχετική εννήμερωση την η Ευratex, η ευρωπαϊκή συνομosπονδία βιομηχανιών ένδυσης και κλωστοϋφαντουργίας. Με βάση τα νέα δεδομένα, ε-

γκαταλείπονται τα οποία σχέδια υπήρχαν μετά την πανδημία –αν και είχαν αρχίσει να εγκαταλείπονται και αυτά μετά την πρόσφατη ενεργειακή κρίση– για ενίσχυση της παραγωγής εντός συνόρων Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και η Κίνα και το Βιετνάμ, χώρες όπου παράγεται σημαντικό μέρος των ρούχων των ευρωπαϊκών αλυσίδων, αναμένεται να χάσουν σημαντικό μέρος του ανταγωνιστικού τους πλεονεκτήματος, ενισχύονται χώρες όπως η Ινδία και το Μπανγκλαντές, αλλά και πιο κοντινές στην Ευρώπη, όπως η Τουρκία και βορειοαφρικανικές χώρες, μεταξύ αυτών και η Αίγυπτος με σημαντική παραγωγή βαμβακιού. Οι εισαγωγές στην Ε.Ε. υφασμάτων και ειδών ένδυσης από την Ασία διπλασιάστηκαν τις δύο τελευταίες δεκαετίες, φτάνοντας το 2022 σε όγκο τους 17,4 εκατ. τόνους από 9,8 εκατ. τόνους το 2000, με την αξία να έχει αυξηθεί κατά 82% το ίδιο διάστημα.

Ποια θεωρείται η κατάλληλη λύση συνολικά για την εν λόγω ευρωπαϊκή βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης της ελληνικής; Σύμφωνα με μελέτη του ινστιτούτου Copenhagen Economics και με βάση την κοινοτική νομοθεσία που προωθείται για πιο «πράσινη» μόδα, οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες θα πρέπει να επικεντρωθούν στην έρευνα για την ανάπτυξη νέων μορφών υφασμάτων, νέων τεχνικών επεξεργασίας των υφασμάτων, από τον τρόπο χρωματισμού και ύφανσης μέχρι τον σχεδιασμό σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού, με κεντρική κατεύθυνση την κάλυψη των αναγκών της βιωσιμότητας. Καινοτομίες αυτής της μορφής, οι οποίες βεβαίως απαιτούν και κεντρικό σχεδιασμό, μπορούν να οδηγήσουν σε προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, που θα αντισταθμίσουν τις απώλειες από τη μείωση μαζικής παραγωγής προϊόντων.

Η συνολική αξία των ελληνικών εξαγωγών ένδυσης διαμορφώθηκε το 2024 σε 768 εκατ. ευρώ.

Στα 972 εκατ.
ανήλθε η αγορά
καλλυντικών

Σε Κύπρο, ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Ισπανία ταξιθεύουν περισσότερο τα καλλυντικά προϊόντα με ελληνική υπογραφή, με την κυριαρχία ακόμα να παραμένει κορυφαίος προορισμός (44,5 εκατ.) για ακόμη μία χρονιά. Χαμηλότερα στη σχετική λίστα βρίσκονται η Ρουμανία (15,8 εκατ.), η Τουρκία αλλά και η Γαλλία, που διαμορφώνουν το top 10, την ώρα που σύμφωνα με στελέχη της αγοράς οι ελληνικές εξαγωγές καλλυντικών έχουν ξεπεράσει τα 400 εκατ. ευρώ σε αξία. Σύμφωνα με στοιχεία του 2023 που παρουσιάστηκαν στην πρόσφατη ετήσια τακτική γενική συνέλευση του ΠΕΣΒΑΚ (Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχανιών και Αγοραστών Καλλυντικών και Αρωματικών), με μερίδιο 59,9% τα προϊόντα περιποίησης δέρματος αποτελούν την κατηγορία με τις μεγαλύτερες εξαγωγές (σε αξία), ενώ ακολουθούν τα προϊόντα περιποίησης μαλλιών (30,4%), τα αρωματικά προϊόντα (5,6%) και τα προϊόντα μακιγιάζ (3,1%). Στις τελευταίες θέσεις διακρίνονται ο Λίβανος, η Σαουδική Αραβία καθώς και η Σουδανία. Στο μεταξύ, Ευρώπη και ΗΠΑ διεκδικούν την πρωτοκαθεδρία στην παγκόσμια αγορά καλλυντικών, με το μέγεθος της ευρωπαϊκής αγοράς να έχει αυξηθεί από 72,06 δισ. το 2013 σχεδόν στα 96 δισ. ευρώ το 2023, ενώ η αμερικανική αγορά ξεπερνάει πλέον τα 100 δισ. ευρώ. Μάλιστα, στις ΗΠΑ, βάσει στοιχείων του 2022, η μέση ετήσια δαπάνη σε προϊόντα ομορφιάς ανά καταναλωτή ανήλθε στα 211,8 δολ. από 197,01 δολ. το 2019 και 199,17 το 2020. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία που αφορούν τα μέλη του συνδέσμου, η εγχώρια αγορά καλλυντικών σημείωσε άνοδο το 2024 κατά 5,9% και διαμορφώθηκε στα 972 εκατ. ευρώ, ανακαθίπτοντας σταδιακά μετά το πλήγμα που οπότεο ο κλάδος τη δεκαετία οικονομική κρίση, ενώ εκτιμάται πως ο κλάδος στην Ελλάδα μεταξύ 2025 και 2026 αναμένεται να ενισχυθεί περίπου 4%. Πάντως, η ακρίβεια παίζει καθοριστικό ρόλο στη συμπεριφορά των καταναλωτών. Σύμφωνα με έρευνα της Circana, το 31% εμφανίζεται πρόθυμο να σταματήσει να αγοράζει προϊόντα ομορφιάς εφόσον δεν του το επιτρέψει το διαθέσιμο εισόδημα, ενώ το 26% θα αναζητήσει φθηνότερες επιλογές για να αντισταθμίσει το κόστος. Μεγάλο στοιχείο για την ελληνική αγορά το επόμενο διάστημα αποτελεί η προσαρμογή στις διευθετήσεις, με έμφαση τόσο στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων (βιολογικά/φυτικά), όσο και στην αξιοποίηση στις τεχνικές νοσημάτων για την παροχή εξατομικευμένων λύσεων.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Πρόσθετα έσοδα 850 εκατ. από ασφαλιστικές εισφορές το 2024

Λόγω αύξησης απασχόλησης, μείωσης ανεργίας και χρήσης ψηφιακής κάρτας

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σημαντική συμμετοχή είχε το υ-
ποπαιγιο Εργασίας στη δημιουργία
υπερπλεονάσματος για το 2024, καθώς
η αύξηση στις απασχολήσεις, η μείωση
στις ανεργίες, η αύξηση των μισθών
και η εκτεταμένη χρήση της ψηφιακής
κάρτας, είχαν ως αποτέλεσμα τα έσοδα
του Δημοσίου να αυξηθούν κατά
πολύστον 850 εκατ. ευρώ. «Μόνο και
μόνο από το υποπαιγιο Εργασίας έ-
χουμε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ
τα οποία προέκυψαν ως υπεραπόδοση
χάρη στην οικονομική ανάπτυξη της
χώρας, χάρη στις περισσότερες δου-
λειές που δημιουργήθηκαν, στην
πλειοψηφία τους πλήρους απασχο-
λήσεις, στην αύξηση των μισθών αλλά
και στην επέκταση της ψηφιακής
κάρτας εργασίας», δήλωσε χαρακτη-
ριστικά η υπουργός Εργασίας Νίκη
Καραμέω.

Αναλυτικά, σύμφωνα με πληροφορίες, η συμμετοχή του υπουργείου Εργασίας στη δημιουργία πλεονάσματος έρχεται από τουλάχιστον τέσσερις πηγές: Την αύξηση της απα-

κόλονται, τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση των μισθών και τη χρήση της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Όλες αυτές οι παράμετροι παρακολουθούνται από την ηγεσία του υπουργείου Εργασίας αλλά και του Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και για το περασμένο έτος, σε σχέση με τα όσα προέβλεπε το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα για το 2024, υπήρξε υπεραπόδοση στα έσοδα του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων - ΕΦΚΑ, της τάξης των 850 ευρώ. Το ποσό προκύπτει από τα συγκεκριμένα μοντέλα που παρακολουθούνται, ενώ θα πρέπει να προστεθούν και τα επιπλέον κατά 430 ευρώ. ευρώ έσοδα, από την απόδοση της περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων. Έτσι, σύμφωνα με τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας Κυριάκο Πιερρακάκη, στον «κουμπάρο» των ασφαλιστικών εισφορών υπήρξε υπέρβαση κοντά στα 850 ευρώ. ευρώ πάνω από τις προβλέψεις, παρά τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Επίσης, η καλύτερη διαχείριση και απόδοση της περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων

Με την ψηφιακή κάρτα εργασίας αυξήθηκε σημαντικά η δήλωση κυρίως των υπερωριών, αλλά και η μετατροπή των συμβάσεων μερικής απασχόλησης σε πλήρους, ενισχύοντας τα δημόσια έσοδα.

είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των εσόδων κατά 430 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα ετήσια στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη», το ισοζύγιο ροών απασχόλησης, με τις προσλήψεις μείον τις απολύσεις, ήταν για το 2024 θετικό, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν

70.349 θέσεις εργασίας. Συνολικά, το προηγούμενο έτος πραγματοποιήθηκαν 3.312.308 προσλήψεις με το 52,0% να είναι πλήρους απασχόλησης και το 48% μερικώς ή εκ περιτροπής. Η αποσκόλωση το 2024 αυξήθηκε στο 63,8%, με τη χώρα μας να παραμένει μεν στις χαμηλότερες θέσεις

των χωρών του ΟΟΣΑ, να παρουσιάζει δε μία από τις υψηλότερες αυξήσεις, κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα.

Αντίστροφη ήταν η πορεία του ποσοστού ανεργίας για το 2024. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, στο τέλος του προηγούμενου έτους, μεταξύ όλων των χωρών του Οργανισμού, η Φινλανδία (9,2%) και η Σουηδία (8,9%) είχαν τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας μετά την Ισπανία, η οποία βρέθηκε στην κορυφή της λίστας. Η αύξηση των μισθών είχε επίσης σημαντική συμμετοχή στην αύξηση των εσόδων, κυρίως των ασφαλιστικών οργανισμών. Είναι ενδεικτικό ότι ο μέσος μισθός το 2024 διαμορφώθηκε στα 1.342 ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 7,2% σε σχέση με το 2023 και 28,3% σε σύγκριση με το 2019.

Η ψηφιακή κάρτα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο, επίσης, στην υπεραπόδοση των εσόδων από την εργασία, καθώς αυξήθηκε σημαντικά η δήλωση κυρίως των υπερωριών, αλλά και η μετατροπή των συμβάσεων μερικής απασχόλησης σε πλήρους.

«Πριμ» σε τουριστικές επενδύσεις στην παραμεθόριο

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

ΣΤΟΝ ΝΕΟ αναπτυξιακό νόμο που έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, η «Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων» και οι «Εναλλακτικές μορφές τουρισμού» θα εντάσσονται υπό τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις μόνον εάν βρίσκονται σε περιοχές με σημαντικά οικονομικά και δημογραφικά προβλήματα. Το συγκεκριμένο καθεστώς του νέου νομοσχεδίου για τον αναπτυξιακό πόνο προβλέπει κίνητρα όπως τις επιδοτήσεις, τις φορολο-

γικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, εστιάζει στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις περιοχές τις χώρας, οι οποίες αντιμετωπίζουν σημαντικά οικονομικά και δημογραφικά προβλήματα, όπως οι παραμεθόριες περιφερειακές ενότητες ευρισκόμενες στα βόρεια σύνορα της χώρας ή περιοχές που το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανέρχεται στο 70% του εθνικού επιπέδου, ή/και πληθυσμιακή συρρίκνωση.

λόγω των δυσμενών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών. Επιπλέον όμως και μπορούν να ενισχύονται και τουριστικές επενδύσεις σε περιοχές οι οποίες έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές. «Τόχρος είναι να δοθεί η δυνατότητα στις περιοχές αυτές να πετύχουν ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη και να συγκλίνουν με τον μέσο όρο της χώρας», αναφέρουν χαρακτηριστικά από το υπουργείο. Ταυτόχρονα το ξεχωριστό καθεστώς για τον τουρισμό παραμένει και μπορεί να ενεργοποιηθεί στο μέλλον από το

υπουργείο Ανάπτυξης. Υπενθυμίζουμε ότι οι δύο πρώτοι κύκλοι για όλη την Ελλάδα ανακοινώθηκαν στα τέλη του 2024. Οσοδήποτε δεν έχει προγραμματιστεί νέα προκήρυξη για το 2025 για επενδύσεις στον τουρισμό σε άλλες περιοχές εκτός από τις προαναφερθείσες.

Σημειώνεται ότι το όριο του 70% του ΑΕΠ θα μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του υπουργού Ανάπτυξης. Σύμφωνα με πληροφορίες και με βάση τα στοιχεία που δίνει η ΕΛΣΤΑΤ, οι επιλέξιμες κατά τα πα-

ραπάνω περιοχές είναι οι Λέσβος, Λήμνος, Ικάρια, Ξάμος, Χίος, Έβρος, Ζάκυνθος, Ροδόπη, Δράμα, Κιλκίς, Πιερία, Σέρρες, Γρεβενά, Καστοριά, Αρτα, Πρέβεζα, Θεσπρωτία, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Ηλεία, Ευρυτανία και Φωκίδα. Οι περιοχές αυτές πριμοδοτούνται και για άλλες επενδύσεις πέραν των τουριστικών.

Παράλληλα, με τον νέο αναπτυξιακό παρέχεται κίνητρο παροχής δανείων με την εγγύηση ή ενίσχυση του ελληνικού Δημοσίου (αναλόγως του επενδυτικού σχεδίου).

Η ΜΠΥΡΑ **ΚΕΟ** ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΗ ΑΘΕΡΙΔΗ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΑΘΕΡΙΔΗΣ

ΖΕΤΑ ΜΑΚΡΥΠΟΥΛΙΑ

ΗΛΙΑΣ ΒΑΛΑΣΗΣ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΛΙΜΠΙΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΑΘΕΡΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
12 – 15 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ
16 – 18 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΦΟΥ
19 – 20 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
UCLAN - ΠΥΛΑ
21 – 22 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:

ticketmaster.cy | **ACS** | **7777 7040**

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ
ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Οι 10 αιτίες της στεγαστικής κρίσης

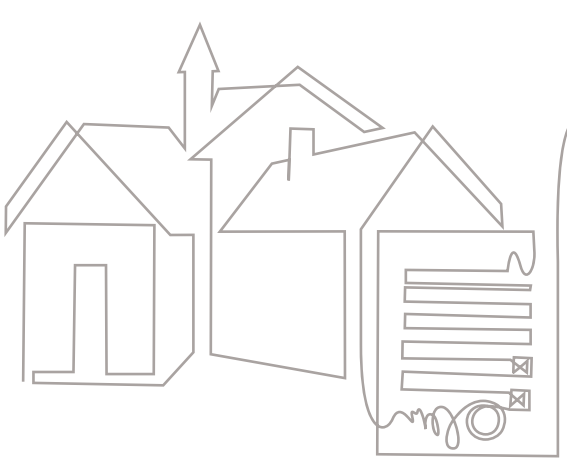
Γιατί το πρόβλημα αναμένεται να ενταθεί το επόμενο διάστημα, παρά τις παρεμβάσεις της κυβέρνησης

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Αν το 2020 αρκούσαν 16 χρόνια εργασίας για να αποκτήσει ένας εργαζόμενος το δικό του σπίτι εισπράττοντας τον μέσο μισθό, σήμερα χρειάζεται τουλάχιστον τρία χρόνια εργασίας επιπλέον. Και αυτό διότι από το 2020 μέχρι σήμερα τα ακίνητα έχουν ακριβύνει πάνω από 50%. Το ίδιο και τα ενοίκια που «παράκολουθούν» τις τιμές πώλησης. Φως στην άκρη του τούνελ δεν φαίνεται: οι επενδύσεις σε νέες κατοικίες αντιστοιχούν στο ένα πέμπτο των αντίστοιχων που γίνονταν τη χρυσή περίοδο του 2006-2008, κάτι που σημαίνει ότι η αύξηση της προσφοράς νέων κατοικιών είναι περιορισμένη. Φαινόμενο όχι ασυνήθτο με την εκρηκτική αύξηση στις τιμές των οικοδομικών υλικών, η οποία είναι ταχύτερη από τη μεταβολή των μισθών. Το πρόβλημα της προσφοράς είναι μεγάλο. Διότι εκτός από τον συγκρατημένο ρυθμό ανέγερσης νέων οικοδομών, παραμένει πολύ μεγάλος ο ρυθμός των «κλειστών» ακινήτων αλλά και η απώλεια στέγης για τη συνεχιζόμενη αύξηση της βραχυχρόνιας μίσθωσης. Όσο για το σκέλος της ζήτησης, οι υποψήφιοι αγοραστές και ενοικιαστές έχουν πλέον να αντιμετωπίσουν και το αυξανόμενο ενδιαφέρον από το εξωτερικό. Πολύ απλά διότι μπορεί για τους Έλληνες οι τιμές των ακινήτων να μοιάζουν απίλοιστες, για τους ξένους όμως είναι χαμηλές, κάτι που αποτυπώνεται και από τα επίσημα συγκριτικά στοιχεία: το κόστος στέγασσης στην Ελλάδα παραμένει στο 70% του κοινοτικού μέσου όρου.

Ευρήματα που αποδεικνύουν ότι η στεγαστική κρίση είναι εδώ και βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Η κυβέρνηση ενεργοποίησε ακόμη ένα μέτρο στήριξης – την επιστροφή ενοικίου –, το οποίο στρέφεται και αυτό, όπως και το πρόγραμμα «Σπίτι μου», στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της ζήτησης. Αυτό σημαίνει ότι δεν δημιουργούνται προϋποθέσεις αποκλιμάκωσης των τιμών. Ετσι, το αμέσως επόμενο διάστημα θα ανοίξει και πάλι η συζήτηση για την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων. Και αυτό διότι τα δέκα μέτρα που τροφοδοτούν τη στεγαστική κρίση παραμένουν ανοικτά:

1. Ο βασικότερος δείκτης που αποτυπώνει τη μεγέθυνση της στεγαστικής κρίσης είναι ο ρυθμός μεταβολής των τιμών πώλησης αναλογικά με τον ρυθμό μεταβολής των εισοδημάτων. Τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ αποτυπώνουν αύξηση 55% από το 2019 μέχρι και το τέλος του 2024, ενώ από τα «χαμηλά» του 2017, όταν και κορυφώθηκε η περίοδος της ύφεσης, το ποσοστό αύξησης υπερβαίνει το 71%. Στο ίδιο διάστημα ο ρυθμός αύξησης των εισοδημάτων δεν ήταν ούτε ο μισός. Η σύγκριση των σημερινών δεδομένων με τα αντίστοιχα του 2020 αποκαλύπτει πόσο πιο δύσκολη έχει γίνει για τον μέσο εργαζόμενο η απόκτηση κύριας κατοικίας. Ένα ακίνητο αξίας 200.000 ευρώ το 2020 μπορούσε να αποκτηθεί με 190 μέσους μισθούς, οι οποίοι τότε διαμορφώνονταν μόλις στα 1.050 ευρώ. Σήμερα το ίδιο ακίνητο κοστίζει 303.000 ευρώ, καθώς η μέση αύξηση από το 2020 είναι περίπου 52%. Και παρά το γεγονός ότι ο μέσος μισθός διαμορφώνεται στα 1.340 ευρώ, πλέον χρειάζονται 227 μισθοί ή περίπου

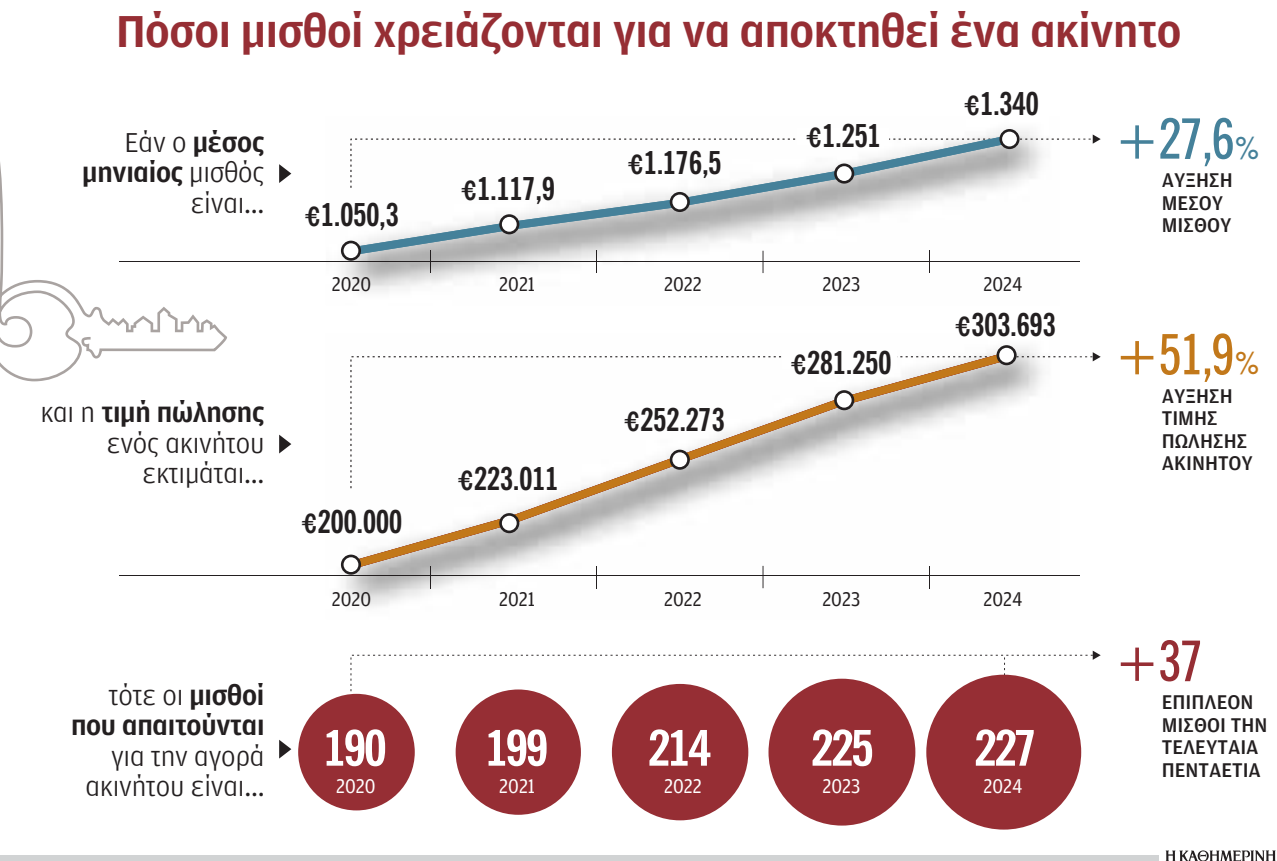
ΜΕΓΕΘΟΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ				
	2011	Ποσοστό στο σύνολο	2021	Ποσοστό στο σύνολο
1 άτομο	1.061.547	26%	1.401.443	32%
2 άτομα	1.218.466	29%	1.232.487	28%
3 άτομα	817.921	20%	789.288	18%
4 άτομα	726.554	18%	645.032	15%
5+ άτομα	310.052	7%	264.197	6%
ΣΥΝΟΛΟ	4.134.540	100%	4.332.447	100%

τρία χρόνια εργασίας επιπλέον.

2. Τα ενοίκια αποτελούν την απόδοσή της επένδυσης στα ακίνητα. Ετσι «παράκολουθούν» τις αξίες των ακινήτων και όχι τον πληθωρισμό ή την αγοραστική δύναμη των ενοικιαστών. Στις περιοχές αυξημένης ζήτησης καταγράφεται αύξηση ενοικίων άνω του 50% την τελευταία 5ετία. Οι τιμές για την αγορά, ισχύει επομένως και για τη μίσθωση. Με ρυθμό αύξησης του ενοικίου μεγαλύτερο συγκριτικά με το μέσο εισόδημα, η κάλυψη της στεγαστικής ανάγκης γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη. Υπολογίζεται ότι ένας στους δύο ενοικιαστές διαθέτει τουλάχιστον το 30% του εισοδήματός του μόνο για το ενοίκιο.

3. Μπορεί για τους Έλληνες οι τιμές των ακινήτων και των ενοικίων να καθίστανται απαγορευτικές, όμως για τους ξένους εξακολουθούν να αποτελούν «ευκαιρία» τόσο για εγκατάσταση όσο και για επένδυση. Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, το κόστος στέγασσης στην Ελλάδα με βάση τα στοιχεία του 2023 διαμορφώνεται στο 70,6% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Ο Ελβετός έχει να αντιμετωπίσει κόστος ίσο με το 210,2% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ο Δανός είναι στο 189,2%, ο Ιρλανδός στο 185,7%, ο Ολλανδός στο 133,8% και ο Γάλλος στο 121,2%. Τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Οι τιμές και στα σημερινά επίπεδα την προκύπτει αυξημένη ζήτηση από το εξωτερικό: ψηφιακοί νομάδες (σ.σ. ε-κτιμάται ότι έχουν γίνει αιτήσεις από τουλάχιστον 2.200 άτομα), συνταξιούχοι που αποφασίζουν να εγκατασταθούν στην Ελλάδα και –κυρίως– επενδυτές βλέπουν ότι με 200.000-300.000 ευρώ μπορούν να αγοράσουν ένα πολύ μικρό ακίνητο εντός της ελληνικής επικράτειας, σε αντίθεση με τη δική τους χώρα.

4. Η ΕΛΣΤΑΤ καταγράφει εντυπωσιακή αύξηση στον αριθμό των νοικοκυριών ταυτόχρονα με τη μείωση του πληθυσμού.

Ετσι, ενώ οι κάτοικοι της χώρας μειώθηκαν από 10,8 εκατομμύρια το 2011 στα 10,48 εκατομμύρια με βάση την απογραφή του 2021, ο αριθμός των νοικοκυριών αυξήθηκε από 4,134 εκατομμύρια το 2011 σε 4,332 εκατομμύρια το 2021. Είναι πολλά τα 200.000 νοικοκυριά μέσα σε μία 10ετία. Και είναι ακόμη πιο εντυπωσιακή η αύξηση των μονομελών νοικοκυριών: από 1,06 εκατομμύριο το 2011 σε 1,4 εκατομμύριο το 2021. Περίπου 400.000 επιπλέον μονομελή νοικοκυριά σημαίνει και ισάριθμη ζήτηση για κατοικία.

5. Η Ελλάδα απεμπολεί σταδιακά το πλεονέκτημα δεκαετιών: τα πολύ υψηλά ποσοστά ιδιοκατοίκησης. Στην αρχή του αιώνα το 80% κατοικούσε μονομελή νοικοκυριάς. Το 2013 το ποσοστό είχε υποχωρήσει στο 75,8%, περίπου πέντε μοιρές πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (70,7%). Το 2024 τα επίσημα στοιχεία αναμένεται να καταγράψουν ποσοστό της τάξεως του 70%, πολύ κοντά πλέον στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ακόμη και από αυτό το 70%, ποσοστό της τάξεως του 11% έχει υποθηκευμένη ιδιοκτητική στέγη. Αν προστεθεί και το 30% που είναι οι ενοικιαστές, τότε προκύπτει ότι οι τέσσερις στους δέκα πληρώνουν ή δόση δανείου ή (κυρίως) ενοίκιο.

6. Το 92% των ακινήτων είναι χτισμένο πριν από το 2010, με την παλαιότητα να είναι στην καλύτερη περίπτωση 15ετών και στη χειρότερη άνω των... 100 ετών. Η χώρα μετράει –με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ– περίπου επτά εκατ. ακίνητα. Τα 5,4 εκατ., δηλαδή το 77,24% του συνόλου, είναι χτισμένα τον προηγούμενο αιώνα, δηλαδή πριν από το 2000. Τη «χρυσή περίοδο» της κτηματογορίας (ουσιαστικά από την εισοδή της χώρας στο ευρώ μέχρι και το 2008) προστέθηκαν περίπου ένα εκατ. ακίνητα και μετά «πάγωσαν» όλα. Η έναρξη της μεγαλύτερης οικονομικής κρίσης έφερε

«πάγωμα» της κατασκευαστικής δραστηριότητας και αυτό με τη σειρά του οδήγησε σε σειρά προβλημάτων: παλαιό ακίνητο σημαίνει από ακατάλληλο για χρήση μέχρι εξαιρετικά δαπανηρό για χρήση λόγω υψηλού ενεργειακού κόστους.

7. Τα κλειστά ακίνητα εντείνουν τη στεγαστική κρίση, αλλά ο περιορισμός τους αποδενύεται στην πράξη ότι δεν είναι καθόλου εύκολο υπόθεση. Κατ' αρχήν δεν υπάρχει σαφής εικόνα ούτε για τον αριθμό των κλειστών ακινήτων. Η απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ «μέτρησε» 793.884 κλειστά ακίνητα, αλλά από αυτά διαθέσιμα για ενοικίαση είναι τα 130.500 και για πώληση τα 21.442. Οι επιδοτήσεις (πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω») και τα φορολογικά κίνητρα (τριετής απαλλαγή φόρου εισοδήματος για μακροχρόνια μίσθωση κλειστών ακινήτων) έχουν εξασφαλίσει έναν πολύ μικρό τετραψήφιο αριθμό ακινήτων μέχρι στιγμής, ενώ το πραγματικό πρόβλημα είναι ότι δεν έχουν καταγραφεί πλήρως οι λόγοι για τους οποίους παραμένουν τόσα ακίνητα κλειστά:

- Πολλά ανήκουν σε ιδιοκτήτες μεγάλων ηλικίας οι οποίοι δεν έχουν οικονομική ή άλλη δυνατότητα να προχωρήσουν στις απαιτούμενες παρεμβάσεις.
- Μείζον πρόβλημα είναι το μπλεγμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς. Όσοι έχουν χρέη και κινδυνεύουν με κατασχέσεις, αλλά και όσοι μοιράζονται ένα ακίνητο με πολλούς άλλους (συνήθως συγγενείς) δεν είναι εύκολο να βρουν λύση για την αξιοποίηση του ακινήτου.
- Στην εξίσωση μπαίνουν και οι τράπεζες με το δόμολο, που επίσης κατέχουν σημαντικό αριθμό κλειστών ακινήτων τα οποία απαιτούν πολλά έξοδα αλλά και πε-

ρίπλοκες γραφειοκρατικές διαδικασίες προκειμένου να φθάσουν στο σημείο να χρησιμοποιηθούν και πάλι.

8. Σε μια χώρα με γερασμένο στοκ ακινήτων, οι τιμές των οικοδομικών υλικών έχουν «τρέξει» την τελευταία 5ετία με ρυθμό σαφώς υψηλότερο από τον αντίστοιχο του μέσου πληθωρισμού αλλά και μεγαλύτερο από τον ρυθμό αύξησης των εισοδημάτων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι σε μια περίοδο που η ανάγκη της ανακαίνισης είναι τεράστια (καθώς τα παλαιά ακίνητα και δη τα κλειστά χρήζουν δαπανηρών παρεμβάσεων για να ξαναμπουν στην αγορά) το κόστος ανακαίνισης ανεβαίνει σε ολόένα και υψηλότερα επίπεδα. Το πρόβλημα διογκώνεται και από την έλλειψη τεχνικού προσωπικού που μασιτίζει την αγορά των κατασκευών, πιέζοντας και αυτό το κόστος της κατασκευής προς τα πάνω.

9. Το υψηλό κόστος κατασκευής δεν επηρεάζει μόνο τις επισκευές αλλά και την ανέγερση νέων οικοδομών. Με μέσο κατασκευαστικό κόστος της τάξεως των 2.000 ευρώ ανά μέτρο, ο ρυθμοί κατασκευής νέων οικοδομών δεν θυμίζουν σε τίποτα την προηγούμενη «χρυσή περίοδο» της κτηματογορίας: το 2006 και το 2007 οι επενδύσεις σε κατοικίες ήταν υψηλότερες κατά τουλάχιστον 70%-80% σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα. Εφθαναν στα 20-25 δισ. ευρώ και τώρα κινούνται στα επίπεδα των 5 δισ. ευρώ.

10. Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις έχουν φθάσει να «απορροφούν» ακόμη και πάνω από 230.000 ακίνητα, ειδικά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Τα στοιχεία του ΙΝΣΕΤΕ δείχνουν ότι τον Ιούλιο του 2024 αξιοποιούνταν 232.000 ακίνητα, έναντι 212.000 τον αντίστοιχο μήνα του 2023 και 157.800 το 2019. Στην Αττική σημειώθηκε ρεκόρ με πάνω από 32.000 διαμερίσματα, έναντι 24.500 το 2019.

Στην αρχή του 2000 το ποσοστό ιδιο-κατοίκησης έφθανε στο 80%. Το 2013 υποχώρησε στο 75,8%. Το 2024 εκτιμάται ότι έπεσε στο 70%, κοντά πλέον στον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

92% των ακινήτων είναι χτισμένα πριν από το 2010, με την παλαιότητα να είναι στην καλύτερη περίπτωση 15 ετών και στη χειρότερη άνω των... 100 ετών.

50% το ποσοστό αύξησης των τιμών στα ακίνητα από το 2020 μέχρι σήμερα.

Το 2020 αρκούσαν 16 χρόνια εργασίας για να αποκτήσει ένας εργαζόμενος με μέσο μισθό το δικό του σπίτι, ενώ σήμερα χρειάζεται τουλάχιστον τρία χρόνια εργασίας επιπλέον.

Τα μονομελή νοικοκυριά αυξήθηκαν από 1,06 εκατ. το 2011 σε 1,4 εκατ. το 2021. Περίπου 400.000 επιπλέον μονομελή νοικοκυριά σημαίνουν και ισάριθμη ζήτηση για κατοικία.

Εως το 2026 η έκπτωση φόρου για τις δαπάνες ανακαίνισης

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Τη διατήρηση της έκπτωσης φόρου όχι μόνο για το 2025 αλλά και για το 2026 εξετάζει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης και σύμφωνα με πληροφορίες, τις επόμενες ημέρες αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή και η σχετική διάταξη. Το μπόνο για τους ιδιοκτήτες ακινήτων ανέρχεται έως και σε 3.200 ευρώ τον χρόνο για πέντε χρόνια και δίνεται σε όσους πραγματοποιούν δαπάνες ενεργειακής, λειτουργικής και αισθητικής αναβάθμισης ακινήτων (έως 16.000 ευρώ). Σημειώνεται ότι όσοι προχωρήσουν στην ανακαίνιση κλειστής κατοικίας και την ενοικιάσουν έως το τέλος του έτους εκτός από τη φοροέκ-

πτωση θα απαλλαγούν και από τον φόρο εισοδήματος για τα ενοίκια που θα εισπράττουν για τρία χρόνια.

Η έκπτωση θα φανεί στα εκκαθαριστικά των φορολογικών δηλώσεων που θα υποβάλλουν από το 2026 και το 2027 έως και το 2030-2031. Σημειώνεται ότι για τη μείωση του φόρου οι δαπάνες αγοράς υλικών που λαμβάνονται υπόψη δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 1/3 της δαπάνης εκτέλεσης εργασιών. Για παράδειγμα, εάν ένας φορολογούμενος δαπανήσει φέτος 12.000 ευρώ για να επισκευάσει την κατοικία του, και ο φόρος εισοδήματος που θα κληθεί να πληρώσει το 2026 ανέλθει σε 3.000 ευρώ, θα δει τη φορολογική του επιβάρυνση να περιορίζεται στα 600 ευρώ, λόγω της

έκπτωσης των 2.400 ευρώ (12.000/5 = 2.400 ευρώ).

Για να ενεργοποιηθεί η έκπτωση φόρου θα πρέπει:

- Οι δαπάνες να έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και να έχουν εκδοθεί τα απαιτούμενα παραστατικά (αποδείξεις, τιμολόγια). Στα παραστατικά θα πρέπει να αναγράφεται διακριτά ο είδος και η αξία των αγαθών και υπηρεσιών, τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ) του προσώπου καθώς και το ακίνητο.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες να μην έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα αναβάθ-

μισης κτιρίων ή επικορήγησης (π.χ. Ανακαινίζω ή Εξοικονομώ), να έχουν γίνει μεταξύ 1-1-2025 και 31-12-2026, τα ακίνητα να βρίσκονται στην Ελλάδα, να αγορά και η παροχή υπηρεσιών να αφορούν επιχειρήσεις με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και να μην έχουν εκπέσει ως δαπάνη από τα ακαθάριστα έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι δαπάνες που αναγνωρίζονται είναι οι εξής:

- α) Ενεργειακές
 - Τοποθέτηση θερμομόνωσης.
 - Αντικατάσταση κουφωμάτων, υαλοπινάκων και εξωτερικών προστατευτικών φυλλών.
 - Εγκατάσταση ή αναβάθμιση συ-

στήματος θέρμανσης/ψύξης καθώς και των αναγκαίων υποδομών και στοιχείων ώστε να καθίσταται πλήρως λειτουργική.

- Εγκατάσταση διατάξεων αυτόματου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης/ψύξης.
- Εγκατάσταση συστήματος αυτοπαραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος (με ενεργειακό συμπληρωσισμό), καθώς και συστημάτων ηλεκτρικών συσσωρευτών (μπαταρίες) όταν συνδυάζονται με φωτοβολταϊκά συστήματα.
- Εγκατάσταση συστήματος παραγωγής ζεστού νερού με χρήση ΑΠΕ.
- Εγκατάσταση συστήματος μηχανικού αερισμού με ανάκτηση θερμότητας.

- Αναβάθμιση φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικίας.
- β) Λειτουργικές - αισθητικές
 - Τοποθέτηση/αντικατάσταση υδραυλικής εγκατάστασης.
 - Τοποθέτηση/αντικατάσταση ηλεκτρολογικής εγκατάστασης.
 - Συντήρηση/επισκευή στέγης.
 - Επισκευή τοιχοποιίας/Χρωματισμού εσωτερικά και εξωτερικά των κτιρίων.
 - Τοποθέτηση σταθερών ή κινητών συστημάτων σκίασης.
 - Αναβάθμιση ή εγκατάσταση ανελακυστήρα.
 - Εγκατάσταση οικιακών σημείων επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων.
 - Αλλαγή ή επισκευή δαπέδων.

ΑΠΟ
€236.000
ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ROI) 6%

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com [in](#) [f](#) [@](#) [@cyfieldgroup](#) **CYFIELD**

ΕΚΟ ΚΥΠΡΟΥ

Στηρίζει τον κλασικό αθλητισμό

Με ιδιαίτερη περηφάνια, η ΕΚΟ Κύπρου ανακοινώνει τη συνέχιση της στρατηγικής της συνεργασίας με την Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ), ως Ονομαστικός Χορηγός του 3ου ΕΚΟ Cyprus International Athletics Meeting, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 23 Μαΐου 2025 στο Τσίρειο Στάδιο Λεμεσού.

Η ΕΚΟ Κύπρου στηρίζει έμπρακτα πρωτοβουλίες που προάγουν τις αξίες της ευγενούς αμιλλας, της αριστείας και της επιμονής – αξίες που ενσαρκώνονται με τον πιο αυθεντικό τρόπο στον αθλητισμό. Η φετινή διοργάνωση αναμένεται πιο αναβαθμισμένη από ποτέ, προσελκύοντας αθλητές διεθνούς εμβέλειας και συγκεντρώνοντας έντονο ενδιαφέρον από το κυπριακό και διεθνές φιλάθλο κοινό. Ο εμπορικός διευθυντής της ΕΚΟ Κύπρου, κ. Νίκος Σαρδέλλης, δήλωσε: «Η στήριξή μας στον αθλητισμό αποτελεί διαχρονική μας δέσμευση. Επιλέγουμε να σταθούμε δίπλα στους αθλητές μας και να τους ενθαρρύνουμε στον δρόμο προς την κορυφή.

Το ΕΚΟ Cyprus International Athletics Meeting αποτελεί πλέον θεσμό για τον κυπριακό στίβο και είμαστε υπερήφανοι που συμβάλλουμε στην επιτυχία του». Η ΕΚΟ Κύπρου καλεί το κοινό να παρευρεθεί στο Τσίρειο Στάδιο στις 23 Μαΐου για να χειροκροτήσει από κοντά αθλητές και αθλήτριες που εκπροσωπούν τις αξίες της προσπάθειας, του ήθους και της αφοσίωσης.

LIDL ΚΥΠΡΟΥ

Δίπλα στον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό

Για ακόμα μία χρονιά, η Lidl Κύπρου στέκεται αρωγός στο πολύπλευρο έργο του Οργανισμού για την αναβάθμιση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Κρίσεων, ενδυναμώνοντας περαιτέρω αυτή τη διαχρονική συνεργασία. Η Lidl Κύπρου, παραμένοντας πιστή στη δέσμευσή της για κοινωνική προσφορά, ολοκλήρωσε με επιτυχία την πασχαλινή εκστρατεία «Easter Loyalty», συγκεντρώνοντας το ποσό των €50.000, το οποίο διατέθηκε στον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό για την ενίσχυση του πολύτιμου έργου του.

Η εκστρατεία διεξήχθη από τις 4 μέχρι τις 19 Απριλίου 2025, κατά την οποία, με κάθε σκανάρισμα της ψηφιακής κάρτας Lidl Plus, η Lidl Κύπρου προσέφερε €0,20 στον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό. Χάρη στην ενεργή συμμετοχή των πελατών, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 247.609 σκαναρίσματα που συγκεντρώσαν το ποσό των €49.521,80. Η Lidl Κύπρου, αναγνωρίζοντας τη σημασία του έργου του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού, προχώρησε στην προσφορά ποσού συνολικής αξίας 50.000€.

Το εν λόγω ποσό δόθηκε για την ενίσχυση του έργου του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού και συγκεκριμένα

για την αναβάθμιση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Κρίσεων. Η πρωτοβουλία αυτή ενισχύει περαιτέρω τη σταθερή και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ της Lidl Κύπρου και του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού για πάνω από μία δεκαετία, με κοινό στόχο την ενδυνάμωση της ικανότητας του Οργανισμού να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά σε ανθρωπιστικές κρίσεις και έκτακτες ανάγκες.

Η Lidl Κύπρου, με συνέπεια και υπευθυνότητα, συνεχίζει να επενδύει σε δράσεις που ενισχύουν την αλυσίδα κοινωνικής προσφοράς, παραμένοντας σταθερά δίπλα σε αυτούς που το έχουν περισσότερο ανάγκη μέσα από τη διαχρονική ενίσχυση οργανισμών και θεσμών που προσφέρουν ουσιαστική βοήθεια στην κυπριακή κοινωνία.

EMIRATES & AEGEAN

Διευρύνουν περαιτέρω τη συνεργασία τους

Η AEGEAN και η Emirates διευρύνουν περαιτέρω τη συνεργασία τους, προσφέροντας αμοιβαία οφέλη στους επιβάτες τους, μέσω των προγραμμάτων πιστότητας που διαθέτουν. Ειδικότερα, από τις 5 Μαΐου, τα μέλη του προγράμματος Skywards της Emirates μπορούν να συγκεντρώνουν και να εξαργυρώνουν μίλια σε όλες τις πτήσεις που εκτελούνται από την AEGEAN και τη θυγατρική της, Olympic Air, προς 162 προορισμούς στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική. Αντίστοιχα, από τις 21 Μαΐου, τα μέλη του Miles + Bonus της AEGEAN μπορούν να συγκεντρώνουν και να εξαργυρώνουν μίλια σε όλες τις πτήσεις της Emirates σε περισσότερους από 140 προορισμούς σε εξιπνείρους, μέσω του διευρυμένου δικτύου της κορυφαίας αεροπορικής εταιρείας.

Η συμφωνία εμποποιηθήκε στο πλαίσιο της έκθεσης Arabian Travel Market (ATM) παρουσία του δρ. Nejib Ben Khedher, Divisional Senior Vice President Emirates Skywards και του Ηλία Μανδρούκα, Deputy Chief Commercial Officer, Digital & Marketing, AEGEAN.

Ο δρ. Nejib Ben Khedher, Divisional Senior Vice President Emirates Skywards, δήλωσε: «Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι που ενισχύουμε περαιτέρω τη συνεργασία μας με την AEGEAN, προσφέροντας στα μέλη μας αμοιβαία οφέλη επιβράβευσης. Αυτή η στρατηγική συνεργασία παρέχει τη δυνατότητα στα περισσότερα από 38 εκατομμύρια μέλη του προγράμματος τακτικών επιβατών της Emirates, να κερδίζουν και να εξαργυρώνουν μίλια, καθώς

ταξιδεύουν στους περισσότερους από 200 προορισμούς, οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται στο κοινό μας δίκτυο. Ανυπομονούμε να δημιουργήσουμε νέες, επιπλέον ευκαιρίες για τα μέλη του Skywards και να καλωσορίσουμε τα μέλη του Miles + Bonus στις πτήσεις της Emirates, προσφέροντάς τους την ευκαιρία να ζήσουν την εμπειρία των προϊόντων παγκόσμιας κλάσης που διαθέτουμε με σύνθημα “fly better”».

Ο Ηλίας Μανδρούκας, Deputy Chief Commercial Officer, Digital & Marketing της AEGEAN, δήλωσε: «Είναι ιδιαίτερη τιμή για εμάς στην AEGEAN, να ενισχύουμε περαιτέρω τη στρατηγική μας συνεργασία με την Emirates, προσφέροντας στα μέλη του προγράμματος Miles + Bonus νέες δυνατότητες για ακόμη περισσότερους προορισμούς και μια ενιαία ταξιδιωτική εμπειρία σε ένα πραγματικά παγκόσμιο δίκτυο. Η συνεργασία αυτή ενδυναμώνει όχι μόνο την αξία του προγράμματος επιβράβευσης των τακτικών επιβατών της AEGEAN αλλά ισορροπεί και τη δέσμευσή μας για την παροχή ουσιαστικών προνομίων και μεγαλύτερης ευελιξίας στους επιβάτες μας».

PWC ΚΥΠΡΟΥ

Ετήσια έκθεση για την κυπριακή αγορά ακινήτων

Η PwC Κύπρου παρουσιάζει την ετήσια έκθεσή της για την κυπριακή αγορά ακινήτων, η οποία καταγράφει τις βασικές εξελίξεις και τάσεις του τομέα κατά το 2024, μέσα από την εμπεριστατωμένη ανάλυση και αξιοποίηση των εκτεταμένων βάσεων δεδομένων, αλλά και μέσα από την εξειδίκευση της PwC στον τομέα.

Παρά τις συνεχιζόμενες διεθνείς προκλήσεις, η αγορά ακινήτων στην Κύπρο παρουσίασε αξιοσημείωτη σταθερότητα. Το 2024 καταγράφηκαν συναλλαγές-ρεκόρ συνολικής αξίας €5,71 δισ., σημειώνοντας μικρή αύξηση 1% σε σχέση με το 2023. Ο συνολικός αριθμός συναλλαγών ανήλθε σε 23.900, παρουσιάζοντας οριακή μείωση 3% σε ετήσια βάση.

Η Λευκωσία ξεχώρισε με αύξηση 4% στον όγκο συναλλαγών, ενώ οι παραλιακές πόλεις σημείωσαν οριακές μειώσεις. Όσον αφορά στην αξία συναλλαγών, η Λεμεσός παρέμεινε κυρίαρχη, αντιπροσωπεύοντας το 44% του συνόλου, με τη Λευκωσία και την Πάφο να ακολουθούν.

Τα οικιστικά ακίνητα παρέμειναν ο οδηγός της αγοράς, με συνολικές συναλλαγές ύψους €3,8 δισ. (67% του συνόλου). Αξιοσημείωτη όμιος ήταν η αύξηση της αξίας των συναλλαγών στον τομέα των εμπορικών ακινήτων, γεγονός που αντιστάθμισε τις μειώσεις

που καταγράφηκαν σε άλλες κατηγορίες ακινήτων. Ενισχυμένη κινητικότητα παρατηρήθηκε κυρίως στις επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας.

Η ζήτηση από τους ξένους αγοραστές κατέγραψε μείωση 10% το 2024. Περιοχές όπως η Λευκωσία, η Αμμόχωστος και η Λάρνακα παρουσίασαν θετική μεταβολή. Παρόλο που η Πάφος και η Λεμεσός σημείωσαν μείωση στις συναλλαγές σε ξένους αγοραστές, εξακολουθούν να συγκεντρώνουν πάνω από το 60% των συνολικών πωλήσεων σε ξένους.

Ο τομέας πολυτελών κατοικιών (αξίας άνω των €1,5 εκατ.) παρουσίασε ήπια ανάκαμψη, με 188 συναλλαγές αξίας €500 εκατ.- ποσοστό 9% της συνολικής αξίας του τομέα. Η Λεμεσός ηγήθηκε με 74% των συναλλαγών, ενώ η Πάφος ακολούθησε με 19%.

Ο Φίλιππος Σώσελος, CEO της PwC Κύπρου, δήλωσε σχετικά: «Σε ένα ρευστό, δυναμικό και γεμάτο προκλήσεις και ευκαιρίες περιβάλλον, ο τομέας των ακινήτων στην Κύπρο εξακολουθεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη μετάβαση της χώρας προς ένα νέο οικονομικό μοντέλο. Αυτό που απαιτείται για την κάλυψη των άμεσων και των μελλοντικών αναγκών της χώρας είναι η μεταρρυθμιστική και στρατηγική σκέψη, στα πλαίσια του Οράματος 2035».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT

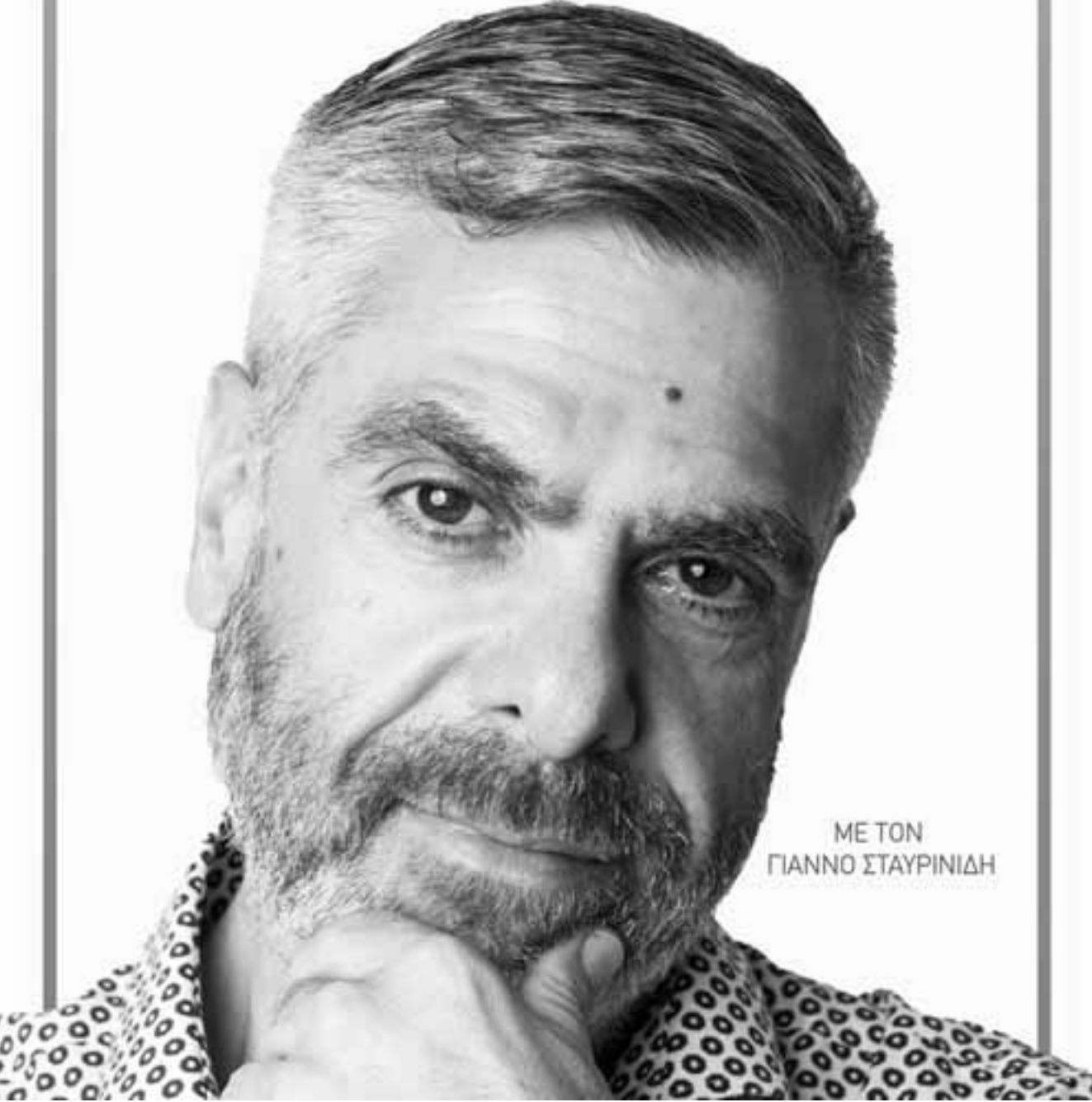
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

Listen on

Apple Podcasts

Listen on

Spotify

ΜΕ ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

LOVE
100.7FM
98.1 & 105.7

ΦΑΝΗΣ
ΚΡΙΓΚΟΣ

ΤΡΕΝΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Electroline

έβα στο αύριο

Κυριακή

19:00 - 21:00

ακούς ό,τι αγαπάς

Απώλειες στο χρηματιστήριο λόγω πιέσεων σε τραπεζικές μετοχές

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε 0,87% και διαμορφώθηκε στις 1.716,22 μονάδες

Της **ΕΛΕΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Πτωτικά κινήθηκαν το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τον Γενικό Δείκτη να υποαποδίδει έναντι των περισσότερων ευρωπαϊκών αγορών, καθώς οι σπρίξεις από δεικτοβαρείς μετοχές ήταν ελάχιστες.

Αν και η συνεδρίαση στο Χ.Α. ξεκίνησε με ήπιες κινήσεις, οι απροσδόκτες εξελίξεις στο γερμανικό κοινοβούλιο με τον Μερτς να μην καταφέρνει να συγκεντρώσει την απαιτούμενη κοινοβουλευτική πλειοψηφία για να εκλεγεί καγκελάριος στον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας, κάτι που δεν είχε συμβεί στη χώρα ποτέ μεταπολεμικά, βάρυναν το επενδυτικό κλίμα στην Ευρώπη, παρασύροντας και την ελληνική αγορά.

Το αρνητικό άνοιγμα στη Wall Street στη συνέχεια κάθε άλλο παρά βοήθησε, ενισχύοντας μάλλον τις πιέσεις, με τον Γενικό Δείκτη να καταφέρνει ωστόσο να κρατήσει τις 1.700 μονάδες. Σημειώνεται πως το Χ.Α. δεν «πρόλαβε» την εκλογή τελικά του Μερτς στη δεύτερη ψηφοφορία, η οποία ολοκληρώθηκε α-

κριβώς στο κλείσιμο της συνεδρίασης. Έτσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.716,22 μονάδες με πτώση 0,87%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 130,65 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες 1,04%, στις 4.240,31 μονάδες, ενώ με πτώση 0,78% έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης, στις 2.572,07 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με πτώση 2,84% έκλεισε η Ελλάκτωρ ενώ το 1% ξεπέρασαν οι απώλειες σε ΔΑΑ, ΕΛ-ΒΑΛΧαλκόρ, Metlen, Motor Oil και ΔΕΗ.

Με κέρδη έκλεισαν μόνο πέντε τίτλοι, η Τίταν με άνοδο 1,12%, η Ακτορ με κέρδη 0,76%, ο ΟΤΕ με άνοδο 0,42% και οι Jumbo και HELLENIC ENERGY με οριακά κέρδη 0,07% και 0,06%, αντίστοιχα.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε απώλειες 2,05% κλείνοντας στις 1.582,98 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να σημειώνει πτώση 3,18%, τη Eurobank να υποχωρεί κατά 2,53%, την Τράπεζα Πειραιώς κατά 1,09% και την Alpha Bank κατά 0,94%, ενώ αμετάβλητη έκλεισε η Optima Bank.

Αν και η συνεδρίαση στο Χ.Α. ξεκίνησε με ήπιες κινήσεις, οι απροσδόκτες πολιτικές εξελίξεις στη Γερμανία βάρυναν το κλίμα, ενώ το αρνητικό άνοιγμα της Wall Street δεν βοήθησε.

Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με πτώση 2,05%, στις 1.582,98 μονάδες.

Ο Γενικός Δείκτης διατηρείται πάνω από τις 1.700 μονάδες και συσσωρεύει δυνάμεις για να αναμετρηθεί με τις 1.750 μονάδες καταγράφοντας νέο υψηλό έτους και 14,5 ετών, εκτιμά ο Διμήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης της «Κύκλος ΑΧΕΠΠΕΥ».

Η ολοκλήρωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του 2024 οδήγησε σε συνολικά καθαρή κερδοφορία 11,5 δισ. ευρώ ξεπερνώντας το προηγούμενο υψηλό των 11,3 δισ. του 2007, με το μέσο Ρ/Ε έτσι του Χ.Α. να διαμορφώνεται στο 10,3x, κάτι που σημαίνει ότι η ελληνική αγορά είναι λογικά τιμολογημένη διατηρώντας σημαντικό discount έναντι των ευρωπαϊκών. Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι οι επιδόσεις για το 2025 είναι πιθανό να οδηγήσουν σε διατήρηση της κερδοφορίας πάνω από τα €11 δισ. στον βαθμό που τα τριμηνιαία ελπιδοφόρα στοιχεία διατηρηθούν όλο το έτος, τα τρέχοντα επίπεδα τιμών πολλών μετοχών της υψηλής κεφαλαιοποίησης διατηρούν την ελκυστικότητά τους, επισημαίνει ο αναλυτής.

Βαριά η σκιά της Γερμανίας στις ευρωπαϊκές αγορές

Πτωτικά κινήθηκαν χθες τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με την προσοχή των επενδυτών να έχουν αποσπάσει για μία ακόμη ημέρα τα αποτελέσματα επιχειρήσεων και οι επιχειρηματικές συμφωνίες, οι πολιτικές εξελίξεις στη Γερμανία, αλλά και η διαφαινόμενη αλλαγή κλίματος στην εμπορική πολιτική των ΗΠΑ. Ανάμεσα στις ειδήσεις που βρέθηκαν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος ήταν η εμπορική συμφωνία που συνήψε η Βρετανία με την Ινδία, τα αποτελέσματα της Hugo Boss που υπερέβησαν τις προβλέψεις, αλλά και η εξαγορά της βρετανικής εταιρείας παράδοσης γεμάτων Deliveroo από την DoorDash.

Πρωτίστως, όμως, το κλίμα επηρέασε η διπλή ψηφοφορία στο γερμανικό κοινοβούλιο, με τον Γερμανό καγκελάριο Φρίντριχ Μερτς να εξασφαλίζει μόνον με τη δεύτερη ψηφοφορία την απαιτούμενη πλειοψηφία για τον διορισμό του στο τιμόνι της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας. Σχολιάζοντας σχετικά ο Χόλγκερ Σμίντινγκ, επικεφαλής των οικονομολόγων της επενδυτικής Berenberg, εξέφρασε την εκτίμηση πως η αρχική απόρριψη του κ. Μερτς θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στη γερμανική οικονομία». Σε αυτό το κλίμα που προοιωνίζεται πολιτική αβεβαιότητα κι ενώ η Γερμανία επιχειρεί ιστορική αλλαγή δημοσιονομικής πολιτικής με σκοπό την τόνωση της οικονομίας της, ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έ-

κλείσε με απώλειες 0,41%. Περιορίσε πάντως τις απώλειες μετά τη δεύτερη ψηφοφορία και την ανάδειξη του κ. Μερτς σε καγκελάριο, καθώς στην αρχή της συνεδρίασης σημειώνει μεγαλύτερη πτώση. Με απώλειες 0,23% έκλεισε και ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600, δίνοντας τέλος σε μια σειρά 10 συνεπώντων συνεδριάσεων ανόδου.

Η εικόνα ανάμεσα στις εταιρείες του δείκτη ήταν μεικτή, με τις μετοχές του

Η διπλή ψηφοφορία στο γερμανικό κοινοβούλιο επηρέασε αρνητικά τα χρηματιστήρια.

κλάδου της υγείας να υποχωρούν 1,09%, ενώ των πετρελαϊκών και των εταιρειών φυσικού αερίου να σημειώνουν άνοδο 0,92%. Παράλληλα, ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού έκλεισε με υποχώρηση 0,40%, ενώ σε θετικό πρόσημο έκλεισαν ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου με οριακά κέρδη 0,01% και ο FTSE MIB του Μιλάνου με μικρά κέρδη 0,22%. Την ίδια στιγμή, πτωτικά άνοιγε και η Γουόλ Στρίτ, ενώ οι επενδυτές περίμεναν νέα από τη Federal Reserve που άρχιζε χθες τη συνεδρίασή της, την πρώτη από τον Απρίλιο και την ανακοίνωση των επιθετικών δασμών του Ντόναλντ Τραμπ.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Τιμή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη				UNITEDHEALTH			
(Σε δολάρια)				US BANCORP/d			
Εταιρείες	Πριν από	ΜΕΤ.%		VERIZON COMM/d			
3M COMPANY/d	139,415	-0,9837		WALT DISNEY CO/d	92,41	0,3257	
ALCOA CORP/d	25,06	-0,0399		WELLS FARGO & /d	73,805	-0,0609	
ALTRIA GROUP/d	60,025	0,2589		WALMART INC/d	98,95	-0,3826	
AMAZON COM/d	186,382	0,0172		London/Λονδίνο			
AMER EXPRESS C/d	276,87	-0,4172		(Σε νέγκες)			
AMER INTL GROU/d	82,91	-0,1686		Εταιρείες	Χθες	ΜΕΤ.	
AMGEN/d	273,955	-2,1799		ANGLO AMERICAN/d	2093	-2,013	
APPLE INC/d	198,975	0,0427		A.B.FOOD/d	2029	-1,024	
BANK OF AMERIC/d	41,045	-0,1824		ADMIRAL GRP/d	3334	2,271	
BAXTER INTL IN/d	30,12	-1,0187		ASHTED GRP/d	4055,157	-0,539	
BOEING CO/d	185,41	-0,5631		ANTOFAGASTA/d	1715,5	0,793	
BRISTOL MYERS /d	48,44	-3,2361		AVIVA/d	10700	-0,502	
CATERPILLAR IN/d	323,54	0,1331		ASTRAZENECA/d	10700	-0,502	
THE CIGNA GP O/d	332,98	-0,009		BABCOCK INTL/d	867,5	3,029	
CHEVRON/d	136,52	0,7528		BAE SYS./d	1774,5	-0,253	
CISCO SYSTEMS/d	59,04	-0,472		BARCLAYS/d	297,65	-1,146	
CITIGROUP/d	70,1	-0,1993		BRAMER.TOB./d	3283	1,829	
CORVECEERIAS/d	15,35	-0,5185		BERKELEY GRHL/d	4334	1,785	
Coca-cola CO/d	71,485	-0,2999		BR/LAND/d	2401,29	0,924	
COLGATE PALMOL/d	90,97	0,2535		BUNZL/d	2401,29	0,924	
DANAOS CORP/d	81,915	-0,128		BP/d	357,2	1,998	
DIANA SHIPPING/d	1,48	0		BURBERRY GRP/d	719	0,22	
DOW INC/d	29,078	0,4421		BT GROUP/d	170,7	-0,263	
DUPONT DE NMUO/d	65,47	0,245		COCACOLA HBC	3878	0,414	
GLBL X EM MR E/d	26,94	-1,0188		CARNIVAL/d	1329	0,378	
ENTERGY CP/d	84,175	-0,2548		CENTRICA/d	159,2	0,823	
EXXON MOBIL/d	105,03	1,7043		COMPASS GROUP/d	2583,0188	1,215	
FEDEX CORP/d	214,82	-1		CAPITA GROUP/d	205,42	5,822	
FORD MOTOR CO/d	10,557	3,8053		CRH/d	7066	-4,255	
INTL BUS MACH/d	248,51	-0,2689		DCC/d	4998	1,338	
GENERAL DYNAMI/d	270,87	-0,4667		DIAGEO/d	2156	1,698	
GE AEROSPACE O/d	209,16	0,1053		DIRECT LINE/d	288	0,839	
GOLDM SACHS GR/d	553,31	-1,1169		EXPERIAN/d	3805	-1,271	
HALLIBURTON CO/d	19,915	0,2769		EASYJET/d	520,6	-0,649	
THE HTFD INS O/d	125,88	0,1352		FRESNILLO/d	1054,1713	3,842	
HP INC/d	25,805	-0,3668		GLENCORE/d	247,75	0,344	
HOME DEPOT INC/d	359,83	-0,5253		GSK/d	1443	-0,414	
INTEL CORP/d	19,94	-1,628		HUKMA/d	2024	0,897	
JOHNSON JOHNSO/d	154,365	-0,4097		HAMMERSON/d	258,2	0,233	
JPMORGAN CHASE/d	251,985	-0,2277		HSBC HLDGS.UK/d	845,1	-0,035	
LAZARD INC ORD/d	40,395	-0,2346		INTL CONSOL AI/d	283	1,434	
MCDONALD'S COR/d	316,2171	0,1574		INTERCON. HOTE	8406	-0,119	
MERCK & CO/d	80,76	-2,5109		3I GRP/d	33	0,002	
MICROSOFT CP/d	433,766	-0,5524		IMPRANDOS/d	10,33	1,3739	
3M COMPANY/d	139,45	-0,9588		INTXTEK GROUP/d	10,33	1,3739	
MORGAN STANLEY/d	118,53	-0,8946		ITV/d	10,33	1,3739	
NIKE INC CL B/d	57,32	-0,0523		JOHNSON MATTI	10,33	1,3739	
NORFOLK SOUTHE/d	220,675	-0,7221		KINGFISHER/d	10,33	1,3739	
PFIZER INC/d	23,485	-1,6129		LAN SECS/d	10,33	1,3739	
PROCTER & GAMB/d	158,51	-0,2015		LEGAL&GEN/d	10,33	1,3739	
ROCKWELL AUTOM/d	252,3	-0,6607		LLOYDS GRP/d	10,33	1,3739	
SCHLUMBERGER L/d	34,245	1,3466		MARBS & SP/d	10,33	1,3739	
SOUTHERN/d	91,12	0,0769		MONDI/d	10,33	1,3739	
STATHGHS/d	4,46	-0,5464		NATIONAL GRID	10,33	1,3739	
UNISYS CORP/d	5,73	-3,0738		NEXT/d	10,33	1,3739	
				PRUDENTIAL/d	10,33	1,3739	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 6 Μαΐου 2025

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.716,22	1.731,36	-15,14	-0,87%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	4.240,31	4.284,82	-44,51	-1,04%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	15.013,71	15.171,74	-158,03	-1,04%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.564,89	4.584,98	-20,09	-0,44%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.572,07	2.592,35	-20,28	-0,78%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.011,42	1.022,68	-11,26	-1,10%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.991,19	2.012,38	-21,19	-1,05%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.298,06	2.315,35	-17,29	-0,75%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	3.262,58	3.291,35	-28,77	-0,87%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.582,98	1.616,06	-33,08	-2,05%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΨΗΛΗΠΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.133,87	6.128,42	5,45	0,09%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	7.422,74	7.575,38	-152,64	-2,01%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.812,83	4.813,51	-0,68	-0,01%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.844,34	5.855,86	-11,52	-0,20%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.388,63	8.413,35	-24,72	-0,29%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.392,84	7.402,55	-9,71	-0,13%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.165,83	5.214,74	-48,91	-0,94%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.635,17	5.711,72	-76,55	-1,34%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	76.133.734,83
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	12.155.944,43
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	6.396.631,10
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.996.229,68
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.300.389,46
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	3.929.276,67
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.980.262,74
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	2.759.609,84
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.639.305,07
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.903.202,16
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.764.207,62
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.436.761,40
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.375.200,09
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	938.962,22
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	774.264,37
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	772.492,18
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	691.389,98
ΤΡΟΦΙΜΑ	354.553,89
ΔΙΑΚΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	273.551,60
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	240.039,93
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	206.691,83
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	203.924,60
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	186.847,20
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	167.400,27
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	160.960,49
ΥΔΡΕΥΣΗ	148.522,47
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	129.635,90

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	2,380	8,68%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	1,840 -15,60%
BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	2,660	1,53%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,750 -4,37%
ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	1,565	1,29%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9,380 -3,18%
ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	5,000	1,21%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,317 -3,06%
PREMIA PROPERTIES (ΚΟ)	1,232	1,15%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	2,010 -2,90%
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	40,600	1,12%	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,300 -2,84%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	2,110	0,96%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	5,640 -2,76%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	6,320	0,80%	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2,427 -2,53%
AKTOR ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	5,270	0,76%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,880 -2,39%
DIMAND Α.Ε. (ΚΟ)	8,560	0,71%	ΕΛΙΝΟΙΑ (ΚΟ)	2,190 -1,79%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΕΕ	45,3	-0,40%
ΕΤΕ	9,38	-3,18%
ΠΕΙΡ	5,098	-1,09%
ΕΥΡΩΒ	2,427	-2,53%
ΜΥΤΙΛ	41,5	-1,61%
ΑΛΦΑ	2,209	-0,94%
ΟΠΑΠ	20	0,00%
ΟΤΕ	16,87	0,42%
ΜΠΕΛΑ	27,64	0,07%
ΔΕΗ	13,47	-1,32%
ΤΙΤΣ	40,6	1,12%
ΜΟΗ	21,36	-1,39%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	18,28	-0,33%
ΟΡΤΙΜΑ	15,9	0,00%
ΕΛΠΕ	7,7	0,07%
ΛΑΜΔΑ	6,69	-0,45%
CENER	8,98	-0,55%
ΔΑΑ	9,01	-1,31%
ΑΡΑΙΓ	12,28	-0,97%
ΣΑΡ	13,84	0,00%
ΑΚΤΡ	5,27	0,76%
ΒΙΟ	5,48	-0,72%
ΕΥΔΑΠ	5,75	0,00%
ΕΛΧΑ	1,998	-1,58%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ	1,3	-2,84%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	24.204.525,70	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ) 1,02%
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	20.326.534,82	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ) 0,66%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	15.074.977,93	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ) 0,62%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	13.278.681,66	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ) 0,41%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11.754.609,40	ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) 0,39%
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	6.396.631,10	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ) 0,38%
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	5.996.229,68	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ) 0,29%
ΟΤΕ (ΚΟ)	3.929.276,67	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) 0,25%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.287.468,59	ΑΛΦΗΑ ΕΤΦ FTSE ATHEX LARGE CAP 0,22%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.980.262,74	TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ) 0,20%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	176	735	8.149	
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	1	5	1.869	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	175	730	6.280	
MSCI GREECE REBASED	0	0	0	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.539	29.407	503.098	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	16	140	17.449	
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	30	97	2.498	
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	59	374	22.801	
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	355	15.512	132.716	
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	2	6	484	
AUTONELLAS (ΚΟ)	0	0	123	
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	7	319	2.257	
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	1	2	818	
Coca-Cola HBC AG (ΚΟ)	6	6	120	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	18	60	7.056	
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	7	39	2.217	
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	49	236	2.881	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	163	4.036	29.186	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	4	20	6.049	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	6	704	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	3	9	10.575	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	11	37	2.090	
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	29	133	4.512	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	37	221	8.240	
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	10	93	125.540	
JUMBO (ΚΟ)	5	15	447	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	22	179	7.071	
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	66	182	5.152	
MIG (ΚΟ)	4	5	266	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	13	80	5.748	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	181	1.268	13.511	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	22	61	685	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	0	0	105	
ΟΤΕ (ΚΟ)	10	54	2.520	
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	10	112	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	328	5.853	61.615	
ΔΕΗ (ΚΟ)	71	325	22.134	
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	169	
TITAN CEMENT (ΚΑ)	2	3	357	
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	3	26	4.890	
Δικαιώματα σε Δείκτες	5	11	1.654	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	5	11	1.654	
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	5	936	
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	140	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	314	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	95	
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	135	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0	
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	5	252	
Συνολική Δραστηριότητα	1.721	30.158	513.837	

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	4.7900	4.7900	4.7900	-1.0000	935	4.8000	4.8200	4.7900	-0.21
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	5.9400	6.0000	5.9587	-0.6840	"25,011"	5.9400	5.9600	5.9400	-1.00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.6000	1.6150	1.6060	-0.9720	"30,972"	1.6050	1.6100	1.6050	-0.93
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0.1100	0.1100	0.1100	0.4000	28	0.1100	0.1270	0.1100	3.77

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0570	0.0590	0.0582	0.2940	"48,422"	0.0555	0.0590	0.0585	3.54
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3.8200	3.9600	3.8695	12.8270	"3,200"	3.8000	3.8600	3.9400	3.68

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.4200	2.4800	2.4543	-0.9700	"3,452"	2.4400	2.4800	2.4800	0.81
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.3560		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0225	0.0260		
ΑΙΕΠ	"ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"	0.0565	0.0570	0.0570	0.3990	"136,311"	0.0570	0.0580	0.0570	7.55
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ)						0.0145	0.0000		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0495		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.4340	0.4700		
ΙΝΕΠ	"INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)"						0.0290	0.0340		
ΙΞΕΠ	"ΙΧΣΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"						0.0315	0.0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2080		
ΚΕΛΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0020	0.0110		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0030	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0030	0.0030	0.0030	0.0000	"1,886"	0.0030	0.0040	0.0030	0.00
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0175		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0.0195	0.0195	0.0195	-0.0340	"19,300"	0.0190	0.0195	0.0195	-2.50
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						0.0000	2.7600		
ΚΩΝΕ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.1020	0.1190	0.1105	-0.2500	"2,000"	0.1050	0.1200	0.1190	5.31
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0570	0.0625	0.0593	0.0400	"4,722"	0.0580	0.0625	0.0625	3.31
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.7900	0.8250		
ΣΑΛΑ	"SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.1900	0.0000		

Βιομηχανία										
NTIA	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0450		
POA	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0135	0.0000		
ΕΤΤΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0.2680	0.3000	0.2949	1.7060	"13.877"	0.2660	0.2900	0.2700	8.00
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						1.1500	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.8600	0.8600	0.8600	2.2220	100	0.8400	0.8500	0.8600	3.61
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.3260	0.3520		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						4.1000	4.3800		

Χρονιά-ρεκόρ και το 2024 για τις εισηγμένες

Τα κέρδη αυξήθηκαν κατά 2,2% σε σχέση με το 2023, φτάνοντας τα 11,484 δισ. ευρώ και ο κύκλος εργασιών ανήλθε στα 98,755 δισ.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΛΗ**

Νέα χρονιά-ρεκόρ για την κερδοφορία των ελληνικών εισηγμένων αποτέλεσε το 2024, μια χρήση η οποία χαρακτηρίζεται από τους αναλυτές η καλύτερη και ποιοτικότερη όλων των εποχών. Παρά τις προκλήσεις από το οικονομικό περιβάλλον, με διακυμάνσεις σε σημαντικά στοιχεία κόστους όπως στην ενέργεια και στην αύξηση του εργασιακού κόστους, ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης και η υπεραπόδοση της ελληνικής οικονομίας, η συνέχιση των αναβαθμίσεων της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδας από τους οίκους, η ενίσχυση του τουρισμού, τα έργα από το Ταμείο Ανάκαμψης και η ωρίμανση επενδύσεων αποτέλεσαν καταλύτες για την καταγραφή νέων ιστορικών εταιρικών επιδόσεων.

Ειδικότερα, οι 149 εισηγμένες που δημοσίευσαν αποτελέσματα –συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών, των επενδυτικών και των ασφαλιστικών εταιρειών– εμφάνισαν καθαρά κέρδη 11,484 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,2% σε ετήσια βάση, σύμφωνα

Σε νέα ιστορικά υψηλά αναμένεται να διαμορφωθούν και τα μερίσματα. Μέχρι στιγμής 65 εταιρείες έχουν ανακοινώσει ότι θα διανείμουν 4,78 δισ.

Οι 10 εισηγμένες με τα μεγαλύτερα καθαρά κέρδη

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

	2024	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 2023
COCA-COLA	820,6	7,4%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	818,4	453,7%
METLEN	614,6	-1,4%
ΟΠΑΠ	485,8	19,0%
ΟΤΕ	478,8	-9,9%
JUMBO	320,1	5,6%
TITAN	289,2	7,6%
MOTOR ΟΙΛ	283,4	-64,8%
ΔΑΑ	235,9	1,9%
BIOXΑΛΚΟ	161,1	234,0%

Οι 10 εισηγμένες με τα μεγαλύτερα λειτουργικά κέρδη

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

	2024	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 2023
ΔΕΗ	1.718,0	36,9%
COCA-COLA	1.604,1	6,5%
ΟΤΕ	1.317,7	-4,7%
METLEN	1.080,1	6,6%
MOTOR ΟΙΛ	966,6	-30,1%
ΟΠΑΠ	832,0	14,0%
HELLENIQ ENERGY	811,0	-23,0%
TITAN	580,1	7,4%
BIOXΑΛΚΟ	569,9	30,7%
ΔΑΑ	439,8	9,4%

Οι 10 εισηγμένες με τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών

ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

	2024	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 2023
HELLENIQ ENERGY	12,77	-0,3%
MOTOR ΟΙΛ	12,19	-8,5%
COCA-COLA	10,75	5,6%
ΔΕΗ	8,98	16,8%
BIOXΑΛΚΟ	6,63	5,2%
METLEN	5,68	3,5%
ΟΤΕ	3,59	3,5%
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ	3,44	4,4%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	3,25	-0,1%
ΕΛΙΝΟΙΛ	2,76	11,0%

ΠΗΓΗ: Beta Χρηματιστηριακή

ΣΗΜ.: Μπ συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και χρηματοοικονομικών εταιρειών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

με τα στοιχεία της Beta Securities, γράφοντας έτσι «ιστορία», αφού ξεπέρασαν το ρεκόρ που είχε επιτευχθεί το 2023 (10,81 δισ. ευρώ), ένα έτος το οποίο είχε χαρακτηριστεί ορόσημο και αποτελούσε μια ισχυρή βάση σύγκρισης.

Τα λειτουργικά κέρδη, που αφορούν αμυνώς τις εμποροβιομηχανικές εταιρείες, σκαρφάλωσαν επίσης σε ιστορικά υψηλά και στα 15,353 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 4,6%. Ο κύκλος εργασιών ενι-

σχύθηκε σε σχέση με το 2023 κατά 4,9%, στα 98,755 δισ. ευρώ, μια ισχυρή επίδοση που ωστόσο δεν αποτελεί ιστορικό υψηλό, καθώς αυτό είχε καταγραφεί το 2022, όταν οι πολύ υψηλές τιμές στον κλάδο ενέργειας είχαν εκτινάξει τον τζίρο των εισηγμένων στο 106,8 δισ. ευρώ.

«Εξαιρουμένων των εκτάκτων αποτελεσμάτων που παρατηρήθηκαν σε 27 εταιρείες, χωρίς αυτό να αποκλείει και άλλες εγγραφές που χρήζουν προ-

σαρμογής, τα λειτουργικά κέρδη θα ήταν υψηλότερα κατά 200 εκατ. ευρώ, ενώ τα καθαρά κέρδη θα ήταν υψηλότερα κατά 310 εκατ. ευρώ», παρατηρεί ο κ. Μάνος Χατζηδόκης, υπεύθυνος του Τμήματος Ανάλυσης της Beta Securities. Το λειτουργικό περιθώριο διαμορφώθηκε στο 15,55%, ενώ αν εξαιρεθεί ο κλάδος των διυλιστηρίων φτάνει στο 19,27%, από 18,86% στη χρήση του 2023. Ανάλογα ικανοποιητικό ήταν και το καθαρό

περιθώριο κέρδους, το οποίο διαμορφώθηκε στο 6,81%, μειωμένο κατά 48 μονάδες βάσης. Την ίδια στιγμή, προς ιστορικό ρεκόρ κινούνται και τα μερίσματα που θα διανεμούν οι εισηγμένες. Μέχρι στιγμής 65 εισηγμένες έχουν ανακοινώσει μέρισμα ή χρηματική διανομή προς τους μετόχους τους, συνολικού ύψους 4,78 δισ. ευρώ. Αξίζει να σημειώσουμε πως αυτά είναι ήδη τα υψηλότερα επίπεδα από το 2008 (4,49

δισ. ευρώ), ενώ είναι αυξημένα σε σχέση με τα 4,25 δισ. ευρώ που είχαν μοιράσει οι εισηγμένες από τη χρήση 2023. Τουλάχιστον άλλες 22 εταιρείες έχουν αναφέρει την πρόθεσή τους να μοιράσουν μέρισμα το οποίο θα ανακοινωθεί κοντά στις ημερομηνίες των γενικών συνελεύσεων, γεγονός που σημαίνει ότι είναι πολύ πιθανό το συνολικό μέγεθος των μερισμάτων να «νικήσει» το ιστορικό ρεκόρ του 2007 και τα 5,36 δισ. ευρώ.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Κοστίζει στην τουρκική οικονομία η πολιτική αναταραχή

Εκδηλώνονται σταδιακά οι επιπτώσεις στην οικονομία της Τουρκίας της πολιτικής αναταραχής από τη σύλληψη του δημάρχου της Κωνσταντινούπολης Ερκέρμ Ιρμάογλου. Η κεντρική τράπεζα της χώρας (ΚΤΤ) διέθεσε σε διάστημα ενός μηνός σχεδόν 32,9 δισ. δολ. από τα συναλλαγματικά διαθεσίματά της, μειώνοντας τα στο ελάχιστο επίπεδο από τον Ιούλιο του 2023, λίγο μετά τις τελευταίες προεδρικές εκλογές. Ταυτόχρονα, για τον περιορισμό της υπερβόλωσης ρευστότητας και των εκροών στο εξωτερικό, η ΚΤΤ εφάρμοσε άμεσα σειρά μέτρων, όπως η αύξηση του επιτοκίου δανεισμού μιας ημέρας από το 44% στο 46%, η έκτακτη έκδοση έντοκων γραμματίων, η διεύρυνση της διάρκειας των δημοπρασιών καταθέσεων σε λίρα στις οκτώ εβδομάδες. Παρά ταύτα, η ισοτιμία της λίρας έναντι του δολαρίου έχει υποχωρήσει κατά 4,9%, ενώ σε σχέση με πριν ένα χρόνο βρίσκεται 15,8% χαμηλότερα. Επιπλέον, οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων σε συνάλλαγμα διευρύνθηκαν εντός ενός μηνός κατά 16,8 δισ. δολ. (+9,4%).

Ο διοικητής της ΚΤΤ εκτίμησε προσφάτως πως ο βαθμός μετακύλισης της υποτίμησης της λίρας στον πληθωρισμό θα είναι 35%, εκτίμηση η οποία βάσει των αντίστοιχων εξελίξεων σε προηγούμενες περιόδους αυξημένων πολιτικής αβεβαιότητας (π.χ. εκλογές 2023) αξιολογείται ως μετριοπαθής. Όμως, είναι

πιθανό οι πληθωριστικές πιέσεις να μετριαστούν από την πτώση των διεθνών τιμών ενέργειας κατόπιν της κλιμάκωσης των πολιτικών προστατευτισμού που πυροδότησαν οι ΗΠΑ. Υπό τις παραπάνω εξελίξεις, η ΚΤΤ προχώρησε τον Απρίλιο σε αντιστροφή της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής που εφάρμοξε από τον Δεκέμβριο έως τις αρχές Μαρτίου, αυξάνοντας το βασικό επιτόκιο πολιτικής κατά 350 μ.β., στο 46%.

Εν αναμονή της ανακοίνωσης του εγχώριου πληθωρισμού για τον Απρίλιο τη Δευτέρα, ο πληθωρισμός στην Κωνσταντινούπολη σημείωσε τον Απρίλιο επιτάχυνση για δεύτερο μήνα, στο 47,2% από 46,2% τον Μάρτιο. Ως προς τις πιθανές παρενέργειες των πολιτικών εξελίξεων στην οικονομική δραστηριότητα, σημειώθηκε τον Απρίλιο πτώση του δείκτη οικονομικού κλίματος κατά 3,3 μονάδες, η δεύτερη μεγαλύτερη των τελευταίων 22 μηνών. Προήλθε κυρίως από την επιδείνωση του δείκτη προσδοκιών στις υπηρεσίες, που τον οδήγησε σε ελάχιστο 46 μηνών, και στις κατασκευές (ελάχιστο 35 μηνών). Από την άλλη πλευρά, ο δείκτης υπεύθυνων προμηθειών στη μεταποίηση PMI ήταν αμετάβλητος τον Απρίλιο ύστερα από υποχώρηση μιας μονάδας τον Μάρτιο, ωστόσο παραμένει επί 14 μήνες χαμηλότερα των 50 μονάδων, επίπεδο που υποδηλώνει συρρίκνωση της δραστηριότητας.

* EUROBANK RESEARCH

Αυξήθηκαν κατά 159% οι πολυεθνικές εταιρείες στην Ελλάδα

Υπερδιπλάσιος αριθμός πολυεθνικών εταιρειών δραστηριοποιείται πλέον στην Ελλάδα σε σύγκριση με το 2018, κάτι που σχετίζεται αφενός με τη βελτίωση της εθνικής οικονομίας και αφετέρου με την εύρεση στην Ελλάδα καταρτισμένου στελεχιακού δυναμικού. Δεν είναι τυχαίο ότι αρκετές πολυεθνικές εταιρείες έχουν επιλέξει τα τελευταία χρόνια την Ελλάδα ως έδρα των δραστηριοτήτων τους για την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Eurostat, στην Ελλάδα δραστηριοποιούνταν με θυγατρικές τους 1.094 πολυεθνικές εταιρείες το 2023 έναντι μόλις 422 το 2018. Βεβαίως, παρά αυτή την αύξηση, η Ελλάδα παραμένει χαμηλά στη σχετική κατάταξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόλις στην 20ή θέση, κάτι που πιθανώς σχετίζεται

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνταν με θυγατρικές τους 1.094 πολυεθνικές το 2023 έναντι μόλις 422 το 2018.

όχι τόσο με το μικρό μέγεθος της αγοράς, αλλά με τη φορολογία. Στην πρώτη θέση βρίσκεται η Γερμανία με 15.484 πολυεθνικές εταιρείες στο έδαφός της, ακολουθεί η Ολλανδία με 13.372 και σε μεγάλη απόσταση η Γαλλία με 7.648 επιχειρήσεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πολυεθνικές εταιρείες αποτελούν τον μεγαλύτερο εργοδότη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών

λειτουργούν πάνω από 151.000 πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν τον μεγαλύτερο εργοδότη, απασχολώντας πάνω από 49 εκατ. ανθρώπους, αριθμός που αντιστοιχεί στο 29% του εργατικού δυναμικού που απασχολείται στον κλάδο των επιχειρήσεων. Στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι 14%, φτάνοντας περίπου στο μισό εκατομμύριο εργαζομένους. Συνολικά ο αριθμός των νομικών μονάδων πολυεθνικών επιχειρήσεων στην Ε.Ε. ανέρχεται σε 1,5 εκατομμύριο. Η πλειονότητα των πολυεθνικών επιχειρήσεων είναι ευρωπαϊκές. Ωστόσο, εκτός Ε.Ε., τα πρωτεία κατέχουν οι βρετανικές πολυεθνικές, καθώς 14.000 δραστηριοποιούνται στην Ε.Ε. και ακολουθούν οι αμερικανικές πολυεθνικές (8.300 στην Ε.Ε.) και οι κινεζικές, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προέρ-

χονται από το Χονγκ Κονγκ, και είναι 2.600. Το 2023 υπήρχαν στην Ε.Ε. 466 ρωσικές πολυεθνικές, ενώ 3.300 πολυεθνικές εταιρείες άλλων χωρών είχαν νομικές επιχειρηματικές οντότητες στη Ρωσία. Αρκετές εξ αυτών έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Μεγαλύτερος εργοδότης είναι οι αυτοκινητοβιομηχανίες που έχουν κεντρικά γραφεία, αλλά και θυγατρικές στην Ε.Ε., ακολουθούν οι εταιρείες μηχανολογικού εξοπλισμού, οι πολυεθνικές βιομηχανίες τροφίμων, οι βιομηχανίες κατασκευής ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, οι χημικές βιομηχανίες, οι βιομηχανίες παραγωγής πλαστικών υλών και προϊόντων από πλαστικό, οι βιομηχανίες βασικών μετάλλων και τέλος οι φαρμακοβιομηχανίες.

Χωρίς ουσιαστική μεταβολή έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

Ουσιαστικά αμετάβλητο παρέμεινε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) με τον Γενικό Δείκτη να καταγράφει οριακή άνοδο 0,02%, κλείνοντας στις 240,65 μονάδες.

Άνοδο 0,03% παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 145,60 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στα €246.014

Μεικτές τάσεις κατέγραψαν οι επιχειρήσεις χρηματοπιστωικοί δείκτες. Τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψαν τα Ξενοδοχεία κατά 1,29% και ακο-

λούθησε η Εναλλακτική Αγορά με άνοδο 1,22%. Μείωση 0,85% κατέγραψαν οι Επενδυτικές, ενώ η Κύρια Αγορά σημείωσε πτώση 0,21%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €149.032 (πτώση 1,00% – τιμή κλεισίματος €5,94%), της Demetra Holdings με €49.739 (πτώση 0,93% – τιμή κλεισίματος €1,60), της Logicom με €12.382 (άνοδος 3,68% – τιμή κλεισίματος €3,94), της Atlantic Insurance με €8.472 (ά-

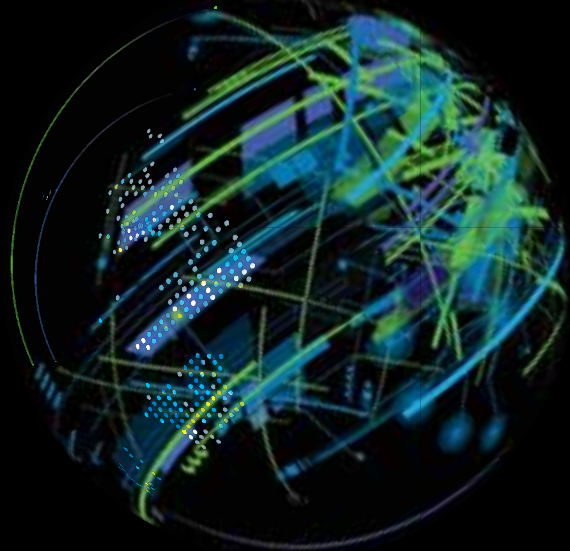
νοδος 0,81% – τιμή κλεισίματος €2,48), και της Αιαντας Επενδυτική με €7.768 (άνοδος 7,55% – τιμή κλεισίματος €0,06). Από τις μετοχές, που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 12 κινήθηκαν αφοδικά, 4 καθοδικά και 2 παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 157. Εξάλλου, το ΧΑΚ ανακοίνωσε την αποδοχή προς εισαγωγή, σύμφωνα με το Άρθρο 58(1) του Νόμου του ΧΑΚ, επιπρόσθετων ομολόγων της εταιρείας Ellinas Finance Public

Company Ltd στην Αγορά Ομολόγων των Νεοαναπτυσσόμενων Εταιρειών (Ν.Ε.Α.). Τα εν λόγω ομόλογα προέκυψαν από πρόσθετη έκδοση και φέρουν τους ίδιους όρους με τα ήδη υφιστάμενα εισηγμένα ομόλογα της εταιρείας. Η εισαγωγή αφορά 1.250 νέα ομόλογα. Μετά την εισαγωγή, ο τελικός αριθμός εισηγμένων ομολόγων της σειράς ανέρχεται σε 2.655. Η διαπραγμάτευση των νέων ομολόγων θα ξεκινήσει την Πέμπτη, 8 Μαΐου 2025.

Deloitte.
Private

Ανακαλύψτε τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες νεοφυείς επιχειρήσεις τεχνολογίας της Κύπρου και της Μέσης Ανατολής

50 Technology Fast 50

Σκανάρτε εδώ

